

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA KOMISIJE (EU) 2015/340

od 20. veljače 2015.

o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka koji se odnose na dozvole i certifikate kontrolora zračnog prometa u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, o izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 923/2012 i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 805/2011

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske Unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 91/670/EEZ, Uredbe (EZ) br. 1592/2002 i Direktive 2004/36/EZ ⁽¹⁾, a osobito njezin članak 8.c stavak 10. i članak 10. stavak 5.,

budući da:

- (1) Kontrolori zračnog prometa i osobe i organizacije uključene u njihova osposobljavanja, testiranja, provjere i liječničke preglede i procjene zdravstvene sposobnosti moraju ispunjavati odgovarajuće bitne zahtjeve iz Priloga V.b Uredbi (EZ) br. 216/2008. Konkretno, potrebno im je izdati certifikat ili dozvolu kad dokažu da ispunjavanju bitne zahtjeve.
- (2) Europska se dozvola dokazala kao učinkovit način za priznavanje i potvrđivanje stručnosti kontrolora zračnog prometa koji, kao profesija, imaju jedinstvenu ulogu u radu sigurne kontrole zračnog prometa. Standardom stručnosti za cijelu Uniju u tom se području smanjila fragmentiranost i time se pridonijelo učinkovitijoj organizaciji rada u trenutačnom kontekstu povećane regionalne suradnje između pružatelja usluga u zračnoj plovitbi. Održavanje i poboljšavanje zajedničke sheme licenciranja za kontrolore zračnog prometa koji rade u Uniji važan je dio europskoga sustava kontrole zračnog prometa. Zbog toga je sad potrebno utvrditi tehničke zahtjeve i administrativne postupke koji se odnose na dozvole i certifikate kontrolora zračnog prometa i u kojima će se odražavati vrhunski standardi u tom području.
- (3) Pružanje usluga u zračnoj plovitbi zahtijeva visoko kvalificirano osoblje, što se posebno odnosi na kontrolore zračnog prometa čija se stručnost dokazuje dozvolom izdanom na temelju detaljnih zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi. Ovlaštenje koje se nalazi na dozvoli trebalo bi naznačiti vrstu operativne usluge u zračnom prometu koju je kontrolor zračnog prometa sposoban pružiti. Posebne ovlasti koje se nalaze na dozvoli trebale bi odražavati i posebne vještine kontrolora i odobrenje koje su nadležna tijela izdala za pružanje usluga za određeni sektor, skupinu sektora i/ili radna mjesta.
- (4) Nadležna tijela koja nadziru i provjeravaju sukladnost na temelju ove Uredbe trebaju biti dovoljno neovisna od kontrolora zračnog prometa pri izdavanju dozvola ili produljenju valjanosti posebnih ovlasti i pri privremenom oduzimanju ili oduzimanju dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlasti ili certifikata u slučajevima kad više nisu ispunjeni uvjeti za njihovo izdavanje. Ta tijela trebaju biti dovoljno neovisna od pružatelja usluga u zračnoj

⁽¹⁾ SL L 79, 19.3.2008., str. 1.

plovidbi i organizacija za osposobljavanje. Ona trebaju ostati sposobna za učinkovito obavljanje svojih zadataka. Nadležno tijelo ili tijela čija je odgovornost utvrđena u ovoj Uredbi mogu biti tijelo ili tijela imenovana ili osnovana u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) br. 549/2004. Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (u daljnjem tekstu „Agencija”) trebala bi djelovati kao nadležno tijelo za izdavanje i obnavljanje certifikata organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa smještenih izvan državnog područja država članica i, prema potrebi, osoblja tih organizacija. Stoga ona treba ispunjavati iste zahtjeve.

- (5) S obzirom na posebne karakteristike zračnog prometa u Uniji, potrebno je uvesti i učinkovito primjenjivati zajedničke standarde stručnosti za kontrolore zračnog prometa koje zapošljavaju pružatelji usluga u zračnoj plovidbi čime će se osigurati pružanje upravljanja zračnim prometom i usluga u zračnoj plovidbi (ATM/ANS) javnosti.
- (6) Države članice trebaju imati mogućnost primjene ove Uredbe na svoje vojno osoblje koje pruža usluge javnosti, kako je navedeno u članku 1. stavku 2. točki (c) Uredbe (EZ) br. 216/2008.
- (7) U nezgodama i nesrećama slaba komunikacija često igra značajnu ulogu. Zbog toga je potrebno propisati detaljne zahtjeve za kontrolore zračnog prometa u pogledu jezične sposobnosti. Ti se zahtjevi temelje na zahtjevima koje je usvojila Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO) i predstavljaju sredstvo za primjenu tih međunarodno prihvaćenih standarda. Načela nediskriminacije, transparentnosti i proporcionalnosti poštuju se u pogledu zahtjeva za jezičnu sposobnost kako bi se potaknulo slobodno kretanje radnika uz istodobno osiguravanje sigurnosti. Valjanost posebne ovlasti jezične sposobnosti treba biti proporcionalna razini stručnosti, kako je utvrđeno u ovoj Uredbi.
- (8) Zajednička pravila za izdavanje i održavanje dozvola za kontrolore zračnog prometa ključna su za povećanje povjerenja država članica u međusobne sustave. Kako bi se osigurala najviša razina sigurnosti, potrebno je uvesti ujednačene zahtjeve za osposobljavanje, kvalifikacije i stručnost kontrolora zračnog prometa. Time bi se ujedno osiguralo pružanje sigurnih i visokokvalitetnih usluga kontrole zračnog prometa i pridonijelo priznavanju dozvola u cijeloj Uniji, čime bi se povećala sloboda kretanja i poboljšala dostupnost kontrolora zračnog prometa.
- (9) Europska organizacija za sigurnost zračne plovidbe (Eurocontrol) postavila je odgovarajuće standarde za inicijalno osposobljavanje, navedene u Specifikacijama za zajedničke temeljne sadržaje inicijalnog osposobljavanja za kontrolore zračnog prometa (*Specification for the ATCO Common Core Content Initial Training*). Potrebno je sad te standarde utvrditi u zakonodavstvu Unije kako bi se odrazio znanstveni i tehnički napredak i kako bi se olakšao ujednačen pristup inicijalnom osposobljavanju što je ključni element u osiguravanju mobilnosti kontrolora zračnog prometa. Potrebno je također postaviti zahtjeve za osposobljavanje na lokaciji i kontinuirano osposobljavanje, vodeći računa o bitnim zahtjevima, kako je utvrđeno u članku 8.c Uredbe (EZ) br. 216/2008. U nedostatku europskih zahtjeva za osposobljavanje, države članice mogu se nastaviti oslanjati na standarde za osposobljavanje koje je definirao ICAO.
- (10) Savjetujući se sa skupinom stručnjaka, Eurocontrol je razvio zahtjeve za procjenu zdravstvene sposobnosti kontrolora zračnog prometa koje države članice već primjenjuju, zajedno s ICAO Aneksom 1. Te zahtjeve sad treba prenijeti u zakonodavstvo Unije kako bi se osigurala njihova ujednačena primjena u svim državama članicama.
- (11) Kako bi se osiguralo da države članice ispunjavaju svoje sigurnosne odgovornosti i obveze na ispravan i strukturiran način sustavom administracije i upravljanja koji vode nadležna tijela i organizacije koje djeluju u njihovo ime, u skladu s Nacionalnim programom sigurnosti ICAO-a, ovom se Uredbom treba propisati zahtjev koji nadležna tijela trebaju primijeniti.
- (12) Certifikacija organizacija za osposobljavanje jedan je od ključnih faktora koji pridonose kvaliteti osposobljavanja kontrolora zračnog prometa i time sigurnom pružanju kontrole zračnog prometa. Stoga je potrebno postrožiti zahtjeve za organizacije za osposobljavanje. Trebalo bi biti moguće certificirati osposobljavanje prema vrsti osposobljavanja, kao komplet usluga osposobljavanja ili kao komplet usluga osposobljavanja i usluga u zračnoj plovidbi, ne zanemarujući pritom posebne karakteristike osposobljavanja koje svaka organizacija nudi.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 549/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (SL L 96, 31.3.2004., str. 10.).

- (13) Opći uvjeti za dobivanje dozvole, u mjeri u kojoj se oni odnose na dob i zdravstvene zahtjeve, ne smiju utjecati na imatelje postojećih dozvola. Kako bi se sačuvali privilegiji postojećih dozvola i kako bi se osigurala bezbolna tranzicija za sve imatelje dozvola i nadležna tijela, dozvole i certifikati o zdravstvenoj sposobnosti koje su države članice izdale u skladu s Uredbom 2006/23/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i s Uredbom Komisije (EU) br. 805/2011 ⁽²⁾ trebaju se smatrati kao da su izdani u skladu s ovom Uredbom.
- (14) Potrebno je radi dosljednosti izmijeniti definiciju psihoaktivne tvari iz Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 923/2012 ⁽³⁾.
- (15) Makar se u ovoj Uredbi nastavlja na prethodno postignuto i na zakonske uvjete EU-a, radi jasnoće je potrebno staviti izvan snage Uredbu Komisije (EU) br. 805/2011.
- (16) U skladu s člankom 17. stavkom 2. točkom (b) i člankom 19. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 216/2008, Agencija je pomagala Komisiji u pripremi mjera iz ove Uredbe.
- (17) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog člankom 65. Uredbe (EZ) br. 216/2008.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet Uredbe i područje primjene

1. Ovom Uredbom utvrđuju se detaljna pravila za:

- (a) uvjete za izdavanje, privremeno oduzimanje i oduzimanje dozvola kontrolora zračnog prometa i studenata kontrolora zračnog prometa te s njima povezanih ovlaštenja i posebnih ovlasti, kao i privilegija i odgovornosti imatelja dozvola;
- (b) uvjete za izdavanje, ograničenje i privremeno oduzimanje i oduzimanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kontrolora zračnog prometa i studenata kontrolora zračnog prometa, kao i privilegija i odgovornosti njihovih imatelja;
- (c) certifikaciju zrakoplovno-medicinskih ispitivača i zrakoplovno-medicinskih centara za kontrolore zračnog prometa i studente kontrolore zračnog prometa;
- (d) certifikaciju organizacija za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa;
- (e) uvjete za provjeru valjanosti, produljenje, obnavljanje i upotrebu takvih dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlasti i certifikata.

2. Ova se Uredba primjenjuje na:

- (a) studente kontrolore zračnog prometa i kontrolore zračnog prometa koji svoje funkcije obavljaju u okviru područja primjene Uredbe (EZ) br. 216/2008;
- (b) osobe i organizacije uključene u licenciranje, osposobljavanje, testiranje, provjeru i liječničke preglede i procjene zdravstvene sposobnosti kandidata u skladu s ovom Uredbom.

Članak 2.

Usklađenost s bitnim zahtjevima i postupci

1. Nadležna tijela iz članka 6. kvalificiraju i licenciraju u skladu s odredbama priloga I., III. i IV. studente kontrolore zračnog prometa, kontrolore zračnog prometa i osobe uključene u licenciranje, osposobljavanje, testiranje, provjeru i liječničke preglede i procjene zdravstvene sposobnosti kandidata iz članka 1. stavka 2. točki (a) i (b).

⁽¹⁾ Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća br. 2006/23/EZ od 5. travnja 2006. o dozvoli kontrolora zračnog prometa Zajednice (SL L 114, 27.4.2006., str. 22.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 805/2011 od 10. kolovoza 2011. o utvrđivanju detaljnih pravila za dozvole i određene svjedodžbe kontrolora zračnog prometa u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 206, 11.8.2011., str. 21.).

⁽³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 923/2012 od 26. rujna 2012. o utvrđivanju zajedničkih pravila zračnog prometa i operativnih odredaba u vezi s uslugama i postupcima u zračnoj plovidbi te o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 1035/2011 i uredaba (EZ) br. 1265/2007, (EZ) br. 1794/2006, (EZ) br. 730/2006, (EZ) br. 1033/2006 i (EU) br. 255/2010 (SL L 281, 13.10.2012., str. 1.).

2. Organizacije iz članka 1. stavka 2. točke (b) kvalificiraju se u skladu s tehničkim zahtjevima i administrativnim postupcima utvrđenima u prilogima I., III. i IV. te ih certificiraju nadležna tijela iz članka 6.

3. Certifikacija zdravstvene sposobnosti osoba iz članka 1. stavka 2. točki (a) i (b) mora biti u skladu s tehničkim zahtjevima i administrativnim postupcima utvrđenima u prilogima III. i IV.

4. Smatra se da su licencirani u skladu sa stavkom 1. kontrolori zračnog prometa koji su zaposleni kod pružatelja usluga u zračnoj plovidbi koji pružaju usluge u zračnoj plovidbi u zračnom prostoru državnog područja na koji se primjenjuje Ugovor i čije je glavno mjesto poslovanja i registrirano sjedište, ako postoji, izvan državnog područja podložnog odredbama Ugovora pod uvjetom da ti kontrolori:

(a) imaju dozvolu kontrolora zračnog prometa koju je izdala treća zemlja u skladu s Aneksom 1 Čikaškoj konvenciji;

(b) su nadležnom tijelu iz članka 6. dokazali da su završili osposobljavanje i uspješno prošli ispitivanje i ocjenjivanje istovjetno onom koje se zahtijeva u dijelu ATCO, poddijelu D., odjeljcima od 1. do 4., kako je navedeno u Prilogu I.

Zadaci i funkcije dodijeljeni kontrolorima zračnog prometa iz prvog podstavka ne premašuju privilegije dozvole koju je izdala treća zemlja.

5. Instruktori za praktično osposobljavanje i ocjenjivači koje zapošljava organizacija za osposobljavanje koja se nalazi izvan područja država članica smatraju se kvalificiranima u skladu sa stavkom 1. ako zadovoljavaju oba sljedeća uvjeta:

(a) imaju dozvolu kontrolora zračnog prometa koju je izdala treća zemlja u skladu s Aneksom 1 Čikaškoj konvenciji s ovlaštenjem i, ako je primjenjivo, posebnom ovlaštenju koji odgovaraju ovlaštenju ili posebnoj ovlaštenju za koje im je odobreno podučavanje ili ocjenjivanje;

(b) dokazali su nadležnom tijelu iz članka 6. da su završili osposobljavanje i uspješno prošli ispitivanja i ocjenjivanja istovjetna onima koja se zahtijevaju u dijelu ATCO, poddijelu D, odjeljku 5., navedenom u Prilogu I.

Privilegiji iz prvog podstavka navode se u certifikatu koji je izdala treća zemlja te su ograničeni na pružanje podučavanja i ocjenjivanje za organizacije za osposobljavanje koje se nalaze izvan područja država članica.

Članak 3.

Pružanje usluga kontrole zračnog prometa

1. Usluge kontrole zračnog prometa pružaju samo kontrolori zračnog prometa koji su kvalificirani i licencirani u skladu s ovom Uredbom.

2. U skladu s člankom 1. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 216/2008 države članice, u mjeri u kojoj je to moguće, osiguravaju da usluge iz članka 1. stavka 2. točke (c) navedene Uredbe koje javnosti pruža ili čini dostupnim vojno osoblje nude razinu sigurnosti koja je barem jednaka razini propisanoj bitnim zahtjevima definiranim u Prilogu V.b navedenoj Uredbi.

3. Države članice mogu odlučiti da se ova Uredba primjenjuje na njihovo vojno osoblje koje pruža usluge javnosti.

Članak 4.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „neuobičajena situacija” znači okolnosti, uključujući otežane uvjete, koje se ne doživljavaju ni redovno ni uobičajeno i za koje kontrolor zračnog prometa nema razvijene automatske vještine;

2. „prihvatljivi načini usklađivanja (AMC)” znači neobvezujući standardi koje je Agencija prihvatila za opisivanje postupaka kojima se postiže sukladnost s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima;

3. „usluga kontrole zračnog prometa (ATC)” znači usluga koja se pruža u svrhu:
 - (a) sprečavanja sudara:
 - između zrakoplova; i
 - između zrakoplova i prepreka na manevarskoj površini; i
 - (b) ubrzanja i održanja urednog toka zračnog prometa;
4. „nadležna kontrola zračnog prometa (ATC)” znači opći pojam koji se može odnositi na oblasni centar kontrole zračnog prometa, prilaznu kontrolu zračnog prometa ili aerodromsku kontrolu zračnog prometa (toranj);
5. „alternativni načini udovoljavanja” znači alternativa nekom postojećem prihvatljivom načinu udovoljavanja ili novi način usklađivanja za ostvarivanje sukladnosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima za što Agencija nije prihvatila nijedan povezan prihvatljiv način udovoljavanja;
6. „ocjenjivanje” znači procjena praktičnih vještina na temelju koje dolazi do izdavanja dozvole, ovlaštenja i/ili posebne ovlasti ili posebnih ovlasti te njihova produljenja i/ili obnavljanja, koja uključuje ponašanje i praktičnu primjenu znanja i razumijevanja koje pokaže osoba koju se ocjenjuje;
7. „posebna ovlast ocjenjivača” znači odobrenje upisano u dozvoli i sastavni dio dozvole kojim se navodi stručnost imatelja dozvole da ocjenjuje praktične vještine studenta kontrolora zračnog prometa i kontrolora zračnog prometa;
8. „stres od kritične nezgode” znači pojava neuobičajenih i/ili ekstremnih emotivnih reakcija, fizičkih reakcija i/ili reakcija u ponašanju kod neke osobe nakon neočekivanog događaja, nesreće, nezgode ili ozbiljne nezgode;
9. „situacija u slučaju opasnosti” znači ozbiljna i opasna situacija koja zahtijeva poduzimanje hitnih mjera;
10. „ispitivanje” znači formalizirani test kojim se ocjenjuje znanje i razumijevanje neke osobe;
11. „materijal s uputama (GM)” znači neobvezujući materijal koji je sastavila Agencija, koji pomaže u objašnjavanju značenja zahtjeva ili specifikacije i koji se koristi kako bi se pomoglo u tumačenju Uredbe (EZ) br. 216/2008, njezinih provedbenih pravila i prihvatljivih načina usklađivanja;
12. „ICAO indikator lokacije” znači kod od četiri slova oblikovan u skladu s pravilima koja je ICAO propisao u najnovijoj ažuriranoj verziji priručnika „DOC 7910” i dodijeljen lokaciji stacionarne zrakoplovne stanice;
13. „posebna ovlast jezične sposobnosti” znači izjava upisana u dozvoli i sastavni dio dozvole kojom se navodi jezična sposobnost imatelja;
14. „dozvola” znači dokument izdan i potvrđen u skladu s ovom Uredbom kojim se njegovu zakonitu imatelju daje pravo na korištenje privilegija stečenih ovlaštenjima i posebnim ovlastima koji se nalaze u njemu;
15. „poduka u osposobljavanju na radnom mjestu” znači faza osposobljavanja na lokaciji tijekom koje se prethodno stečene rutine i vještine povezane s radnim mjestom integriraju u praksi pod nadzorom kvalificiranog instruktora osposobljavanja na radnom mjestu u stvarnoj prometnoj situaciji;
16. „posebna ovlast instruktora osposobljavanja na radnom mjestu (OJTI)” znači odobrenje upisano u dozvoli i sastavni dio dozvole kojim se navodi stručnost imatelja za pružanje poduke u osposobljavanju na radnome mjestu i u osposobljavanju na uređajima za osposobljavanje;
17. „uređaj za osposobljavanje za izdvojene zadatke (PTT)” znači uređaj za osposobljavanje kojim se pruža osposobljavanje za konkretne, odabrane operativne zadatke, pri čemu se od učenika ne očekuje da vježba sve zadatke koji su uobičajeno povezani s potpunim operativnim okruženjem;
18. „ciljana razina izvedbe” znači jasna i nedvosmislena izjava o razini izvedbe koja se očekuje od osobe koja prolazi osposobljavanje, uvjetima pod kojima dolazi do izvedbe i standardima koje osoba koja prolazi kroz osposobljavanje mora zadovoljiti;

19. „privremena nesposobnost” znači privremeno stanje tijekom kojega je imatelj dozvole spriječen u korištenju privilegija dozvole, makar su ovlaštenja, posebne ovlasti i certifikat o zdravstvenoj sposobnosti valjani;
20. „psihoaktivne tvari” znači alkohol, opiodi, kanabinoidi, sedativi i hipnotici, kokain, drugi psihostimulansi, halucinogeni i hlapljiva otapala, ali ne uključujući kofein i duhan;
21. „posebna ovlast ovlaštenja” znači odobrenje upisano u dozvoli i sastavni dio dozvole kojim se navode posebni uvjeti, privilegiji ili ograničenja koji se odnose na relevantno ovlaštenje;
22. „obnavljanje” znači upravni akt proveden nakon isteka ovlaštenja, posebne ovlasti ili certifikata kako bi se ovlaštenje, posebna ovlast ili certifikat obnovili za daljnje, određeno razdoblje pod uvjetom da su ispunjeni određeni zahtjevi;
23. „produljenje” znači upravni akt proveden unutar razdoblja valjanosti ovlaštenja, posebne ovlasti ili certifikata kojim se imatelju dopušta korištenje privilegija ovlaštenja, posebne ovlasti ili certifikata tijekom daljnjeg određenog razdoblja pod uvjetom da su ispunjeni određeni zahtjevi;
24. „sektor” znači dio kontrolnog područja i/ili dio područja letnih informacija/gornjeg zračnog prostora;
25. „simulator” znači uređaj za osposobljavanje koji prikazuje važna svojstva stvarnog operativnog okruženja i reproducira operativne uvjete pod kojima osoba koja prolazi kroz osposobljavanje može vježbati zadatke izravno i u realnom vremenu;
26. „uređaj za osposobljavanje” znači svaka vrsta uređaja kojom se simuliraju operativni uvjeti, uključujući simulatore i uređaje za osposobljavanje za izdvojene zadatke;
27. „posebna ovlast instruktora na uređaju za osposobljavanje (STDI)” znači odobrenje upisano u dozvoli i sastavni dio dozvole kojim se navodi da je imatelj stručan za podučavanje na uređajima za osposobljavanje;
28. „tečaj osposobljavanja” znači teorijska i/ili praktična poduka sastavljena u strukturiranom okviru i pružena u određenom vremenu;
29. „organizacija za osposobljavanje” znači organizacija koju je nadležno tijelo certificiralo za pružanje jednog ili više vrsta osposobljavanja;
30. „posebna ovlast za lokaciju” znači odobrenje upisano u dozvoli i sastavni dio dozvole kojim se navode ICAO indikator lokacije i sektor, skupina sektora ili radna mjesta na kojima je imatelj dozvole stručan za rad;
31. „provjera” znači postupak na temelju kojeg putem uspješnog završetka tečaja za posebnu ovlast za lokaciju povezanog s ovlaštenjem ili posebnom ovlasti ovlaštenja imatelj može početi koristiti privilegije tog ovlaštenja ili posebne ovlasti ovlaštenja.

Članak 5.

Nadležno tijelo

1. Države članice imenuju ili osnivaju najmanje jedno nadležno tijelo s dodijeljenim odgovornostima za certifikaciju i nadzor osoba i organizacija koje su predmet ove Uredbe.
2. Unutar funkcionalnog bloka zračnog prostora ili u slučaju prekograničnog pružanja usluga nadležna se tijela imenuju na temelju sporazuma država članica na koje se taj blok ili slučaj odnosi.
3. Ako država članica imenuje ili osnuje više od jednog nadležnog tijela, područja nadležnosti svakog nadležnog tijela moraju se jasno definirati u pogledu odgovornosti i geografskih područja, prema potrebi. Između tih tijela mora se uspostaviti koordinacija kako bi se unutar njihovih odgovarajućih područja nadležnosti osigurao učinkovit nadzor svih osoba i organizacija koje su predmet ove Uredbe.
4. Svako nadležno tijelo mora biti neovisno od pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i organizacija za osposobljavanje. Ta se neovisnost postiže odgovarajućim razdvajanjem nadležnih tijela, najmanje na funkcionalnoj razini, od pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i od organizacija za osposobljavanje. Nadležna tijela moraju biti neovisna i transparentna u izvršavanju svojih ovlasti.

Prvi se podstavak također primjenjuje na Agenciju kad ona djeluje kao nadležno tijelo u skladu s člankom 6. stavkom 2. točkom (b) i stavkom 3. točkom (a) podtočkom ii.

5. Države članice osiguravaju nužnu sposobnost nadležnih tijela za provedbu aktivnosti certifikacije i nadzora koje obuhvaćaju njihovi programi certifikacije i nadzora, što uključuje dovoljne resurse za ispunjavanje zahtjeva iz Priloga II. (dio ATCO.AR). Konkretno, države članice koriste ocjene koje su donijela nadležna tijela u skladu sa stavkom ATCO.AR. A.005 točkom (a) Priloga II. za dokazivanje sposobnosti.

6. U pogledu osoblja nadležnih tijela koje provodi aktivnosti nadzora i certifikacije na temelju ove Uredbe države članice osiguravaju da ne postoji izravni ili neizravni sukob interesa, pogotovo kad se radi o članovima obitelji ili financijskoj koristi predmetnog osoblja.

7. Smatra se da svako nadležno tijelo koje je imenovala ili osnovala država članica za potrebe Uredbe Komisije (EU) br. 805/2011 zadržava status nadležnog tijela u smislu ove Uredbe, osim ako je predmetna država članica odredila drukčije. U potonjem slučaju države članice obavijestit će Agenciju o svim nazivima i adresama nadležnih tijela koja imenuju ili osnuju u primjeni ovog članka, kao i o svakoj s tim povezanoj promjeni.

Članak 6.

Nadležno tijelo u smislu Priloga I., III. i IV.

1. Za potrebe Priloga I., nadležno je tijelo svako tijelo koje imenuje ili osnuje država članica kojem osoba podnosi zahtjev za izdavanje dozvole.

2. Za potrebe Priloga III. i za nadzor zahtjeva iz Priloga I. u pogledu pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, nadležno tijelo je:

- (a) tijelo koje kao svoje nadležno tijelo za nadzor imenuje ili osnuje država članica u kojoj se nalazi glavno mjesto poslovanja podnositelja zahtjeva ili, ako postoji, njegovo registrirano sjedište, osim ako je bilateralnim ili multilateralним sporazumima između država članica ili njihovih nadležnih tijela propisano drukčije;
- (b) Agencija, ako se glavno mjesto poslovanja podnositelja zahtjeva ili, ako postoji, njegovo registrirano sjedište nalazi izvan državnog područja država članica.

3. Za potrebe Priloga IV. nadležno tijelo je:

(a) za zrakoplovno-medicinske centre:

- i. tijelo koje je imenovala država članica u kojoj zrakoplovno-medicinski centar ima glavno mjesto poslovanja;
- ii. Agencija, kad se zrakoplovno-medicinski centar nalazi u trećoj zemlji;

(b) za zrakoplovno-medicinske ispitivače:

- i. tijelo koje je imenovala država članica u kojoj zrakoplovno-medicinski ispitivač ima glavno mjesto obavljanja djelatnosti;
- ii. kad se glavno mjesto obavljanja djelatnosti zrakoplovno-medicinskog ispitivača nalazi u trećoj zemlji, nadležno tijelo koje je imenovala država članica kojem podnositelj zahtjeva za certifikat zrakoplovno-medicinskog ispitivača podnosi zahtjev za izdavanje certifikata.

Članak 7.

Prijelazne odredbe

1. Smatra se da su izdani u skladu s ovom Uredbom dozvole, ovlaštenja i posebne ovlasti koji su izdani u skladu s odgovarajućim odredbama nacionalnog zakonodavstva na temelju Direktive 2006/23/EZ i koji su izdani u skladu s Uredbom (EU) br. 805/2011.

2. Smatra se da je izdano u skladu s ovom Uredbom ovlaštenje Oblasna proceduralna kontrola (*Area Control Procedural*, ACP) s posebnom ovlaštenjima Oceanska kontrola (*Oceanic Control*, OCN) koje je izdano u skladu s nacionalnim pravilima na temelju članka 31. stavka 1. Uredbe (EU) br. 805/2011.

3. Smatra se da su izdani u skladu s ovom Uredbom certifikati o zdravstvenoj sposobnosti, certifikati za organizacije za osposobljavanje, za zrakoplovno-medicinske ispitivače i za zrakoplovno-medicinske centre, odobrenja shema stručnosti za lokaciju i odobrenja planova osposobljavanja koji su izdani u skladu s odgovarajućim odredbama nacionalnog zakonodavstva na temelju Direktive 2006/23/EZ u skladu s Uredbom (EU) br. 805/2011.

Članak 8.

Zamjena dozvola, prilagođavanje privilegija, tečajeva osposobljavanja i shema stručnosti za lokaciju

1. Države članice zamjenjuju dozvole iz članka 7. stavka 1. dozvolama sukladnima s formatom utvrđenim u Dodatku 1. Prilogu II. ovoj Uredbi najkasnije do 31. prosinca 2015. ili najkasnije do 31. prosinca 2016. ako država koristi odstupanje iz članka 11. stavka 2.

2. Države članice zamjenjuju certifikate za organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa iz članka 7. stavka 3. certifikatima sukladnima s formatom utvrđenim u Dodatku 2. Prilogu II. ovoj Uredbi najkasnije do 31. prosinca 2015. ili najkasnije do 31. prosinca 2016. ako država koristi odstupanje iz članka 11. stavka 2.

3. Države članice zamjenjuju certifikate za zrakoplovno-medicinske ispitivače i certifikate za zrakoplovno-medicinske centre iz članka 7. stavka 3. certifikatima sukladnima s formatom utvrđenim u dodacima 3. i 4. Prilogu II. ovoj Uredbi najkasnije do 31. prosinca 2015. ili najkasnije do 31. prosinca 2016. ako država koristi odstupanje iz članka 11. stavka 2.

4. Nadležna tijela konvertiraju privilegije ispitivača i ocjenjivača za inicijalno osposobljavanje u skladu s člankom 20. Uredbe Komisije (EU) br. 805/2011 i ispitivača i ocjenjivača stručnosti za osposobljavanje za lokaciju i kontinuirano osposobljavanje koje je nadležno tijelo odobrilo u skladu s člankom 24. Uredbe Komisije (EU) br. 805/2011 u privilegije posebne ovlaštenosti ocjenjivača u skladu s ovom Uredbom, ako je primjenjivo, najkasnije do 31. prosinca 2015. ili najkasnije do 31. prosinca 2016. ako država koristi odstupanje iz članka 11. stavka 2.

5. Nadležna tijela mogu konvertirati privilegije nacionalnih instruktora na simulatorima i uređajima za osposobljavanje u privilegije posebne ovlaštenosti instruktora na uređajima za osposobljavanje u skladu s ovom Uredbom, ako je primjenjivo, najkasnije do 31. prosinca 2015. ili najkasnije do 31. prosinca 2016. ako država koristi odstupanje iz članka 11. stavka 2.

6. Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi prilagođavaju svoje sheme stručnosti za lokaciju radi usklađivanja sa zahtjevima ove Uredbe najkasnije do 31. prosinca 2015. ili najkasnije do 31. prosinca 2016. ako država koristi odstupanje iz članka 11. stavka 2.

7. Organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa prilagođavaju svoje planove osposobljavanja radi usklađivanja sa zahtjevima ove Uredbe najkasnije do 31. prosinca 2015. ili najkasnije do 31. prosinca 2016. ako država koristi odstupanje iz članka 11. stavka 2.

8. Certifikati o završetku tečajeva osposobljavanja koji su počeli prije primjene ove Uredbe u skladu s Uredbom (EU) br. 805/2011 prihvaćaju se za potrebe izdavanja odgovarajućih dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlaštenosti u skladu s ovom Uredbom pod uvjetom da je osposobljavanje i ocjenjivanje završeno najkasnije do 30. lipnja 2016. ili najkasnije do 30. lipnja 2017. ako država koristi odstupanje iz članka 11. stavka 2.

Članak 9.

Izmjena Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 923/2012

U članku 2. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 923/2012 točka 104. zamjenjuje se sljedećim:

„104. „psihotropne tvari” znači alkohol, opiodi, kanabinoidi, sedativi i hipnotici, kokain, drugi psihostimulansi, halucinogeni i hlapljiva otapala, ali ne uključujući kofein i duhan;”.

*Članak 10.***Stavljanje izvan snage**

Uredba Komisije (EU) br. 805/2011 stavlja se izvan snage.

*Članak 11.***Stupanje na snagu i primjena**

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 30. lipnja 2015.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu odlučiti ne primjenjivati priloge od I. do IV., u cjelini ili djelomično, prije 31. prosinca 2016.

Ako država članica iskoristi ovu mogućnost, ona o tome mora obavijestiti Komisiju i Agenciju najkasnije do 1. srpnja 2015. U toj se obavijesti moraju opisati područje primjene svakog odstupanja i provedbeni plan s planiranim mjerama i rokovima za njihovu provedbu. U tom se slučaju i dalje primjenjuju odgovarajuće odredbe Uredbe Komisije (EU) br. 805/2011.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. veljače 2015.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNKER

SADRŽAJ

PRILOG I. — DIO ATCO — ZAHTJEVI ZA LICENCIRANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA	18
PODDIO A — OPĆI ZAHTJEVI	18
ATCO.A.001 Područje primjene	18
ATCO.A.005 Zahtjev za izdavanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti	18
ATCO.A.010 Zamjena dozvola	18
ATCO.A.015 Korištenje privilegija dozvole i privremena nesposobnost	18
ATCO.A.020 Oduzimanje i privremeno oduzimanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti	19
PODDIO B — DOZVOLE, OVLAŠTENJA I POSEBNE OVLASTI	19
ATCO.B.001 Dozvola studenta kontrolora zračnog prometa	19
ATCO.B.005 Dozvola kontrolora zračnog prometa	19
ATCO.B.010 Ovlaštenja kontrolora zračnog prometa	20
ATCO.B.015 Posebne ovlasti ovlaštenja	20
ATCO.B.020 Posebne ovlasti za lokaciju	21
ATCO.B.025 Shema stručnosti za lokaciju	22
ATCO.B.030 Posebna ovlast jezične sposobnosti	23
ATCO.B.035 Valjanost posebne ovlasti jezične sposobnosti	23
ATCO.B.040 Ocjenjivanje jezične sposobnosti	24
ATCO.B.045 Jezično osposobljavanje	24
PODDIO C — ZAHTJEVI ZA INSTRUKTORE I OCJENJIVAČE	24
ODJELJAK 1. — INSTRUKTORI	24
ATCO.C.001 Instruktori za teorijsko osposobljavanje	24
ATCO.C.005 Instruktori za praktično osposobljavanje	25
ATCO.C.010 Privilegiji instruktora osposobljavanja na radnom mjestu (OJTI)	25
ATCO.C.015 Zahtjev za izdavanje posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu	25
ATCO.C.020 Valjanost posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu	25
ATCO.C.025 Privremeno odobrenje instruktora osposobljavanja na radnom mjestu	25
ATCO.C.030 Privilegiji instruktora na uređaju za osposobljavanje (STDI)	26
ATCO.C.035 Zahtjev za izdavanje posebne ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje	26
ATCO.C.040 Valjanost posebne ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje	26
ODJELJAK 2. — OCJENJIVAČI	27
ATCO.C.045 Privilegiji ocjenjivača	27

ATCO.C.050 Osobni interesi	27
ATCO.C.055 Zahtjev za izdavanje posebne ovlasti ocjenjivača	27
ATCO.C.060 Valjanost posebne ovlasti ocjenjivača	28
ATCO.C.065 Privremeno odobrenje ocjenjivača	28
PODDIO D — OSPOSABLJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA	28
ODJELJAK 1. — OPĆI ZAHTEJEVI	28
ATCO.D.001 Ciljevi osposobljavanja kontrolora zračnog prometa	28
ATCO.D.005 Vrste osposobljavanja kontrolora zračnog prometa	28
ODJELJAK 2. — ZAHTEJEVI INICIJALNOG OSPOSABLJAVANJA	29
ATCO.D.010 Sastav inicijalnog osposobljavanja	29
ATCO.D.015 Plan inicijalnog osposobljavanja	30
ATCO.D.020 Tečajevi osnovnog osposobljavanja i osposobljavanja za ovlaštenje	30
ATCO.D.025 Ispitivanje i ocjenjivanje osnovnog osposobljavanja	31
ATCO.D.030 Izvedbeni ciljevi osnovnog osposobljavanja	31
ATCO.D.035 Ispitivanje i ocjenjivanje osposobljavanja za ovlaštenje	31
ATCO.D.040 Izvedbeni ciljevi osposobljavanja za ovlaštenje	32
ODJELJAK 3. — ZAHTEJEVI OSPOSABLJAVANJA ZA LOKACIJU	32
ATCO.D.045 Sastav osposobljavanja za lokaciju	32
ATCO.D.050 Preduvjeti za osposobljavanje za lokaciju	33
ATCO.D.055 Plan osposobljavanja za lokaciju	33
ATCO.D.060 Tečaj za posebnu ovlast za lokaciju	34
ATCO.D.065 Dokazivanje teorijskog znanja i razumijevanja	34
ATCO.D.070 Ocjenjivanje tijekom tečajeva za posebnu ovlast za lokaciju	34
ODJELJAK 4. — ZAHTEJEVI KONTINUIRANOG OSPOSABLJAVANJA	34
ATCO.D.075 Kontinuirano osposobljavanje	34
ATCO.D.080 Osposobljavanje za obnovu znanja	34
ATCO.D.085 Osposobljavanje za konverziju	35
ODJELJAK 5. — OSPOSABLJAVANJE INSTRUKTORA I OCJENJIVAČA	35
ATCO.D.090 Osposobljavanje instruktora za praktično osposobljavanje	35
ATCO.D.095 Osposobljavanje ocjenjivača	35
DODATAK 1. Prilogu I. — LJESTVICA ZA OCJENJIVANJE JEZIČNE SPOSOBNOSTI – ZAHTEJEVI ZA JEZIČNU SPOSOBNOST	36
DODATAK 2. Prilogu I. — OSNOVNO OSPOSABLJAVANJE	39
1. predmet: UVOD U TEČAJ	39
2. predmet: ZRAKOPLOVNO PRAVO	39
3. predmet: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM	40

4. predmet: METEOROLOGIJA	41
5. predmet: NAVIGACIJA	42
6. predmet: ZRAKOPLOVI	43
7. predmet: LJUDSKI ČIMBENICI	44
8. predmet: OPREMA I SUSTAVI	45
9. predmet: PROFESIONALNO OKRUŽENJE	46
DODATAK 3. Prilogu I. — OVLAŠTENJE AERODROMSKA VIZUALNA KONTROLA (ADV)	47
1. predmet: UVOD U TEČAJ	47
2. predmet: ZRAKOPLOVNO PRAVO	47
3. predmet: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM	48
4. predmet: METEOROLOGIJA	49
5. predmet: NAVIGACIJA	49
6. predmet: ZRAKOPLOVI	49
7. predmet: LJUDSKI ČIMBENICI	50
8. predmet: OPREMA I SUSTAVI	51
9. predmet: PROFESIONALNO OKRUŽENJE	51
10. predmet: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI	51
11. predmet: AERODROMI	52
DODATAK 4. Prilogu I. — OVLAŠTENJE AERODROMSKA INSTRUMENTALNA KONTROLA ZA TORANJ – ADI (TWR)	53
1. predmet: UVOD U TEČAJ	53
2. predmet: ZRAKOPLOVNO PRAVO	53
3. predmet: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM	54
4. predmet: METEOROLOGIJA	55
5. predmet: NAVIGACIJA	55
6. predmet: ZRAKOPLOVI	56
7. predmet: LJUDSKI ČIMBENICI	56
8. predmet: OPREMA I SUSTAVI	57
9. predmet: PROFESIONALNO OKRUŽENJE	57
10. predmet: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI	58
11. predmet: AERODROMI	58
DODATAK 5. Prilogu I. — OVLAŠTENJE PRILAZNA PROCEDURALNA KONTROLA (APP)	59
1. predmet: UVOD U TEČAJ	59
2. predmet: ZRAKOPLOVNO PRAVO	59
3. predmet: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM	60
4. predmet: METEOROLOGIJA	61
5. predmet: NAVIGACIJA	61

6. predmet: ZRAKOPLOVI	61
7. predmet: LJUDSKI ČIMBENICI	62
8. predmet: OPREMA I SUSTAVI	63
9. predmet: PROFESIONALNO OKRUŽENJE	63
10. predmet: NEUOBIČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI	63
11. predmet: AERODROMI	64
DODATAK 6. Prilogu I. — OVLAŠTENJE OBLASNA PROCEDURALNA KONTROLA (ACP)	65
1. predmet: UVOD U TEČAJ	65
2. predmet: ZRAKOPLOVNO PRAVO	65
3. predmet: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM	66
4. predmet: METEOROLOGIJA	67
5. predmet: NAVIGACIJA	67
6. predmet: ZRAKOPLOVI	67
7. predmet: LJUDSKI ČIMBENICI	68
8. predmet: OPREMA I SUSTAVI	68
9. predmet: PROFESIONALNO OKRUŽENJE	69
10. predmet: NEUOBIČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI	69
DODATAK 7. Prilogu I. — OVLAŠTENJE PRILAZNA NADZORNA KONTROLA (APS)	70
1. predmet: UVOD U TEČAJ	70
2. predmet: ZRAKOPLOVNO PRAVO	70
3. predmet: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM	71
4. predmet: METEOROLOGIJA	72
5. predmet: NAVIGACIJA	72
6. predmet: ZRAKOPLOVI	73
7. predmet: LJUDSKI ČIMBENICI	73
8. predmet: OPREMA I SUSTAVI	74
9. predmet: PROFESIONALNO OKRUŽENJE	74
10. predmet: NEUOBIČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI	75
11. predmet: AERODROMI	75
DODATAK 8. Prilogu I. — OVLAŠTENJE OBLASNA NADZORNA KONTROLA (ACS)	76
1. predmet: UVOD U TEČAJ	76
2. predmet: ZRAKOPLOVNO PRAVO	76
3. predmet: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM	77
4. predmet: METEOROLOGIJA	78
5. predmet: NAVIGACIJA	78

6. predmet: ZRAKOPLOVI	79
7. predmet: LJUDSKI ČIMBENICI	79
8. predmet: OPREMA I SUSTAVI	80
9. predmet: PROFESIONALNO OKRUŽENJE	80
10. predmet: NEUOBIČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI	81
PRIOLOG II. — DIO ATCO.AR — ZAHTEJEVI ZA NADLEŽNA TIJELA	82
PODDIO A — OPĆI ZAHTEJEVI	82
ATCO.AR.A.001 Područje primjene	82
ATCO.AR.A.005 Osoblje	82
ATCO.AR.A.010 Zadaci nadležnih tijela	82
ATCO.AR.A.015 Načini usklađivanja	83
ATCO.AR.A.020 Obavješćivanje Agencije	83
ATCO.AR.A.025 Trenutačna reakcija na sigurnosni problem	84
PODDIO B — UPRAVLJANJE	84
ATCO.AR.B.001 Sustav upravljanja	84
ATCO.AR.B.005 Dodjela zadataka kvalificiranim subjektima	85
ATCO.AR.B.010 Promjene u sustavu upravljanja	85
ATCO.AR.B.015 Čuvanje zapisa	85
PODDIO C — NADZOR I OSIGURAVANJE PRIMJENE PROPISA	86
ATCO.AR.C.001 Nadzor	86
ATCO.AR.C.005 Program nadzora	86
ATCO.AR.C.010 Nalazi i mjere za osiguravanje primjene propisa	87
PODDIO D — IZDAVANJE, PRODULJENJE, OBNAVLJANJE, PRIVREMENO ODUZIMANJE I ODUZIMANJE DOZVOLA, OVLAŠTENJA I POSEBNIH OVLASTI	87
ATCO.AR.D.001 Postupak za izdavanje, produljenje i obnavljanje dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlasti i odobrenja	87
ATCO.AR.D.005 Oduzimanje i privremeno oduzimanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti	88
PODDIO E — POSTUPAK CERTIFIKACIJE ZA ORGANIZACIJE ZA OSPOSABLJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA I ODOBRAVANJE TEČAJEVA OSPOSABLJAVANJA	88
ATCO.AR.E.001 Postupak podnošenja zahtjeva i certifikacije za organizacije za osposobljavanje	88
ATCO.AR.E.005 Odobravanje tečajeva i planova osposobljavanja	89
ATCO.AR.E.010 Promjene u organizacijama za osposobljavanje	89
ATCO.AR.E.015 Nalazi i korektivne mjere	89
PODDIO F — POSEBNI ZAHTEJEVI U POGLEDU ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE CERTIFIKACIJE	90
ODJELJAK 1. — OPĆI ZAHTEJEVI	90
ATCO.AR.F.001 Zrakoplovno-medicinski centri i zrakoplovno-medicinska certifikacija	90
ODJELJAK 2. — DOKUMENTACIJA	91
ATCO.AR.F.005 Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti	91

ATCO.AR.F.010 AME certifikat	91
ATCO.AR.F.015 AeMC certifikat	91
ATCO.AR.F.020 Zrakoplovno-medicinski obrasci	91
DODATAK 1. Prilogu II. — Obrazac za dozvolu – DOZVOLA KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA	92
DODATAK 2. Prilogu II. — CERTIFIKAT ZA ORGANIZACIJE ZA OSPOSoblJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA (ATCO TO-ovi)	98
DODATAK 3. Prilogu II. — CERTIFIKAT ZA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE ISPITIVAČE (AME-ovi)	100
DODATAK 4. Prilogu II. — CERTIFIKAT ZA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE CENTRE (AeMC-ovi)	102
PRIOLOG III. — DIO ATCO.OR – ZAHTEJEVI ZA ORGANIZACIJE ZA OSPOSoblJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA I ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE CENTRE	103
PODDIO A — OPĆI ZAHTEJEVI	103
ATCO.OR.A.001 Područje primjene	103
PODDIO B — ZAHTEJEVI ZA ORGANIZACIJE ZA OSPOSoblJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA	103
ATCO.OR.B.001 Zahtjev za izdavanje certifikata organizacije za osposobljavanje	103
ATCO.OR.B.005 Načini usklađivanja	103
ATCO.OR.B.010 Uvjeti odobrenja i privilegiji certifikata organizacije za osposobljavanje	104
ATCO.OR.B.015 Promjene u organizacijama za osposobljavanje	104
ATCO.OR.B.020 Trajna valjanost	104
ATCO.OR.B.025 Pristup podacima i prostorijama organizacije za osposobljavanje	104
ATCO.OR.B.030 Nalazi	104
ATCO.OR.B.035 Trenutačna reakcija na sigurnosni problem	105
ATCO.OR.B.040 Izvješćivanje o događajima	105
PODDIO C — UPRAVLJANJE U ORGANIZACIJAMA ZA OSPOSoblJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA	105
ATCO.OR.C.001 Sustav upravljanja organizacija za osposobljavanje	105
ATCO.OR.C.005 Ugovorne aktivnosti	105
ATCO.OR.C.010 Zahtjevi za osoblje	106
ATCO.OR.C.015 Oprema i prostorije	106
ATCO.OR.C.020 Čuvanje zapisa	106
ATCO.OR.C.025 Financiranje i osiguranje	106
PODDIO D — ZAHTEJEVI ZA TEČAJEVE OSPOSoblJAVANJA I PLANOVE OSPOSoblJAVANJA	107
ATCO.OR.D.001 Zahtjevi za tečajeve i planove osposobljavanja	107
ATCO.OR.D.005 Rezultati ispitivanja i ocjenjivanja te certifikati	107
PODDIO E — ZAHTEJEVI ZA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE CENTRE	107
ATCO.OR.E.001 Zrakoplovno-medicinski centri	107

PRILOG IV. — DIO ATCO.MED — ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI ZA KONTROLE ZRAČNOG PROMETA	108
PODDIO A — OPĆI ZAHTJEVI	108
ODJELJAK 1. — OPĆENITO	108
ATCO.MED.A.001 Nadležno tijelo	108
ATCO.MED.A.005 Područje primjene	108
ATCO.MED.A.010 Definicije	108
ATCO.MED.A.015 Povjerljivost medicinskih podataka	109
ATCO.MED.A.020 Smanjenje zdravstvene sposobnosti	109
ATCO.MED.A.025 Obveze AeMC-a i AME-a	109
ODJELJAK 2. — ZAHTJEVI ZA CERTIFIKATE O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI	110
ATCO.MED.A.030 Certifikati o zdravstvenoj sposobnosti	110
ATCO.MED.A.035 Zahtjev za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti	110
ATCO.MED.A.040 Izdavanje, produljenje i obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti	110
ATCO.MED.A.045 Valjanost, produljenje i obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti	111
ATCO.MED.A.046 Privremeno oduzimanje ili oduzimanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti	111
ATCO.MED.A.050 Upućivanje	112
PODDIO B — ZAHTJEVI ZA CERTIFIKATE O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA	112
ODJELJAK 1. — OPĆENITO	112
ATCO.MED.B.001 Ograničenja certifikata o zdravstvenoj sposobnosti	112
ODJELJAK 2. — ZAHTJEVI ZA CERTIFIKATE O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI KATEGORIJE 3	112
ATCO.MED.B.005 Općenito	112
ATCO.MED.B.010 Srčano-žilni sustav	113
ATCO.MED.B.015 Dišni sustav	115
ATCO.MED.B.020 Probavni sustav	116
ATCO.MED.B.025 Metabolički i endokrini sustav	116
ATCO.MED.B.030 Hematologija	116
ATCO.MED.B.035 Spolno-mokraćni sustav	117
ATCO.MED.B.040 Zarazne bolesti	117
ATCO.MED.B.045 Opstetricija i ginekologija	117
ATCO.MED.B.050 Mišićno-koštani sustav	117
ATCO.MED.B.055 Psihijatrija	118
ATCO.MED.B.060 Psihologija	118
ATCO.MED.B.065 Neurologija	118
ATCO.MED.B.070 Vidni sustav	119

ATCO.MED.B.075 Raspoznavanje boja	120
ATCO.MED.B.080 Otorinolaringologija	120
ATCO.MED.B.085 Dermatologija	120
ATCO.MED.B.090 Onkologija	121
PODDIO C — ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKI ISPITIVAČI (AME-ovi)	121
ATCO.MED.C.001 Privilegiji	121
ATCO.MED.C.005 Zahtjev	121
ATCO.MED.C.010 Uvjeti za izdavanje AME certifikata	121
ATCO.MED.C.015 Tečajevi osposobljavanja iz zrakoplovne medicine	122
ATCO.MED.C.020 Promjene AME certifikata	122
ATCO.MED.C.025 Valjanost AME certifikata	122

PRILOG I.

DIO ATCO

ZAHTJEVI ZA LICENCIRANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

PODDIO A

OPĆI ZAHTJEVI

ATCO.A.001 Područje primjene

Ovim se dijelom, navedenim u ovom Prilogu, utvrđuju zahtjevi za izdavanje, oduzimanje i privremeno oduzimanje dozvola studenta kontrolora zračnog prometa i dozvola kontrolora zračnog prometa, povezana ovlaštenja i posebne ovlasti, kao i uvjeti za njihovu valjanost i korištenje.

ATCO.A.005 Zahtjev za izdavanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti

- (a) Zahtjev za izdavanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti podnosi se nadležnom tijelu u skladu s postupkom koji je to tijelo utvrdilo.
- (b) Zahtjev za izdavanje dodatnih ovlaštenja ili posebnih ovlasti, za produljenje ili obnavljanje posebnih ovlasti i za ponovno izdavanje dozvole podnosi se nadležnom tijelu koje je tu dozvolu izdalo.
- (c) Ta dozvola ostaje u posjedu osobe kojoj je izdana, osim ako je nadležno tijelo oduzme. Imatelj dozvole mora potpisati dozvolu.
- (d) U dozvoli se navode svi relevantni podaci povezani s privilegijima koji se dozvolom dodjeljuju te dozvola mora biti u skladu sa zahtjevima iz Dodatka 1. Prilogu II.

ATCO.A.010 Zamjena dozvola

- (a) Ako imatelj dozvole treba koristiti privilegije dozvole u državi članici u kojoj nadležno tijelo nije nadležno tijelo koje je izdalo dozvolu, imatelj dozvole podnosi zahtjev za zamjenu svoje dozvole za dozvolu koju je izdalo nadležno tijelo države članice u kojoj namjerava koristiti privilegije u skladu s postupkom koji je to tijelo utvrdilo, osim ako nije drukčije predviđeno u sporazumima sklopljenima između država članica. U tu svrhu uključena nadležna tijela dijele sve relevantne podatke potrebne da bi se izvršila zamjena dozvola u skladu s postupkom iz stavka ATCO.AR. B.001 točke (c).
- (b) Radi zamjene dozvole i korištenja privilegija dozvole u državi članici koja nije država članica u kojoj je dozvola izdana, imatelj dozvole mora ispuniti zahtjeve za jezičnu sposobnost iz stavka ATCO.B.030 koje je odredila odgovarajuća država članica.
- (c) Nova dozvola uključuje ovlaštenja, posebne ovlasti ovlaštenja, posebne ovlasti dozvole i sve valjane posebne ovlasti za lokaciju u dozvoli, uključujući datume prvog izdavanja i isteka valjanosti, ako je to primjenjivo.
- (d) Po primanju nove dozvole njezin imatelj podnosi zahtjev iz stavka ATCO.A.005 zajedno sa svojom dozvolom kontrolora zračnog prometa radi stjecanja novih ovlaštenja, posebnih ovlasti ovlaštenja, posebnih ovlasti dozvole ili posebnih ovlasti za lokaciju.
- (e) Nakon provedene zamjene, prethodna dozvola vraća se nadležnom tijelu koje ju je izdalo.

ATCO.A.015 Korištenje privilegija dozvole i privremena nesposobnost

- (a) Korištenje dozvolom dodijeljenih privilegija ovisi o valjanosti ovlaštenja, posebnih ovlasti i certifikata o zdravstvenoj sposobnosti.
- (b) Imatelji dozvola ne smiju koristiti privilegije svojih dozvola ako sumnjaju u svoju sposobnost za sigurno korištenje privilegija dozvole pa u takvim slučajevima odmah obavještavaju odgovarajućeg pružatelja usluga u zračnoj plovidbi o svojoj privremenoj nesposobnosti za korištenje privilegija svoje dozvole.
- (c) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi mogu proglasiti privremenu nesposobnost imatelja dozvole ako se pojavi bilo kakva sumnja u sposobnost imatelja dozvole za sigurno korištenje privilegija dozvole.

- (d) Pružatelji usluga u zračnoj plovidbi razvijaju i uspostavljaju objektivne, transparentne i nediskriminirajuće postupke kojima se imateljima dozvola omogućuje proglašenje privremene nesposobnosti za korištenje privilegija dozvole u skladu s točkom (b), kojima se omogućuje proglašenje privremene nesposobnosti imatelja dozvole u skladu s točkom (c), kojima se upravlja operativnim utjecajem koji nastaje zbog slučajeva privremene nesposobnosti i kojima se obavješćuje nadležno tijelo kako je utvrđeno u tom postupku.
- (e) Postupci iz točke (d) uključeni su u shemu stručnosti za lokaciju u skladu sa stavkom ATCO.B.025 točkom (a) podtočkom 13.

ATCO.A.020 Oduzimanje i privremeno oduzimanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti

- (a) U skladu sa stavkom ATCO.AR.D.005 nadležno tijelo može privremeno oduzeti ili oduzeti dozvole, ovlaštenja i posebne ovlasti ako imatelj dozvole ne ispunjava zahtjeve iz ovog dijela.
- (b) Ako je imatelju dozvole dozvola oduzeta, imatelj odmah vraća dozvolu nadležnom tijelu u skladu s administrativnim postupcima koje je to tijelo propisalo.
- (c) Izdavanjem dozvole kontrolora zračnog prometa oduzima se dozvola studenta kontrolora zračnog prometa koja se vraća nadležnom tijelu koje izdaje dozvolu kontrolora zračnog prometa.

PODDIO B

DOZVOLE, OVLAŠTENJA I POSEBNE OVLASTI

ATCO.B.001 Dozvola studenta kontrolora zračnog prometa

- (a) Imatelji dozvole studenta kontrolora zračnog prometa ovlašteni su pružati usluge kontrole zračnog prometa pod nadzorom instruktora osposobljavanja na radnom mjestu u skladu s ovlaštenjem ili ovlaštenjima i posebnom ovlasti ili posebnim ovlastima ovlaštenja iz svoje dozvole te pohađati osposobljavanje za posebnu ovlast ili posebne ovlasti ovlaštenja.
- (b) Kandidati za izdavanje dozvole studenta kontrolora zračnog prometa moraju:
 - 1. imati najmanje 18 godina;
 - 2. uspješno završiti inicijalno osposobljavanje u organizaciji za osposobljavanje koja ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu III. (dio ATCO.OR) relevantne za ovlaštenje i, ako je primjenjivo, za posebnu ovlast ovlaštenja, kako je utvrđeno u dijelu ATCO, poddijelu D, odjeljku 2.;
 - 3. imati valjan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti;
 - 4. dokazati odgovarajuću razinu jezične sposobnosti u skladu sa zahtjevima utvrđenima u stavku ATCO.B.030.
- (c) Dozvola studenta kontrolora zračnog prometa sadrži posebnu ovlast ili posebne ovlasti jezične sposobnosti i najmanje jedno ovlaštenje i, ako je primjenjivo, jednu posebnu ovlast.
- (d) Imatelj dozvole studenta kontrolora zračnog prometa koji nije počeo s korištenjem privilegija te dozvole u roku od godinu dana od njezina izdavanja ili koji je prekinuo korištenje tih privilegija na razdoblje duže od godinu dana može početi ili nastaviti osposobljavanje za lokaciju za to ovlaštenje tek nakon ocjenjivanja prethodne stručnosti, koje provodi organizacija za osposobljavanje koja ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu III. (dio ATCO.OR) i koja je certificirana za pružanje inicijalnog osposobljavanja za navedeno ovlaštenje, kojim se utvrđuje ispunjava li i dalje osoba u pitanju zahtjeve povezane s tim ovlaštenjem i nakon ispunjavanja svih zahtjeva u pogledu osposobljavanja koji proizlaze iz tog ocjenjivanja.

ATCO.B.005 Dozvola kontrolora zračnog prometa

- (e) Imatelji dozvole kontrolora zračnog prometa ovlašteni su pružati usluge kontrole zračnog prometa u skladu s ovlaštenjima i posebnim ovlastima ovlaštenja iz svoje dozvole te koristiti privilegije posebnih ovlasti iz nje.
- (f) Privilegiji dozvole kontrolora zračnog prometa uključuju privilegije dozvole studenta kontrolora zračnog prometa, kako je navedeno u stavku ATCO.B.001 točki (a).
- (g) Kandidati za prvo izdavanje dozvole kontrolora zračnog prometa moraju:
 - 1. imati dozvolu studenta kontrolora zračnog prometa;
 - 2. završiti tečaj za posebnu ovlast za lokaciju i uspješno proći odgovarajuće ispite i ocjenjivanja u skladu sa zahtjevima utvrđenima u dijelu ATCO, poddijelu D, odjeljku 3.;

3. imati valjan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti;
 4. dokazati odgovarajuću razinu jezične sposobnosti u skladu sa zahtjevima utvrđenima u stavku ATCO.B.030.
- (h) Valjanost dozvole kontrolora zračnog prometa potvrđuje se upisom najmanje jednog ovlaštenja i odgovarajućih posebnih ovlasti ovlaštenja, posebnih ovlasti za lokaciju i posebnih ovlasti jezične sposobnosti za koje je uspješno provedeno osposobljavanje.
- (i) Imatelj dozvole kontrolora zračnog prometa koji nije počeo s korištenjem privilegija bilo kojeg ovlaštenja u roku od godinu dana od izdavanja te dozvole može početi osposobljavanje za lokaciju za to ovlaštenje tek nakon ocjenjivanja prethodne stručnosti, koje provodi organizacija za osposobljavanje koja ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu III. (dio ATCO.OR) i koja je certificirana za pružanje inicijalnog osposobljavanja za navedeno ovlaštenje, kojim se utvrđuje ispunjava li i dalje osoba u pitanju zahtjeve povezane s tim ovlaštenjem i nakon ispunjavanja svih zahtjeva u pogledu osposobljavanja koji proizlaze iz tog ocjenjivanja.

ATCO.B.010 Ovlaštenja kontrolora zračnog prometa

- (a) Dozvole sadrže najmanje jedno od sljedećih ovlaštenja čime se pokazuje vrsta usluge koju je imatelj dozvole ovlašten pružati:
1. ovlaštenje Aerodromska vizualna kontrola (*Aerodrome Control Visual*, ADV) kojim se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge kontrole zračnog prometa za aerodromski promet na aerodromu koji nema objavljene postupke instrumentalnog prilaza ili instrumentalnog odlaska;
 2. ovlaštenje Aerodromska instrumentalna kontrola (*Aerodrome Control Instrument*, ADI) kojim se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge kontrole zračnog prometa za aerodromski promet na aerodromu koji je objavio postupke instrumentalnog prilaza ili instrumentalnog odlaska te kojem je pridružena najmanje jedna posebna ovlast ovlaštenja opisana u stavku ATCO.B.015 točki (a);
 3. ovlaštenje Prilazna proceduralna kontrola (*Approach Control Procedural*, APP) kojim se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge kontrole zračnog prometa zrakoplovima u dolasku, odlasku ili preletu bez upotrebe opreme za nadzor zračnog prometa;
 4. ovlaštenje Prilazna nadzorna kontrola (*Approach Control Surveillance*, APS) kojim se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge kontrole zračnog prometa zrakoplovima u dolasku, odlasku ili preletu uz upotrebu opreme za nadzor zračnog prometa;
 5. ovlaštenje Oblasna proceduralna kontrola (*Area Control Procedural*, ACP) kojim se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge kontrole zračnog prometa zrakoplovima bez upotrebe opreme za nadzor;
 6. ovlaštenje Oblasna nadzorna kontrola (*Area Control Surveillance*, ACS) kojim se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge kontrole zračnog prometa zrakoplovima uz upotrebu opreme za nadzor.
- (b) Imatelj ovlaštenja koji je prekinuo korištenje privilegija povezanih s tim ovlaštenjem tijekom četiri ili više prethodnih uzastopnih godina može započeti osposobljavanje za lokaciju za to ovlaštenje tek nakon ocjenjivanja prethodne stručnosti, koju provodi organizacija za osposobljavanje koja ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu III. (dio ATCO.OR) i koja je certificirana za pružanje osposobljavanja za navedeno ovlaštenje, kojim se utvrđuje ispunjava li i dalje osoba u pitanju zahtjeve povezane s tim ovlaštenjem i nakon ispunjavanja svih zahtjeva u pogledu osposobljavanja koji proizlaze iz tog ocjenjivanja.

ATCO.B.015 Posebne ovlasti ovlaštenja

- (a) Ovlaštenje Aerodromska instrumentalna kontrola (*Aerodrome Control Instrument*, ADI) sadrži najmanje jednu od sljedećih posebnih ovlasti:
1. posebna ovlast Zračna kontrola (*Air Control*, AIR) kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge kontrole zračnog prometa u blizini zračne luke i na uzletno-sletnoj stazi;
 2. posebna ovlast Kontrola kretanja manevarskim površinama (*Ground Movement Control*, GMC) kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge kontrole kretanja manevarskim površinama;

3. posebna ovlast Toranjska kontrola (*Tower Control*, TWR) kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge aerodromske kontrole. Posebna ovlast TWR uključuje privilegije posebnih ovlasti AIR i GMC;
 4. posebna ovlast Nadzor kretanja manevarskim površinama (*Ground Movement Surveillance*, GMS), koja se dodjeljuje dodatno uz posebnu ovlast Kontrola kretanja manevarskim površinama ili uz posebnu ovlast Toranjska kontrola, kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge kontrole kretanja manevarskim površinama pomoću aerodromskih sustava vođenja manevarskim površinama;
 5. posebna ovlast Aerodromska radarska kontrola (*Aerodrome Radar Control*, RAD), koja se dodjeljuje dodatno uz posebnu ovlast Zračna kontrola ili uz posebnu ovlast Toranjsku kontrolu, kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge aerodromske kontrole pomoću radarske opreme za nadzor.
- (b) Ovlaštenje Prilazna nadzorna kontrola (*Approach Control Surveillance*, APS) sadrži najmanje jednu od sljedećih posebnih ovlasti:
1. posebna ovlast Precizni prilazni radar (*Precision Approach Radar*, PAR), kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge zemaljski kontroliranih preciznih prilaza zrakoplovima u završnom prilazu uzletno-sletnoj stazi uz upotrebu radarske opreme za precizan prilaz zrakoplova;
 2. posebna ovlast Nadzorni prilazni radar (*Surveillance Radar Approach*, SRA), kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluge zemaljski kontroliranih nepreciznih prilaza zrakoplovima u završnom prilazu uzletno-sletnoj stazi uz upotrebu nadzorne opreme;
 3. posebna ovlast Terminalna kontrola (*Terminal Control*, TCL), kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluga kontrole zračnog prometa uz upotrebu bilo kakve nadzorne opreme zrakoplovima koji obavljaju operacije u određenoj terminalnoj zoni i/ili pridruženim sektorima.
- (c) Ovlaštenje Oblasna proceduralna kontrola (*Area Control Procedural*, ACP) može uključivati posebnu ovlast Oceanska kontrola (*Oceanic Control*, OCN), kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluga kontrole zračnog prometa zrakoplovima koji obavljaju operacije u nekom području oceanske kontrole.
- (d) Ovlaštenje Oblasna nadzorna kontrola (*Area Control Surveillance*, ACS) sadrži najmanje jednu od sljedećih posebnih ovlasti:
1. posebna ovlast Terminalna kontrola (*Terminal Control*, TCL), kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluga kontrole zračnog prometa uz upotrebu bilo kakve nadzorne opreme zrakoplovima koji obavljaju operacije u određenoj terminalnoj zoni i/ili pridruženim sektorima;
 2. posebna ovlast Oceanska kontrola (*Oceanic Control*, OCL), kojom se pokazuje da je imatelj dozvole stručan za pružanje usluga kontrole zračnog prometa zrakoplovima koji obavljaju operacije u nekom području oceanske kontrole.

ATCO.B.020 Posebne ovlasti za lokaciju

- (a) Posebnom ovlasti za lokaciju imatelju dozvole odobrava se pružanje usluga kontrole zračnog prometa u određenom sektoru, skupini sektora i/ili na radnim mjestima za koje je odgovorna određena jedinica operativnih usluga u zračnom prometu.
- (b) Kandidati za posebnu ovlast za lokaciju moraju uspješno završiti tečaj osposobljavanja za posebnu ovlast za lokaciju u skladu sa zahtjevima utvrđenima u dijelu ATCO, poddijelu D, odjeljku 3.
- (c) Nakon zamjene dozvole iz stavka ATCO.A.010, kandidati za posebnu ovlast za lokaciju moraju, osim zahtjeva navedenih u točki (b), ispuniti zahtjeve iz stavka ATCO.D.060 točke (f).
- (d) Kontrolorima zračnog prometa koji pružaju usluge kontrole zračnog prometa za zrakoplove koji obavljaju probne letove nadležno tijelo može, dodatno uz zahtjeve utvrđene u točki (b), odrediti dodatne zahtjeve koje moraju ispuniti.
- (e) Posebna ovlast za lokaciju valjana je u razdoblju koje se utvrđuje u shemi stručnosti za lokaciju. To razdoblje ne smije biti dulje od tri godine.
- (f) Razdoblje valjanosti posebnih ovlasti za lokaciju u slučaju prvog izdavanja i obnavljanja počinje najkasnije 30 dana od dana uspješnog završetka ocjenjivanja.
- (g) Posebne ovlasti za lokaciju produljuju se ako je:
 1. kandidat koristio privilegije dozvole minimalni broj sati, kako je propisano u shemi stručnosti za lokaciju;

2. kandidat pohađao osposobljavanje za obnovu znanja tijekom razdoblja valjanosti posebne ovlasti za lokaciju u skladu sa shemom stručnosti za lokaciju;
 3. kandidatova stručnost ocijenjena u skladu sa shemom stručnosti za lokaciju najranije tri mjeseca prije datuma isteka posebne ovlasti za lokaciju.
- (h) Posebne ovlasti za lokaciju produljuju se, ako su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u točki (g), u razdoblju od tri mjeseca neposredno prije datuma njihova isteka. U takvim se slučajevima razdoblje valjanosti računa od datuma isteka.
- (i) Ako se posebna ovlast za lokaciju produlji prije roka propisanog u točki (h), njezino razdoblje valjanosti počinje najkasnije 30 dana od datuma kad je ocjenjivanje uspješno završeno, pod uvjetom da su ispunjeni i uvjeti iz točke (g) podtočaka 1. i 2.
- (j) Ako posebna ovlast za lokaciju istekne, za obnavljanje te posebne ovlasti imatelj dozvole mora uspješno završiti tečaj osposobljavanja za posebnu ovlast za lokaciju u skladu sa zahtjevima utvrđenima u dijelu ATCO, poddijelu D, odjeljku 3.

ATCO.B.025 Shema stručnosti za lokaciju

- (a) Sheme stručnosti za lokaciju utvrđuje pružatelj usluga u zračnoj plovidbi, a odobrava ih nadležno tijelo. U njima se moraju nalaziti barem sljedeći elementi:
1. valjanost posebne ovlasti za lokaciju u skladu sa stavkom ATCO.B.020 točkom (e);
 2. najduže kontinuirano razdoblje za vrijeme valjanosti posebne ovlasti za lokaciju tijekom kojega nije bilo korištenja njezinih privilegija. To razdoblje ne smije biti dulje od 90 kalendarskih dana;
 3. minimalan broj sati za korištenje privilegija posebne ovlasti za lokaciju u zadanom vremenskom razdoblju, koje ne smije biti dulje od 12 mjeseci, za potrebe stavka ATCO.B.020 točke (g) podtočke 1. Instruktorima osposobljavanja na radnom mjestu koji koriste privilegije posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu vrijeme provedeno u podučavanju priznaje se do najviše 50 % sati potrebnih za produljenje posebne ovlasti za lokaciju.
 4. postupci za slučajeve kad imatelj dozvole ne ispunjava zahtjeve utvrđene u točki (a) podtočkama 2. i 3.;
 5. postupci za ocjenjivanje stručnosti, uključujući ocjenjivanje predmeta s osposobljavanja za obnovu znanja u skladu sa stavkom ATCO.D.080 točkom (b);
 6. postupci za ispitivanje teorijskog znanja i razumijevanja nužnog za korištenje privilegija ovlaštenja i posebnih ovlasti;
 7. postupci za utvrđivanje tema i podtema, ciljeva i metoda osposobljavanja za kontinuirano osposobljavanje;
 8. minimalno trajanje i učestalost osposobljavanja za obnovu znanja;
 9. postupci za ispitivanje teorijskog znanja i/ili ocjenjivanje praktičnih vještina stečenih tijekom osposobljavanja za konverziju, uključujući prolazne ocjene za ispitivanja;
 10. postupci u slučaju neuspjeha na ispitivanju ili ocjenjivanju, uključujući žalbene postupke;
 11. kvalifikacije, uloge i odgovornosti osoblja za osposobljavanje;
 12. postupak za osiguravanje da su instruktori za praktično osposobljavanje vježbali tehnike osposobljavanja za postupke za koje se planira pružanje osposobljavanja u skladu sa stavkom ATCO.C.010 točkom (b) podtočkom 3. i stavkom ATCO.C.030 točkom (b) podtočkom 3.;
 13. postupci za proglašavanje slučajeva privremene nesposobnosti za korištenje privilegija dozvole i za upravljanje nastalim situacijama, kao i za obavješćivanje nadležnog tijela u skladu sa stavkom ATCO.A.015 točkom (d);

14. utvrđivanje zapisa za čuvanje koji se posebno odnose na kontinuirano osposobljavanje i ocjenjivanja u skladu sa stavkom ATCO.AR.B.015;

15. postupak i razlozi za pregled i izmjenu sheme stručnosti za lokaciju te njezino dostavljanje nadležnom tijelu. Pregled sheme stručnosti za lokaciju provodi se najmanje svake tri godine.

- (b) Radi ispunjavanja zahtjeva utvrđenih u točki (a) podtočki 3., pružatelji usluga u zračnoj plovidbi čuvaju zapise o satima tijekom kojih svaki imatelj dozvole koristi privilegije svoje posebne ovlasti za lokaciju radeći u sektorima, skupinama sektora i/ili na radnim mjestima u nadležnoj kontroli zračnog prometa te na zahtjev dostavljaju te podatke nadležnim tijelima i imatelju dozvole.
- (c) Pri uspostavljanju postupaka iz točke (a) podtočaka 4. i 13. pružatelji usluga u zračnoj plovidbi moraju se pobrinuti da se primjenjuju mehanizmi za jamčenje pravednog postupanja prema imateljima dozvole kad se valjanost njihovih posebnih ovlasti ne može produžiti.

ATCO.B.030 Posebna ovlast jezične sposobnosti

- (a) Kontrolori zračnog prometa i studenti kontrolori zračnog prometa ne mogu koristiti privilegije svojih dozvola ako nemaju valjanu posebnu ovlast jezične sposobnosti za engleski i, prema potrebi, za jezike koje propisuje država članica iz sigurnosnih razloga u nadležnoj kontroli zračnog prometa, kako je objavljeno u Zbornicima zrakoplovnih informacija. U posebnoj ovlasti jezične sposobnosti navode se jezici, razine jezične sposobnosti i datumi isteka.
- (b) Razina jezične sposobnosti određuje se u skladu s ljestvicom za ocjenjivanje jezične sposobnosti iz Dodatka 1. Prilogu I.
- (c) Kandidat za posebnu ovlast jezične sposobnosti mora, prema ljestvici za ocjenjivanje jezične sposobnosti iz točke (b), dokazati najmanje operativnu razinu (četvrtu razinu) jezične sposobnosti.

U tu svrhu kandidat mora:

1. učinkovito komunicirati u isključivo govornim situacijama (telefon/radiotelefon) i u situacijama oči u oči;
2. precizno i jasno komunicirati o zajedničkim, konkretnim i profesionalnim temama;
3. upotrebljavati odgovarajuće komunikacijske strategije za razmjenu poruka te prepoznavanje i rješavanje nesporazuma u općem ili profesionalnom kontekstu;
4. uspješno i relativno lako savladavati jezične izazove nastale zbog komplikacije ili neočekivanog razvoja događaja do kojih dođe u kontekstu rutinske radne situacije ili komunikacijskog zadatka koji su mu inače poznati; i
5. upotrebljavati narječje ili naglasak koji je razumljiv u aeronautičkim krugovima.

- (d) Neovisno o točki (c), pružatelj usluga u zračnoj plovidbi može zahtijevati napredniju razinu (petu razinu) na ljestvici za ocjenjivanje jezične sposobnosti iz Dodatka 1. Prilogu I. ako operativne okolnosti određenog ovlaštenja ili posebne ovlasti nalažu višu razinu jezične sposobnosti zbog nužnih sigurnosnih razloga. Takav zahtjev mora biti nediskriminirajući, razmjeran i transparentan te ga pružatelj usluga u zračnoj plovidbi koji želi primjenjivati višu razinu jezične sposobnosti mora objektivno opravdati, a nadležno ga tijelo mora odobriti.

- (e) Jezična sposobnost dokazuje se certifikatom kojim se potvrđuju rezultati ocjenjivanja.

ATCO.B.035 Valjanost posebne ovlasti jezične sposobnosti

- (a) Valjanost posebne ovlasti jezične sposobnosti je, ovisno o razini utvrđenoj u skladu s Dodatkom 1. Prilogu I.:

1. za operativnu razinu (četvrtu razinu), tri godine od dana ocjenjivanja; ili
2. za naprednu razinu (petu razinu), šest godina od dana ocjenjivanja;

3. za stručnu razinu (šestu razinu):
- i. devet godina od dana ocjenjivanja za engleski jezik;
 - ii. neograničena, za svaki drugi jezik iz stavka ATCO.B.030 točke (a).
- (b) Razdoblje valjanosti posebnih ovlasti jezične sposobnosti u slučaju prvog izdavanja i obnavljanja počinje najkasnije 30 dana od datuma uspješnog završetka ocjenjivanja jezične sposobnosti.
- (c) Posebne ovlasti jezične sposobnosti produljuju se nakon uspješnog završetka ocjenjivanja jezične sposobnosti provedenog u roku od tri mjeseca neposredno prije datuma njihova isteka. U takvim se slučajevima novo razdoblje valjanosti računa od datuma isteka.
- (d) Ako se posebna ovlast jezične sposobnosti produljuje prije razdoblja iz točke (c), njezino razdoblje valjanosti počinje najkasnije 30 dana od datuma kad je uspješno završeno ocjenjivanje jezične sposobnosti.
- (e) Ako valjanost posebne ovlasti jezične sposobnosti istekne, za njezino obnavljanje imatelj dozvole mora uspješno proći kroz ocjenjivanje jezične sposobnosti.

ATCO.B.040 Ocjenjivanje jezične sposobnosti

- (a) Dokazivanje jezične sposobnosti provodi se metodom ocjenjivanja koju je odobrilo nadležno tijelo, a koja mora sadržavati:
1. postupak koji se koristi za ocjenjivanje;
 2. kvalifikaciju ocjenjivača;
 3. žalbeni postupak.
- (b) Tijela za ocjenjivanje jezične sposobnosti moraju ispunjavati zahtjeve koje je utvrdilo nadležno tijelo u skladu sa stavkom ATCO.AR.A.010.

ATCO.B.045 Jezično osposobljavanje

- (a) Kako bi se održala zahtijevana razina jezične sposobnosti kontrolora zračnog prometa, pružatelji usluga u zračnoj plovidbi moraju omogućiti jezično osposobljavanje:
1. imateljima posebne ovlasti jezične sposobnosti na operativnoj razini (četvrta razina);
 2. imateljima dozvole koji nemaju priliku redovito primjenjivati svoje vještine radi održavanja jezičnih vještina.
- (b) Jezično osposobljavanje također se može nuditi u obliku kontinuiranog osposobljavanja.

PODDIO C

ZAHTJEVI ZA INSTRUKTORE I OCJENJIVAČE

ODJELJAK 1.

Instruktori

ATCO.C.001 Instruktori za teorijsko osposobljavanje

- (a) Teorijsko osposobljavanje provode samo propisno kvalificirani instruktori.
- (b) Instruktor za teorijsko osposobljavanje je propisno kvalificiran samo ako:
1. ima dozvolu kontrolora zračnog prometa i/ili ima stručnu kvalifikaciju koja odgovara predmetu koji podučava i/ili je organizaciji za osposobljavanje dokazao da ima odgovarajuće znanje i iskustvo;
 2. je organizaciji za osposobljavanje dokazao da ima vještine podučavanja.

ATCO.C.005 Instruktori za praktično osposobljavanje

Osoba provodi praktično osposobljavanje samo ako ima dozvolu kontrolora zračnog prometa u kojoj se nalazi posebna ovlast instruktora osposobljavanja na radnom mjestu (OJTI) ili posebna ovlast instruktora na uređaju za osposobljavanje (STDI).

ATCO.C.010 Privilegiji instruktora osposobljavanja na radnom mjestu (OJTI)

- (a) Imatelji posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu ovlašteni su provoditi praktično osposobljavanje i nadzor na operativnim radnim mjestima za koja imaju valjanu posebnu ovlast za lokaciju i na uređajima za osposobljavanje za koja imaju ovlaštenja.
- (b) Imatelji posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu koriste privilegije posebne ovlasti jedino:
 - 1. ako su najmanje dvije godine koristili privilegij ovlaštenja koje će podučavati;
 - 2. ako su u neposredno proteklom razdoblju od najmanje šest mjeseci koristili privilegij valjane posebne ovlasti za lokaciju na kojoj će podučavati;
 - 3. ako su vježbali vještine podučavanja za one postupke za koje je predviđeno pružanje poduke.
- (c) Na zahtjev organizacije za osposobljavanje nadležno tijelo može skratiti razdoblje od dvije godine iz točke (b) podtočke 1. na najmanje godinu dana.

ATCO.C.015 Zahtjev za izdavanje posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu

Kandidati za izdavanje posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu:

- (a) moraju imati dozvolu kontrolora zračnog prometa s valjanom posebnom ovlasti za lokaciju;
- (b) morali su koristiti privilegije dozvole kontrolora zračnog prometa najmanje dvije godine neposredno prije podnošenja zahtjeva. Na zahtjev organizacije za osposobljavanje nadležno tijelo može skratiti ovo razdoblje na najmanje godinu dana; i
- (c) morali su unutar godinu dana prije podnošenja zahtjeva uspješno završiti tečaj za praktične metode podučavanja tijekom kojega se predavalo i na odgovarajući način ocjenjivalo potrebno znanje i pedagoške vještine.

ATCO.C.020 Valjanost posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu

- (a) Posebna ovlast instruktora osposobljavanja na radnom mjestu valjana je tijekom razdoblja od tri godine.
- (b) Posebna ovlast instruktora osposobljavanja na radnom mjestu može se produljiti uspješno završenim osposobljavanjem za obnovu znanja o praktičnim vještinama podučavanja tijekom njezina razdoblja valjanosti, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz stavka ATCO.C.015 točaka (a) i (b).
- (c) Ako je posebna ovlast instruktora osposobljavanja na radnom mjestu istekla, moguće ju je obnoviti:
 - 1. pohađanjem osposobljavanja za obnovu znanja o praktičnim vještinama podučavanja; i
 - 2. uspješnim prolaskom kroz ocjenjivanje stručnosti za instruktora za praktično osposobljavanjeu razdoblju od godinu dana prije zahtjeva za obnavljanje, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz stavka ATCO.C.015 točaka (a) i (b).
- (d) U slučaju prvog izdavanja i obnavljanja razdoblje valjanosti posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu počinje najkasnije 30 dana od datuma uspješnog završetka ocjenjivanja.
- (e) Ako nisu ispunjeni zahtjevi iz stavka ATCO.C.015 točaka (a) i (b), posebna ovlast instruktora osposobljavanja na radnom mjestu može se zamijeniti posebnom ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje pod uvjetom da je osigurana usklađenost sa zahtjevima iz stavka ATCO.C.040 točaka (b) i (c).

ATCO.C.025 Privremeno odobrenje instruktora osposobljavanja na radnom mjestu

- (a) Kad nije moguće postići usklađenost sa zahtjevima predviđenim u stavku ATCO.C.010 točki (b) podtočki 2., nadležno tijelo može dodijeliti privremeno odobrenje instruktora osposobljavanja na radnom mjestu na temelju sigurnosne analize koju predoči pružatelj usluga u zračnoj plovidbi.

- (b) Privremeno odobrenje instruktora osposobljavanja na radnom mjestu iz točke (a) može se izdati imateljima valjane posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu izdane u skladu sa stavkom ATCO.C.015.
- (c) Privremeno odobrenje instruktora osposobljavanja na radnom mjestu iz točke (a) ograničava se na nužnu poduku kako bi se riješile iznimne situacije te ono ne smije vrijediti dulje od godinu dana ili dulje od isteka valjanosti posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu izdane u skladu s ATCO.C.015, do čega god prije dođe.

ATCO.C.030 Privilegiji instruktora na uređaju za osposobljavanje (STDI)

- (a) Imatelji posebne ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje ovlašteni su pružati praktično osposobljavanje na uređajima za osposobljavanje:

1. za predmete praktične prirode tijekom inicijalnog osposobljavanja;
2. za osposobljavanje za lokaciju koje nije osposobljavanje na radnom mjestu; i
3. za kontinuirano osposobljavanje.

Ako instruktor na uređaju za osposobljavanje provodi preliminarno osposobljavanje na radnom mjestu, on mora imati ili je morao ranije imati odgovarajuću posebnu ovlast za lokaciju.

- (b) Imatelji posebne ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje koriste privilegije svoje posebne ovlasti samo:

1. ako imaju najmanje dvije godine iskustva u ovlaštenju koje će podučavati;
2. ako pokazuju znanje o trenutnim operativnim praksama;
3. ako su vježbali metode podučavanja za one postupke za koje je predviđeno podučavanje.

- (c) Bez obzira na točku (b) podtočku 1.

1. svako se ovlaštenje smatra odgovarajućim za potrebe osnovnog osposobljavanja;
2. za potrebe osposobljavanja za ovlaštenje, osposobljavanje za specifične i odabrane operativne zadatke može pružati instruktor na uređaju za osposobljavanje koji ima ovlaštenje relevantno za taj specifični i odabrani operativni zadatak.

ATCO.C.035 Zahtjev za izdavanje posebne ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje

Kandidati za izdavanje posebne ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje moraju:

- (a) najmanje dvije godine koristiti privilegije dozvole kontrolora zračnog prometa za bilo koje ovlaštenje;
- (b) tijekom godine koja je prethodila podnošenju zahtjeva uspješno završiti tečaj za praktične metode podučavanja tijekom kojega se predavalo i na odgovarajući način ocjenjivalo potrebno znanje i pedagoške vještine.

ATCO.C.040 Valjanost posebne ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje

- (a) Posebna ovlast instruktora na uređaju za osposobljavanje valjana je tijekom razdoblja od tri godine.
- (b) Posebna ovlast instruktora na uređaju za osposobljavanje može se tijekom razdoblja valjanosti produljiti uspješnim završetkom osposobljavanja za obnovu znanja o praktičnim vještinama podučavanja i o trenutnim operativnim praksama.
- (c) Ako je posebna ovlast instruktora na uređaju za osposobljavanje istekla, ona se može obnoviti:
 1. pohađanjem osposobljavanja za obnovu znanja o praktičnim vještinama podučavanja i trenutnim operativnim praksama; i
 2. uspješnim prolaskom kroz ocjenjivanje stručnosti za instruktora za praktično osposobljavanjeu roku od godinu dana koji prethodi zahtjevu za obnavljanje.
- (d) U slučaju prvog izdavanja i obnavljanja razdoblja valjanosti posebne ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje počinje najkasnije 30 dana od datuma uspješnog završetka ocjenjivanja.

ODJELJAK 2.

Ocjenjivači**ATCO.C.045 Privilegiji ocjenjivača**

- (a) Osoba smije provoditi ocjenjivanje samo ako ima posebnu ovlast ocjenjivača.
- (b) Imatelji posebne ovlasti ocjenjivača ovlašteni su provoditi ocjenjivanja:
1. tijekom inicijalnog osposobljavanja za izdavanje dozvole studenta kontrolora zračnog prometa ili za izdavanje novog ovlaštenja i/ili posebne ovlasti ovlaštenja, prema potrebi;
 2. prethodne stručnosti u smislu stavka ATCO.B.001 točke (d) i stavka ATCO.B.010 točke (b);
 3. studenta kontrolora zračnog prometa za izdavanje posebne ovlasti za lokaciju i posebnih ovlasti ovlaštenja, prema potrebi;
 4. kontrolora zračnog prometa za izdavanje posebne ovlasti za lokaciju i posebnih ovlasti ovlaštenja, prema potrebi, te za produljenje ili obnavljanje posebne ovlasti za lokaciju;
 5. kandidata instruktora za praktično osposobljavanje ili kandidata ocjenjivača ako je osigurana usklađenost sa zahtjevima iz točke (d) podtočaka od 2. do 4.
- (c) Imatelji posebne ovlasti ocjenjivača koriste privilegije svoje posebne ovlasti samo:
1. ako imaju najmanje dvije godine iskustva s ovlaštenjem i posebnom ovlasti ili posebnim ovlastima ovlaštenja koje će ocjenjivati; i
 2. ako su dokazali znanje o trenutnim operativnim praksama.
- (d) Osim zahtjeva utvrđenih u stavku (c), imatelji posebne ovlasti ocjenjivača koriste privilegije posebne ovlasti:
1. za ocjenjivanja koja vode do izdavanja, produljenja i obnavljanja posebne ovlasti za lokaciju, pod uvjetom da i oni imaju posebnu ovlast za lokaciju povezanu s ocjenjivanjem u neposrednom prethodnom razdoblju od najmanje godinu dana;
 2. za ocjenjivanje stručnosti kandidata radi izdavanja ili obnavljanja posebne ovlasti instruktora na uređaju za osposobljavanje, pod uvjetom da i oni imaju posebnu ovlast instruktora na uređaju za osposobljavanje ili instruktora osposobljavanja na radnom mjestu te ako su koristili privilegije te posebne ovlasti najmanje tri godine;
 3. za ocjenjivanje stručnosti kandidata radi izdavanja ili obnavljanja posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu, pod uvjetom da imaju posebnu ovlast instruktora osposobljavanja na radnom mjestu te ako su koristili privilegije te posebne ovlasti najmanje tri godine;
 4. za ocjenjivanje stručnosti kandidata radi izdavanja ili obnavljanja posebne ovlasti ocjenjivača, pod uvjetom da imaju posebnu ovlast ocjenjivača te ako su koristili privilegije posebne ovlasti ocjenjivača najmanje tri godine.
- (e) Prilikom ocjenjivanja za potrebe izdavanja i obnavljanja posebne ovlasti za lokaciju i za potrebe osiguranja nadzora na operativnom radnom mjestu, ocjenjivač ujedno mora imati posebnu ovlast instruktora osposobljavanja na radnom mjestu ili ujedno mora biti prisutan instruktor osposobljavanja na radnom mjestu koji ima valjanu posebnu ovlast za lokaciju povezanu s ocjenjivanjem.

ATCO.C.050 Osobni interesi

Ocjenjivači ne smiju provoditi ocjenjivanje ako njihova objektivnost može biti dovedena u pitanje.

ATCO.C.055 Zahtjev za izdavanje posebne ovlasti ocjenjivača

Kandidati za izdavanje posebne ovlasti ocjenjivača moraju:

- (a) najmanje dvije godine koristiti privilegije dozvole kontrolora zračnog prometa; i
- (b) tijekom godine koja je prethodila podnošenju zahtjeva uspješno završiti tečaj za ocjenjivača tijekom kojega se predavalo i na odgovarajući način ocjenjivalo potrebno znanje i vještine, koristeći teorijske i praktične metode.

ATCO.C.060 Valjanost posebne ovlasti ocjenjivača

- (a) Posebna ovlast ocjenjivača valjana je tijekom razdoblja od tri godine.
- (b) Posebna ovlast ocjenjivača može se tijekom razdoblja njezine valjanosti produljiti uspješnim završetkom osposobljavanja za obnovu znanja o vještinama ocjenjivanja i o trenutnim operativnim praksama.
- (c) Ako je posebna ovlast ocjenjivača istekla, ona se može obnoviti:
 - 1. pohađanjem osposobljavanja za obnovu znanja o vještinama ocjenjivanja i trenutnim operativnim praksama; i
 - 2. uspješnim prolaskom kroz ocjenjivanje stručnosti za ocjenjivača,u roku od godinu dana koji prethodi zahtjevu za obnavljanje.
- (d) U slučaju prvog izdavanja i obnavljanja razdoblje valjanosti posebne ovlasti ocjenjivača počinje najkasnije 30 dana od datuma uspješnog završetka ocjenjivanja.

ATCO.C.065 Privremeno odobrenje ocjenjivača

- (a) Kad nije moguće ispuniti zahtjev propisan u stavku ATCO.C.045 točki (d) podtočki 1., nadležno tijelo može imateljima posebne ovlasti ocjenjivača izdane u skladu sa stavkom ATCO.C.055 odobriti izvršavanje ocjenjivanja iz stavka ATCO.C.045 točke (b) podtočaka 3. i 4. kako bi se riješile iznimne situacije ili kako bi se osigurala neovisnost ocjenjivanja, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz točaka (b) i (c).
- (b) Kako bi se riješile iznimne situacije, imatelj posebne ovlasti ocjenjivača također mora imati posebnu ovlast za lokaciju s povezanim ovlaštenjem i, ako je primjenjivo, posebnu ovlast ovlaštenja, relevantne za ocjenjivanje, u prethodnom razdoblju od najmanje godinu dana. Odobrenje se ograničava na nužno ocjenjivanje kako bi se riješile iznimne situacije te ne smije vrijediti dulje od godinu dana ili dulje od isteka valjanosti posebne ovlasti ocjenjivača izdane u skladu s ATCO.C.055, do čega god prije dođe.
- (c) Kako bi se osigurala neovisnost ocjenjivanja, iz već ponovljenih razloga imatelj posebne ovlasti ocjenjivača također mora imati posebnu ovlast za lokaciju s povezanim ovlaštenjem i, ako je primjenjivo, posebnu ovlast ovlaštenja, relevantne za ocjenjivanje, u prethodnom razdoblju od najmanje godinu dana. Valjanost odobrenja određuje nadležno tijelo, ali ona ne premašuje valjanost posebne ovlasti ocjenjivača izdane u skladu sa stavkom ATCO.C.055.
- (d) Za potrebe izdavanja privremenog odobrenja ocjenjivača iz razloga iz točaka (b) i (c) nadležno tijelo može zahtijevati da pružatelj usluga u zračnoj plovidbi predoči sigurnosnu analizu.

PODDIO D

OSPOSABLJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

ODJELJAK 1.

Opći zahtjevi**ATCO.D.001 Ciljevi osposobljavanja kontrolora zračnog prometa**

Osposobljavanje kontrolora zračnog prometa obuhvaća sve teorijske tečajeve, praktične vježbe, uključujući osposobljavanje na simulacijskim uređajima i osposobljavanje na radnom mjestu, namijenjene stjecanju i održavanju vještina potrebnih za pružanje sigurnih, urednih i brzih usluga kontrole zračnog prometa.

ATCO.D.005 Vrste osposobljavanja kontrolora zračnog prometa

- (a) Osposobljavanje kontrolora zračnog prometa sastoji se od sljedećih vrsta:
 - 1. inicijalnog osposobljavanja, koje vodi do izdavanja dozvole studenta kontrolora zračnog prometa ili izdavanja dodatnog ovlaštenja i, ako je primjenjivo, posebne ovlasti ovlaštenja koje pruža:
 - i. „osnovno osposobljavanje”: teorijsko i praktično osposobljavanje osmišljeno za prijenos temeljnog znanja i praktičnih vještina povezanih s osnovnim operativnim postupcima;
 - ii. „osposobljavanje za ovlaštenje”: teorijsko i praktično osposobljavanje osmišljeno za prijenos znanja i praktičnih vještina povezanih s određenim ovlaštenjem i, ako je primjenjivo, s posebnom ovlasti ovlaštenja;

2. osposobljavanja za lokaciju, koje vodi do izdavanja dozvole kontrolora zračnog prometa, izdavanja posebne ovlasti ovlaštenja, potvrđivanjem valjanosti ovlaštenja ili posebnih ovlasti ovlaštenja i/ili izdavanja ili obnavljanja posebne ovlasti za lokaciju. Sastoji se od sljedećih faza:
 - i. faze prijelaznog osposobljavanja, osmišljene prvenstveno za prijenos znanja i razumijevanja o operativnim postupcima specifičnim za lokaciju i aspektima specifičnim za zadatak; i
 - ii. faze osposobljavanja na radnom mjestu, koja je završna faza osposobljavanja za lokaciju tijekom koje se prethodno stečene rutine i vještine povezane s radnim mjestom integriraju u praksi pod nadzorom kvalificiranog instruktora za osposobljavanje na radnom mjestu u stvarnoj prometnoj situaciji.
 - iii. Osim točaka i.) te ii.), za posebnu ovlast ili posebne ovlasti za lokaciju koje zahtijevaju upravljanje složenim i gustim prometnim situacijama, preliminarna faza osposobljavanja na radnom mjestu, potrebna je radi unapređenja prethodno stečenih rutina i vještina za ovlaštenje te radi pripreme za stvarne prometne situacije na koje se može naići na toj lokaciji.
3. kontinuiranog osposobljavanja, osmišljenog za održavanje valjanosti posebnih ovlasti dozvole, koje se sastoji od:
 - i. osposobljavanja za obnovu znanja;
 - ii. osposobljavanja za konverziju, prema potrebi.

(b) Osim vrsta osposobljavanja iz točke (a), kontrolori zračnog prometa mogu pohađati osposobljavanje:

- (1) za instruktora za praktično osposobljavanje, koje vodi do izdavanja, produljenja ili obnavljanja posebne ovlasti instruktora osposobljavanja na radnom mjestu ili instruktora na uređaju za osposobljavanje;
- (2) za ocjenjivača, koje vodi do izdavanja, produljenja ili obnavljanja posebne ovlasti ocjenjivača.

ODJELJAK 2.

Zahtjevi inicijalnog osposobljavanja

ATCO.D.010 Sastav inicijalnog osposobljavanja

- (a) Inicijalno osposobljavanje, predviđeno za kandidata za dozvolu studenta kontrolora zračnog prometa ili za izdavanje dodatnog ovlaštenja i/ili, ako je primjenjivo, posebne ovlasti ovlaštenja, sastoji se od:
 1. osnovnog osposobljavanja, koje sadrži sve predmete, teme i podteme navedene u Dodatku 2. Prilogu I.;
 2. osposobljavanja za ovlaštenje, koje sadrži sve predmete, teme i podteme za barem jedno od sljedećih ovlaštenja:
 - i. ovlaštenje Aerodromska vizualna kontrola – ADV, definirano u Dodatku 3. Prilogu I.;
 - ii. ovlaštenje Aerodromska instrumentalna kontrola – ADI, definirano u Dodatku 4. Prilogu I.;
 - iii. ovlaštenje Prilazna proceduralna kontrola – APP, definirano u Dodatku 5. Prilogu I.;
 - iv. ovlaštenje Oblasna proceduralna kontrola – ACP, definirano u Dodatku 6. Prilogu I.;
 - v. ovlaštenje Prilazna nadzorna kontrola – APS, definirano u Dodatku 7. Prilogu I.;
 - vi. ovlaštenje Oblasna nadzorna kontrola – ACS, definirano u Dodatku 8. Prilogu I.
- (b) Osposobljavanje predviđeno za stjecanje dodatnog ovlaštenja sastoji se od predmeta, tema i podtema primjenjivih na najmanje jedno od ovlaštenja utvrđenih u točki (a) podtočki 2.

- (c) Osposobljavanje predviđeno za ponovnu aktivaciju ovlaštenja nakon neuspjeha u prolasku kroz ocjenjivanje prethodne stručnosti u skladu sa stavkom ATCO.B.010 točkom (b) prilagođava se prema rezultatu tog ocjenjivanja.
- (d) Osposobljavanje predviđeno za posebnu ovlast ovlaštenja osim onih iz stavka ATCO.B.015 točke (a) podtočke 3. sastoji se od predmeta, tema i podtema koje je pripremila organizacija za osposobljavanje i koji su odobreni kao dio tečaja osposobljavanja.
- (e) Osnovno osposobljavanje i/ili osposobljavanje za ovlaštenje može se dopuniti predmetima, temama i podtemama koji su dodatni ili specifični za okruženje funkcionalnog bloka zračnog prostora (FAB) ili za nacionalno okruženje.

ATCO.D.015 Plan inicijalnog osposobljavanja

Plan inicijalnog osposobljavanja utvrđuje organizacija za osposobljavanje i odobrava nadležno tijelo. On sadrži najmanje:

- (a) sastav tečaja za inicijalno osposobljavanje utvrđen u skladu sa stavkom ATCO.D.010;
- (b) strukturu inicijalnog osposobljavanja utvrđenu u skladu sa stavkom ATCO.D.020 točkom (b);
- (c) postupak za izvođenje tečaja ili tečajeva za inicijalno osposobljavanje;
- (d) metode osposobljavanja;
- (e) minimalno i maksimalno trajanje tečaja ili tečajeva za inicijalno osposobljavanje;
- (f) u pogledu stavka ATCO.D.010 točke (b), postupak za prilagodbu tečaja ili tečajeva za inicijalno osposobljavanje treba odgovarajuće uzeti u obzir uspješno završen tečaj za osnovno osposobljavanje;
- (g) postupke ispitivanja i ocjenjivanja u skladu sa stavcima ATCO.D.025 i ATCO.D.035, te izvedbene ciljeve u skladu sa stavcima ATCO.D.030 i ATCO.D.040;
- (h) kvalifikacije, uloge i odgovornosti osoblja za osposobljavanje;
- (i) postupak za rano prekidanje osposobljavanja;
- (j) žalbeni postupak;
- (k) utvrđivanje zapisa koje treba čuvati, a koji su specifični za inicijalno osposobljavanje;
- (l) postupak i razlozi za pregled i izmjenu plana inicijalnog osposobljavanja te njegovo dostavljanje nadležnom tijelu. Pregled plana inicijalnog osposobljavanja provodi se najmanje svake tri godine.

ATCO.D.020 Tečajevi za osnovno osposobljavanje i osposobljavanje za ovlaštenje

- (a) Osnovno osposobljavanje i osposobljavanje za ovlaštenje provodi se u obliku zasebnih ili integriranih tečajeva.
- (b) Tečajeve za osnovno osposobljavanje i osposobljavanje za ovlaštenje ili integrirani tečaj za inicijalno osposobljavanje pripremaju i provode organizacije za osposobljavanje, a odobrava ih nadležno tijelo.
- (c) Kad se inicijalno osposobljavanje provodi u obliku integriranog tečaja, potrebno je jasno razlikovati ispitivanja i ocjenjivanja za:
 - (1) osnovno osposobljavanje; i
 - (2) svako osposobljavanje za ovlaštenje.
- (d) Uspješan završetak inicijalnog osposobljavanja ili osposobljavanja za ovlaštenje radi izdavanja dodatnog ovlaštenja dokazuje se certifikatom koji izdaje organizacija za osposobljavanje.
- (e) Uspješan završetak osnovnog osposobljavanja dokazuje se certifikatom koji na zahtjev kandidata izdaje organizacija za osposobljavanje.

ATCO.D.025 Ispitivanje i ocjenjivanje osnovnog osposobljavanja

- (a) Tečajevi za osnovno osposobljavanje uključuju ispitivanje teorijskog znanja i ocjenjivanje.
- (b) Prolazna ocjena na ispitivanju teorijskog znanja daje se kandidatu koji ostvari najmanje 75 % ukupnog broja bodova na tom ispitivanju.
- (c) Ocjenjivanje izvedbenih ciljeva navedenih u stavku ATCO.D.030 provodi se na uređaju za osposobljavanje za izdvojene zadatke ili na simulatoru.
- (d) Prolazna ocjena na ocjenjivanju dodjeljuje se kandidatu koji dosljedno pokazuje zahtijevanu izvedbu kako je navedeno u stavku ATCO.D.030 i ponašanje potrebno za siguran rad u okviru kontrole zračnog prometa.

ATCO.D.030 Izvedbeni ciljevi osnovnog osposobljavanja

Ocjenjivanje uključuje procjenu sljedećih izvedbenih ciljeva:

- (a) provjera i upotreba opreme na radnom mjestu;
- (b) razvoj i održavanje svijesti o situaciji nadzorom prometa i identifikacijom zrakoplova, ako je to primjenjivo;
- (c) nadzor i ažuriranje prikaza podataka o letu;
- (d) održavanje kontinuiranog slušanja na odgovarajućoj frekvenciji;
- (e) izdavanje odgovarajućih prometnih odobrenja, uputa i informacija;
- (f) upotrebu odobrene frazeologije;
- (g) učinkovito komuniciranje;
- (h) primjenu razdvajanja;
- (i) primjenu koordinacije, prema potrebi;
- (j) primjenu propisanih postupaka za simulirani zračni prostor;
- (k) otkrivanje mogućih konflikata među zrakoplovima;
- (l) poštovanje prioriteta radnji;
- (m) biranje odgovarajućih metoda razdvajanja.

ATCO.D.035 Ispitivanje i ocjenjivanje osposobljavanja za ovlaštenje

- (a) Tečajevi osposobljavanja za ovlaštenje uključuju ispitivanje teorijskog znanja i ocjenjivanje.
- (b) Prolazna ocjena na ispitivanju teorijskog znanja daje se kandidatu koji ostvari najmanje 75 % ukupnog broja bodova na tom ispitivanju.
- (c) Ocjenjivanja se temelje na izvedbenim ciljevima osposobljavanja za ovlaštenje koji su opisani u stavku ATCO.D.040.
- (d) Ocjenjivanja se vrše na simulatoru.
- (e) Prolazna ocjena na ocjenjivanju dodjeljuje se kandidatu koji dosljedno pokazuje zahtijevanu izvedbu kako je navedeno u stavku ATCO.D.040 i ponašanje potrebno za siguran rad u okviru usluge kontrole zračnog prometa.

ATCO.D.040 Izvedbeni ciljevi osposobljavanja za ovlaštenje

- (a) Izvedbeni ciljevi osposobljavanja za ovlaštenje i zadaci izvedbenih ciljeva utvrđuju se za svaki tečaj osposobljavanja za ovlaštenje.
- (b) Izvedbeni ciljevi osposobljavanja za ovlaštenje zahtijevaju od kandidata da:
 - 1. pokaže sposobnost upravljanja zračnim prometom na način kojim se osiguravaju sigurne, uredne i brze usluge; i
 - 2. upravlja složenim i gustim prometnim situacijama.
- (c) Osim točke (b), izvedbeni ciljevi osposobljavanja za ovlaštenja Aerodromska vizualna kontrola (ADV) i Aerodromska instrumentalna kontrola (ADI) moraju osigurati da kandidati:
 - 1. mogu izdržati radno opterećenje i pružaju operativne usluge u zračnom prometu u okviru utvrđenog aerodromskog područja odgovornosti; i
 - 2. primjenjuju metode aerodromske kontrole i operativne postupke na aerodromski promet.
- (d) Osim točke (b), izvedbeni ciljevi osposobljavanja za ovlaštenje Prilazna proceduralna kontrola moraju osigurati da kandidati:
 - 1. mogu izdržati radno opterećenje i pružaju operativne usluge u zračnom prometu u okviru utvrđenog područja odgovornosti prilazne kontrole zračnog prometa; i
 - 2. primjenjuju prilaznu proceduralnu kontrolu, metode planiranja i operativne postupke na promet zrakoplova u dolasku, čekanju, odlasku i preletu.
- (e) Osim točke (b), izvedbeni ciljevi osposobljavanja za ovlaštenje Prilazna nadzorna kontrola moraju osigurati da kandidati:
 - 1. mogu izdržati radno opterećenje i pružaju operativne usluge u zračnom prometu u okviru utvrđenog područja odgovornosti prilazne kontrole zračnog prometa; i
 - 2. primjenjuju prilaznu nadzornu kontrolu, metode planiranja i operativne postupke na promet zrakoplova u dolasku, čekanju, odlasku i preletu.
- (f) Osim točke (b), izvedbeni ciljevi osposobljavanja za ovlaštenje Oblasna proceduralna kontrola moraju osigurati da kandidati:
 - 1. mogu izdržati radno opterećenje i pružaju operativne usluge u zračnom prometu u okviru utvrđenog područja odgovornosti oblasne kontrole zračnog prometa; i
 - 2. primjenjuju oblasnu proceduralnu kontrolu, metode planiranja i operativne postupke na oblasni promet.
- (g) Osim točke (b), izvedbeni ciljevi osposobljavanja za ovlaštenje Oblasna nadzorna kontrola moraju osigurati da kandidati:
 - 1. mogu izdržati radno opterećenje i pružaju operativne usluge u zračnom prometu u okviru utvrđenog područja odgovornosti oblasne kontrole zračnog prometa; i
 - 2. primjenjuju oblasnu nadzornu kontrolu, metode planiranja i operativne postupke na oblasni promet.

ODJELJAK 3.***Zahtjevi osposobljavanja za lokaciju*****ATCO.D.045 Sastav osposobljavanja za lokaciju**

- (a) Osposobljavanje za lokaciju sastoji se od tečaja ili tečajeva osposobljavanja za svaku posebnu ovlast za lokaciju uspostavljenu u nadležnoj kontroli zračnog prometa kako je određeno u planu osposobljavanja za lokaciju.
- (b) Tečajeve osposobljavanja za posebnu ovlast za lokaciju pripremaju i provode organizacije za osposobljavanje u skladu sa stavkom ATCO.D.060, a odobrava ih nadležno tijelo.

(c) Osposobljavanje za lokaciju uključuje osposobljavanje iz:

1. operativnih postupaka;
2. aspekata specifičnih za zadatke;
3. neuobičajenih situacija i situacija u slučaju opasnosti; i
4. ljudskih čimbenika.

ATCO.D.050 Preduvjeti osposobljavanja za lokaciju

Na osposobljavanje za lokaciju mogu krenuti samo osobe koje posjeduju:

- (a) dozvolu studenta kontrolora zračnog prometa s odgovarajućim ovlaštenjem i, ako je to primjenjivo, posebnom ovlaštenju; ili
- (b) dozvolu kontrolora zračnog prometa s odgovarajućim ovlaštenjem i, ako je to primjenjivo, posebnom ovlaštenju

pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u stavku ATCO.B.001 točki (d) i stavku ATCO.B.010 točki (b).

ATCO.D.055 Plan osposobljavanja za lokaciju

- (a) Plan osposobljavanja za lokaciju utvrđuje organizacija za osposobljavanje za svaku nadležnu kontrolu zračnog prometa, a odobrava ga nadležno tijelo.
- (b) Plan osposobljavanja za lokaciju sadrži najmanje:
 1. ovlaštenja i posebne ovlasti za koje se provodi osposobljavanje;
 2. strukturu osposobljavanja za lokaciju;
 3. popis s tečajem ili tečajevima za posebnu ovlast za lokaciju u skladu s ATCO.D.060;
 4. postupak za provođenje tečaja za posebnu ovlast za lokaciju;
 5. metode osposobljavanja;
 6. minimalno trajanje tečaja ili tečajeva za posebnu ovlast za lokaciju;
 7. postupak za prilagodbu tečaja ili tečajeva za posebnu ovlast za lokaciju radi odgovarajućeg priznavanja stečenih ovlaštenja i/ili posebnih ovlasti ovlaštenja i iskustva kandidata, ako je relevantno;
 8. postupke za dokazivanje teorijskog znanja i razumijevanja u skladu sa stavkom ATCO.D.065, uključujući njihov broj, učestalost i vrstu te prolaznu ocjenu na ispitivanjima, koja je najmanje 75 % od ukupnog broja bodova koji se dodjeljuju na tim ispitivanjima;
 9. postupke za ocjenjivanje u skladu sa stavkom ATCO.D.070, uključujući broj i učestalost ocjenjivanja;
 10. kvalifikacije, uloge i odgovornosti osoblja za osposobljavanje;
 11. postupke za rano prekidanje osposobljavanja;
 12. žalbeni postupak;
 13. utvrđivanje zapisa koje se treba čuvati, a koji su specifični za osposobljavanje za lokaciju;
 14. popis utvrđenih neuobičajenih situacija i situacija u slučaju opasnosti specifičnih za svaku posebnu ovlast za lokaciju;
 15. postupak i razloge za pregled i izmjene plana osposobljavanja za lokaciju te njegovo dostavljanje nadležnom tijelu. Pregled plana osposobljavanja za lokaciju provodi se najmanje svake tri godine.

ATCO.D.060 Tečaj za posebnu ovlast za lokaciju

- (a) Tečaj za posebnu ovlast za lokaciju je spoj odgovarajućih faza osposobljavanja za lokaciju za izdavanje ili obnavljanje posebne ovlasti za lokaciju u dozvoli. Svaki se tečaj sastoji od:
1. prijelazne faze osposobljavanja;
 2. faze osposobljavanja na radnom mjestu.
- Prema potrebi se, u skladu sa stavkom ATCO.D.005 točkom (a) podtočkom 2, dodaje preliminarna faza osposobljavanja na radnom mjestu.
- (b) Faze osposobljavanja za lokaciju iz točke (a) provode se zasebno ili integrirano.
- (c) Nastavni plan i program te izvedbeni ciljevi tečajeva za posebnu ovlast za lokaciju utvrđuju se u skladu sa stavkom ATCO.D.045 točkom (c) i provode u skladu s planom osposobljavanja za lokaciju.
- (d) Tečajevi za posebnu ovlast za lokaciju koji uključuju osposobljavanje za posebnu ovlast ili posebne ovlasti ovlaštenja u skladu s ATCO.B.015 dopunjavaju se dodatnim osposobljavanjem kojim se omogućuje stjecanje predmetnih vještina posebne ovlasti ovlaštenja.
- (e) Osposobljavanje predviđeno za posebnu ovlast osim onih iz stavka ATCO.B.015 točke (a) podtočke 3. sastoji se od predmeta, ciljeva predmeta, tema i podtema koje su sastavile organizacije za osposobljavanje te koji su odobreni kao dio tečaja osposobljavanja.
- (f) Tečajevi za posebnu ovlast za lokaciju koji se pohađaju nakon zamjene dozvole prilagođavaju se da bi uključili elemente inicijalnog osposobljavanja svojstvene funkcionalnom bloku zračnog prostora ili nacionalnom okruženju.

ATCO.D.065 Dokazivanje teorijskog znanja i razumijevanja

Teorijsko znanje i razumijevanje dokazuje se ispitivanjem.

ATCO.D.070 Ocjenjivanje tijekom tečajeva za posebnu ovlast za lokaciju

- (a) Ocjenjivanje kandidata provodi se u operativnom okruženju u uobičajenim operativnim uvjetima najmanje jednom na kraju osposobljavanja na radnom mjestu.
- (b) Kada tečaj za posebnu ovlast za lokaciju sadrži preliminarnu fazu osposobljavanja na radnom mjestu, vještine kandidata ocjenjuju se na uređaju za osposobljavanje barem na kraju te faze.
- (c) Ne dovodeći u pitanje točku (a), uređaj za osposobljavanje može se upotrebljavati prilikom ocjenjivanja za posebnu ovlast za lokaciju radi pokazivanja primjene uvježbanih postupaka kojih nije bilo u operativnom okruženju za vrijeme ocjenjivanja.

ODJELJAK 4.

Zahtjevi kontinuiranog osposobljavanja**ATCO.D.075 Kontinuirano osposobljavanje**

Kontinuirano se osposobljavanje sastoji od tečajeva za obnovu znanja i tečajeva osposobljavanja za konverziju te se provodi u skladu sa zahtjevima sadržanim u shemi stručnosti za lokaciju u skladu sa stavkom ATCO.B.025.

ATCO.D.080 Osposobljavanje za obnovu znanja

- (a) Tečaj ili tečajeve za obnovu znanja pripremaju i provode organizacije za osposobljavanje, a odobrava nadležno tijelo.
- (b) Osposobljavanje za obnovu znanja osmišljeno je kao provjera, dodatno utvrđivanje ili proširivanje postojećih znanja i vještina kontrolora zračnog prometa koji su potrebni kako bi se osigurao siguran, uredan i brz tok zračnog prometa te sadrži najmanje:
1. osposobljavanje iz standardnih praksi i postupaka, uz odgovarajuću frazeologiju i učinkovitu komunikaciju;
 2. osposobljavanje iz neuobičajenih situacija i situacija u slučaju opasnosti, uz odgovarajuću frazeologiju i učinkovitu komunikaciju; i

3. osposobljavanje u vezi s ljudskim čimbenicima.

- (c) Utvrđuje se nastavni plan i program tečaja za obnovu znanja, a ako predmet služi za obnovu vještina kontrolora zračnog prometa, određuju se i izvedbeni ciljevi.

ATCO.D.085 Osposobljavanje za konverziju

- (a) Tečaj ili tečajeve osposobljavanja za konverziju pripremaju i provode organizacije za osposobljavanje, a odobrava nadležno tijelo.
- (b) Osposobljavanje za konverziju osmišljeno je da bi pružilo znanje i vještine koji odgovaraju promjeni u operativnom okruženju te ga provode organizacije za osposobljavanje kad se sigurnosnom procjenom promjene dođe do zaključka da postoji potreba za takvim osposobljavanjem.
- (c) Tečajevi osposobljavanja za konverziju uključuju utvrđivanje:
1. odgovarajuće metode osposobljavanja i trajanje tečaja, vodeći računa o prirodi i opsegu promjene; i
 2. metode ispitivanja i/ili ocjenjivanja osposobljavanja za konverziju.
- (d) Osposobljavanje za konverziju provodi se prije nego što kontrolori zračnog prometa počnu s korištenjem privilegija svojih dozvola u promijenjenom operativnom okruženju.

ODJELJAK 5.

Osposobljavanje instruktora i ocjenjivača

ATCO.D.090 Osposobljavanje instruktora za praktično osposobljavanje

- (a) Osposobljavanje instruktora za praktično osposobljavanje pripremaju i provode organizacije za osposobljavanje. Ono se sastoji od:
1. tečaja praktičnih tehnika podučavanja za instruktora osposobljavanja na radnom mjestu i/ili instruktora na uređaju za osposobljavanje, uključujući ocjenjivanje;
 2. tečaja za obnovu znanja o praktičnim vještinama podučavanja;
 3. metode ili metoda za ocjenjivanje stručnosti instruktora za praktično osposobljavanje.
- (b) Tečajeve osposobljavanja i metode ocjenjivanja iz točke (a) odobrava nadležno tijelo.

ATCO.D.095 Osposobljavanje ocjenjivača

- a. Osposobljavanje ocjenjivača pripremaju i provode organizacije za osposobljavanje. Ono se sastoji od:
2. tečaja osposobljavanja ocjenjivača, uključujući ocjenjivanje;
 3. tečaja za obnovu znanja ocjenjivača o vještinama ocjenjivanja;
 4. metode ili metoda za ocjenjivanje stručnosti ocjenjivača.
- (c) Tečajeve osposobljavanja i metodu ocjenjivanja iz točke (a) odobrava nadležno tijelo.
-

LJESTVICA ZA OCJENJIVANJE JEZIČNE SPOSOBNOSTI – ZAHTJEVI ZA JEZIČNU SPOSOBNOST

Ljestvica za ocjenjivanje znanja jezika: stručna, napredna i radna razina

Razina	Izgovor Koristi narječje i/ili naglasak razumljiv zrakovnoj zajednici	Struktura Relevantne gramatičke strukture i rečenični uzorci određeni su funkcijama jezika ovisno o zadatku	Rječnik	Tečnost izražavanja	Razumijevanje	Interakcije
Stručna 6	Izgovor, naglasak, ritam i intonacija, unatoč možebitnom utjecaju materinskog jezika ili regionalne inačice, gotovo nikada ne utječu na razumijevanje.	Dosljedno dobro vladanje i osnovnim i složenim gramatičkim strukturama i frazeologijom.	Opseg rječnika i točnost njegova korištenja dostatni su za učinkovitu komunikaciju o širokom rasponu poznatih i nepoznatih tema. Rječnik je idiomatski, iznijansirani i prilagođen jezičnom registru.	Sposoban dugotrajnije govoriti na prirodan način i bez napora. Koristi različite načine govora u stilističke svrhe, npr. radi naglašavanja teme. Spontano koristi odgovarajuće govorne markere i konektore.	Razumijevanje je dosljedno pravilno u gotovo svim kontekstima i uključuje razumijevanje jezičnih i kulturnih razlika.	S lakoćom sudjeluje u gotovo svim situacijama. Shvaća verbalne i neverbalne znakove i na njih na odgovarajući način odgovara.
Napredna 5	Izgovor, naglasak, ritam i intonacija, unatoč utjecaju materinskog jezika ili regionalne inačice, rijetko utječu na razumijevanje.	Dosljedno dobro vladanje osnovnim gramatičkim strukturama i frazeologijom. Koristi složene strukture, no pogrešno, što ponekad iskrivljuje značenje.	Opseg i točnost rječnika dostatni su za učinkovitu komunikaciju o općim, konkretnim i profesionalnim temama. Dosljedno i uspješno parafrazira. Rječnik je ponekad idiomatski.	Sposoban dugotrajnije govoriti s relativnom lakoćom o poznatim temama, iako nužno ne mijenja govor u stilističke svrhe. Može koristiti odgovarajuće govorne markere ili konektore.	Razumijevanje općih, konkretnih i profesionalnih tema je točno te gotovo uvijek točno kada se govornik suoči s jezičnom poteškoćom, komplikacijama ili neočekivanim razvojem događaja. Sposoban je razumjeti veći broj govornih inačica (dijalekata i/ili naglasaka) ili registra.	Odgovara odmah, a odgovori su odgovarajući i informativni. Učinkovito upravlja odnosom između govornika/slušatelja.

Razina	Izgovor Koristi narječje i/ili naglasak razumljiv zrakoplovnoj zajednici	Struktura Relevantne gramatičke strukture i rečenični uzorci određeni su funkcijama jezika ovisno o zadatku	Rječnik	Tečnost izražavanja	Razumijevanje	Interakcije
Operativna 4	Na izgovor, naglasak, ritam i intonaciju utječe materinski jezik ili regionalna inačica, iako one samo ponekad utječu na razumijevanje.	Osnovne gramatičke strukture i frazeologija koriste se kreativno te se njima obično dobro vlada. Pogreške se mogu pojaviti, posebno u neuobičajenim ili neočekivanim okolnostima, iako rijetko utječu na značenje.	Opseg i točnost rječnika obično su dostatni za učinkovitu komunikaciju o općim, konkretnim i profesionalnim temama. Često može uspješno parafrazirati kada mu u neuobičajenim ili neočekivanim situacijama ponestane riječi.	Sposoban je relativno dugo govoriti odgovarajućim tempom. Prilikom prijelaza s naučenoga ili formulaičnoga govora na spontano komuniciranje ponekad dolazi do prekida, iako to ne priječi učinkovito komuniciranje. Koristi ograničen opseg govornih markera ili konektora. Poštapalice ne odvlače pažnju.	Razumijevanje je, kad je riječ o općim, konkretnim i profesionalnim temama, uglavnom točno ako je korišteni naglasak ili inačica dovoljno razumljiva međunarodnim govornicima. Suočen s jezičnom poteškoćom, komplikacijama ili neočekivanim razvojem događaja, može se dogoditi da sporije razumijeva ili da treba dodatna pojašnjenja.	Obično odgovara odmah, a odgovori su odgovarajući i informativni. Inicira i održava razgovor čak i kada je suočen s neočekivanim razvojem događaja. Na odgovarajući način rješava očite nesporazume provjerom, potvrđivanjem ili pojašnjavanjem.

Ljestvica za ocjenjivanje znanja jezika: predoperativna, osnovna i početna razina

Razina	Izgovor Koristi narječje i/ili naglasak razumljiv zrakoplovnoj zajednici	Struktura Relevantne gramatičke strukture i rečenični uzorci određeni su funkcijama jezika ovisno o zadatku	Rječnik	Tečnost izražavanja	Razumijevanje	Interakcije
Predoperativna 3	Na izgovor, naglasak, ritam i intonaciju utječe materinski jezik ili regionalna inačica, a one često utječu na razumijevanje.	Vladanje osnovnim gramatičkim strukturama i frazeologijom koje su povezane s predvidljivim situacijama nije uvijek odgovarajuće. Pogreške često utječu na značenje.	Opseg i točnost rječnika često su dostatni za komunikaciju o općim, konkretnim i profesionalnim temama, no opseg je ograničen, a izbor riječi često neodgovarajući. Kada mu ponestane riječi, često nije sposoban uspješno parafrazirati.	Sposoban je relativno dugo govoriti, iako je uporaba fraza i pauza često neodgovarajuća. Oklijevanje ili sporost prilikom procesuiranja jezika mogu onemogućiti uspješnu komunikaciju. Poštapalice ponekad odvlače pažnju.	Razumijevanje općih, konkretnih i profesionalnih tema često je točno ako je korišteni naglasak ili inačica dovoljno razumljiva međunarodnim govornicima. Suočen s jezičnom poteškoćom, komplikacijama ili neočekivanim razvojem događaja, može imati probleme s razumijevanjem.	Ponekad odgovara odmah, a odgovori su tek ponekad odgovarajući i informativni. Sposoban je s relativnom lakoćom inicirati i održavati razgovor o poznatim temama i predvidljivim situacijama. Kada dođe do neočekivanog razvoja događaja obično reagira na neodgovarajući način.

Razina	Izgovor Koristi narječje i/ili naglasak razumljiv zrakoplovnoj zajednici	Struktura Relevantne gramatičke strukture i rečenični uzorci određeni su funkcijama jezika ovisno o zadatku	Rječnik	Tečnost izražavanja	Razumijevanje	Interakcije
Osnovna 2	Na izgovor, naglasak, ritam i intonaciju snažno utječe materinski jezik ili regionalna inačica, a one obično utječu na razumijevanje.	Sposoban je tek ograničeno vladati nekolicinom jednostavnih naučenih gramatičkih struktura ili fraza.	Ograničen opseg vokabulara sastavljen samo od pojedinačnih riječi i naučenih fraza.	Može oblikovati vrlo kratke, pojedinačne, naučene izraze često koristeći pauze i poštalice koje odvlače pažnju kako bi pronašao izraze i izgovorio manje poznate riječi.	Razumijevanje je ograničeno na pojedinačne naučene fraze ako se one pažljivo i polagano izgovaraju.	Odzivno vrijeme je dugo i često neprijmjereno. Razgovor je ograničen na jednostavne rutinske razmjene.
Početna 1	Na razini ispod osnovne razine.	Na razini ispod osnovne razine.	Na razini ispod osnovne razine.	Na razini ispod osnovne razine.	Na razini ispod osnovne razine.	Na razini ispod osnovne razine.

*Dodatak 2. Prilogu I.***OSNOVNO OSPOSOBLJAVANJE**

(Referenca: Prilog I. – dio ATCO poddio D, odjeljak 2., stavak ATCO.D.010 točka (a) podtočka 1.)

SADRŽAJ

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ
2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO
3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM
4. PREDMET: METEOROLOGIJA
5. PREDMET: NAVIGACIJA
6. PREDMET: ZRAKOPLOVI
7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI
8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI
9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ

TEMA INTRB 1 – VOĐENJE TEČAJA

Podtema INTRB 1.1 – Predstavljanje tečaja

Podtema INTRB 1.2 – Administracija tečaja

Podtema INTRB 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za osposobljavanje

TEMA INTRB 2 – UVOD U TEČAJ OSPOSOBLJAVANJA ZA KONTROLU ZRAČNOG PROMETA

Podtema INTRB 2.1 – Sadržaj i organizacija tečaja

Podtema INTRB 2.2 – Sustav vrijednosti osposobljavanja

Podtema INTRB 2.3 – Postupak ocjenjivanja

TEMA INTRB 3 – POGLED U BUDUĆNOST KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

Podtema INTRB 3.1 – Izgledi za posao

2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO

TEMA LAWB 1 – UVOD U ZRAKOPLOVNO PRAVO

Podtema LAWB 1.1 – Važnost zrakoplovnog prava

TEMA LAWB 2 – MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE

Podtema LAWB 2.1 – ICAO

Podtema LAWB 2.2 – Europske agencije i ostale agencije

Podtema LAWB 2.3 – Zajednice zračnog prometa

TEMA LAWB 3 – NACIONALNE ORGANIZACIJE

Podtema LAWB 3.1 – Svrha i funkcije

Podtema LAWB 3.2 – Nacionalni zakonodavni postupci

Podtema LAWB 3.3 – Nadležno tijelo

Podtema LAWB 3.4 – Nacionalne zajednice zračnog prometa

TEMA LAWB 4 – UPRAVLJANJE SIGURNOSTI U OPERATIVNIM USLUGAMA ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAWB 4.1 – Sigurnosni propisi

Podtema LAWB 4.2 – Sustav za upravljanje sigurnošću

TEMA LAWB 5 – PRAVILA I PROPISI

Podtema LAWB 5.1 – Mjerne jedinice

Podtema LAWB 5.2 – Licenciranje/certifikacija kontrolora zračnog prometa

Podtema LAWB 5.3 – Pregled usluga zračne plovidbe i operativnih usluga u zračnom prometu

Podtema LAWB 5.4 – Pravila letenja

Podtema LAWB 5.5 – Zračni prostor i rute operativnih usluga u zračnom prometu

Podtema LAWB 5.6 – Plan leta

Podtema LAWB 5.7 – Aerodromi

Podtema LAWB 5.8 – Postupci čekanja za IFR letove

Podtema LAWB 5.9 – Postupci čekanja za VFR letove

3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

TEMA ATMB 1 – UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

Podtema ATMB 1.1 – Primjena mjernih jedinica

Podtema ATMB 1.2 – Usluga kontrole zračnog prometa (ATC)

Podtema ATMB 1.3 – Usluga letnih informacija (FIS)

Podtema ATMB 1.4 – Usluga uzbunjivanja

Podtema ATMB 1.5 – Savjetodavne usluge u zračnom prometu

Podtema ATMB 1.6 – Kapacitet sustava operativnih usluga u zračnom prometu i upravljanje protokom zračnog prometa

Podtema ATMB 1.7 – Upravljanje zračnim prostorom (ASM)

TEMA ATMB 2 – ALTIMetriJA I DODJELA RAZINE

Podtema ATMB 2.1 – Altimetrija

Podtema ATMB 2.2 – Prijelazna razina

Podtema ATMB 2.3 – Dodjela razine

TEMA ATMB 3 – RADIOTELEFONIJA (RTF)

Podtema ATMB 3.1 – Opći operativni postupci u radiotelefoniji

TEMA ATMB 4 – ODOBRENJA I UPUTE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

Podtema ATMB 4.1 – Vrsta i sadržaj odobrenja kontrole zračnog prometa

Podtema ATMB 4.2 – Upute kontrole zračnog prometa

TEMA ATMB 5 – KOORDINACIJA

Podtema ATMB 5.1 – Načela, vrste i sadržaj koordinacije

Podtema ATMB 5.2 – Neophodnost koordinacije

Podtema ATMB 5.3 – Načini koordinacije

TEMA ATMB 6 – PRIKAZ PODATAKA

Podtema ATMB 6.1 – Dobivanje podataka

Podtema ATMB 6.2 – Upravljanje podacima

TEMA ATMB 7 – RAZDVAJANJA

Podtema ATMB 7.1 – Vertikalno razdvajanje i postupci

Podtema ATMB 7.2 – Horizontalno razdvajanje i postupci

Podtema ATMB 7.3 – Vizualno razdvajanje

Podtema ATMB 7.4 – Aerodromsko razdvajanje i postupci

Podtema ATMB 7.5 – Razdvajanje na temelju nadzornih sustava operativnih usluga u zračnom prometu

Podtema ATMB 7.6 – Razdvajanje vrtložnih turbulencija

TEMA ATMB 8 – SUSTAVI ZA IZBJEGAVANJE SUDARA U ZRAKU I ZEMALJSKI SUSTAVI ZAŠTITE

Podtema ATMB 8.1 – Sustavi za izbjegavanje sudara u zraku

Podtema ATMB 8.2 – Zemaljski sustavi zaštite

TEMA ATMB 9 – OSNOVNE PRAKTIČNE VJEŠTINE

Podtema ATMB 9.1 – Proces upravljanja prometom

Podtema ATMB 9.2 – Osnovne praktične vještine primjenjive za sva ovlaštenja

Podtema ATMB 9.3 – Osnovne praktične vještine primjenjive za aerodrom

Podtema ATMB 9.4 – Osnovne praktične vještine primjenjive za nadzor

4. PREDMET: METEOROLOGIJA

TEMA METB 1 – UVOD U METEOROLOGIJU

Podtema METB 1.1 – Primjena mjernih jedinica

Podtema METB 1.2 – Zrakoplovstvo i meteorologija

Podtema METB 1.3 – Organizacija meteorološke službe

TEMA METB 2 – ATMOSFERA

Podtema METB 2.1 – Sastav i struktura

Podtema METB 2.2 – Standardna atmosfera

Podtema METB 2.3 – Toplina i temperatura

Podtema METB 2.4 – Voda u atmosferi

Podtema METB 2.5 – Tlak zraka

TEMA METB 3 – CIRKULACIJA ATMOSFERE

Podtema METB 3.1 – Opća cirkulacija atmosfere

Podtema METB 3.2 – Zračne mase i frontalni sustavi

Podtema METB 3.3 – Mezoskalni sustavi

Podtema METB 3.4 – Vjetar

TEMA METB 4 – METEOROLOŠKE POJAVE

Podtema METB 4.1 – Oblaci

Podtema METB 4.2 – Vrste oborina

Podtema METB 4.3 – Vidljivost

Podtema METB 4.4 – Meteorološke opasnosti

TEMA METB 5 – METEOROLOŠKE INFORMACIJE ZA ZRAČNI PROMET

Podtema METB 5.1 – Poruke i izvješća

5. PREDMET: NAVIGACIJA

TEMA NAVB 1 – UVOD U NAVIGACIJU

Podtema NAVB 1.1 – Primjena mjernih jedinica

Podtema NAVB 1.2 – Svrha i upotreba navigacije

TEMA NAVB 2 – ZEMLJA

Podtema NAVB 2.1 – Položaj i kretanje Zemlje

Podtema NAVB 2.2 – Koordinatni sustav, smjer i udaljenost

Podtema NAVB 2.3 – Magnetizam

TEMA NAVB 3 – KARTE I ZRAKOPLOVNE KARTE

Podtema NAVB 3.1 – Izrada karata i kartografske projekcije

Podtema NAVB 3.2 – Karte u upotrebi u zrakoplovstvu

TEMA NAVB 4 – OSNOVE NAVIGACIJE

Podtema NAVB 4.1 – Utjecaj vjetra

Podtema NAVB 4.2 – Brzina

Podtema NAVB 4.3 – Vizualna navigacija

Podtema NAVB 4.4 – Navigacijski aspekti planiranja leta

TEMA NAVB 5 – INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA

Podtema NAVB 5.1 – Zemaljski sustavi

Podtema NAVB 5.2 – Inercijski navigacijski sustavi

Podtema NAVB 5.3 – Satelitski navigacijski sustavi

Podtema NAVB 5.4 – Postupci instrumentalnog prilaza

TEMA NAVB 6 – NAVIGACIJA TEMELJENA NA PERFORMANSAMA

Podtema NAVB 6.1 – Načela i prednosti prostorne navigacije

Podtema NAVB 6.2 – Uvod u navigaciju temeljenu na performansama

Podtema NAVB 6.3 – Primjene navigacije temeljene na performansama

TEMA NAVB 7 – NADOGRAĐNJE U PODRUČJU NAVIGACIJE

Podtema NAVB 7.1 – Buduće nadogradnje

6. PREDMET: ZRAKOPLOVI

TEMA ACFTB 1 – UVOD U ZRAKOPLOVE

Podtema ACFTB 1.1 – Primjena mjernih jedinica

Podtema ACFTB 1.2 – Zrakoplovstvo i zrakoplovi

TEMA ACFTB 2 – NAČELA LETA

Podtema ACFTB 2.1 – Sile koje djeluju na zrakoplove

Podtema ACFTB 2.2 – Strukturne komponente i kontrola zrakoplova

Podtema ACFTB 2.3 – Letna ovojnica

TEMA ACFTB 3 – KATEGORIJE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFTB 3.1 – Kategorije zrakoplova

Podtema ACFTB 3.2 – Kategorije vrtložnih turbulencija

Podtema ACFTB 3.3 – ICAO kategorije prilaza

Podtema ACFTB 3.4 – Kategorije okoliša

TEMA ACFTB 4 – PODACI O ZRAKOPLOVIMA

Podtema ACFTB 4.1 – Prepoznavanje

Podtema ACFTB 4.2 – Podaci o performansama

TEMA ACFTB 5 – ZRAKOPLOVNI MOTORI

Podtema ACFTB 5.1 – Klipni motori

Podtema ACFTB 5.2 – Mlazni motori

Podtema ACFTB 5.3 – Turbopropelerski motori

Podtema ACFTB 5.4 – Zrakoplovna goriva

TEMA ACFTB 6 – ZRAKOPLOVNI SUSTAVI I INSTRUMENTI

Podtema ACFTB 6.1 – Letni instrumenti

Podtema ACFTB 6.2 – Navigacijski instrumenti

Podtema ACFTB 6.3 – Instrumenti motora

Podtema ACFTB 6.4 – Sustavi zrakoplova

TEMA ACFTB 7 – ČIMBENICI KOJI UTJEČU NA PERFORMANSE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFTB 7.1 – Čimbenici pri polijetanju

Podtema ACFTB 7.2 – Čimbenici pri penjanju

Podtema ACFTB 7.3 – Čimbenici pri letenju na putnoj razini

Podtema ACFTB 7.4 – Čimbenici pri snižavanju i početnom prilazu

Podtema ACFTB 7.5 – Čimbenici pri završnom prilazu i slijetanju

Podtema ACFTB 7.6 – Ekonomski čimbenici

Podtema ACFTB 7.7 – Čimbenici okoliša

7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI

TEMA HUMB 1 – UVOD U LJUDSKE ČIMBENIKE

Podtema HUMB 1.1 – Tehnike učenja

Podtema HUMB 1.2 – Važnost ljudskih čimbenika u kontroli zračnog prometa

Podtema HUMB 1.3 – Ljudski čimbenici i kontrola zračnog prometa

TEMA HUMB 2 – LJUDSKE SPOSOBNOSTI I IZVEDBA

Podtema HUMB 2.1 – Pojedinačno ponašanje

Podtema HUMB 2.2 – Kultura sigurnosti i profesionalno ponašanje

Podtema HUMB 2.3 – Zdravlje i dobrobit

Podtema HUMB 2.4 – Timski rad

Podtema HUMB 2.5 – Osnovne potrebe ljudi na radnom mjestu

Podtema HUMB 2.6 – Stres

TEMA HUMB 3 – LJUDSKE POGREŠKE

Podtema HUMB 3.1 – Opasnosti od pogrešaka

Podtema HUMB 3.2 – Definicija ljudske pogreške

Podtema HUMB 3.3 – Klasifikacija ljudskih pogreški

Podtema HUMB 3.4 – Analiza rizika i upravljanje rizikom

TEMA HUMB 4 – KOMUNIKACIJA

Podtema HUMB 4.1 – Važnost dobre komunikacije u kontroli zračnog prometa

Podtema HUMB 4.2 – Komunikacijski proces

Podtema HUMB 4.3 – Načini komunikacije

TEMA HUMB 5 – RADNO OKRUŽENJE

Podtema HUMB 5.1 – Ergonomija i potreba za dobrim dizajnom

Podtema HUMB 5.2 – Oprema i alati

Podtema HUMB 5.3 – Automatizacija

8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI

TEMA EQPSB 1 – OPREMA ZA KONTROLU ZRAČNOG PROMETA

Podtema EQPSB 1.1 – Glavni tipovi opreme za kontrolu zračnog prometa

TEMA EQPSB 2 – RADIO

Podtema EQPSB 2.1 – Teoretska znanja o radiju

Podtema EQPSB 2.2 – Određivanje smjera

TEMA EQPSB 3 – KOMUNIKACIJSKA OPREMA

Podtema EQPSB 3.1 – Radiokomunikacija

Podtema EQPSB 3.2 – Govorna komunikacija između jedinica/položaja operativnih usluga u zračnom prometu

Podtema EQPSB 3.3 – Podatkovna komunikacija

Podtema EQPSB 3.4 – Komunikacija zračnih prijevoznika

TEMA EQPSB 4 – UVOD U NADZOR

Podtema EQPSB 4.1 – Koncept nadzora u operativnim uslugama u zračnom prometu

TEMA EQPSB 5 – RADAR

Podtema EQPSB 5.1 – Načela radara

Podtema EQPSB 5.2 – Primarni radar

Podtema EQPSB 5.3 – Sekundarni radar

Podtema EQPSB 5.4 – Upotreba radara

Podtema EQPSB 5.5 – Mode S

TEMA EQPSB 6 – AUTOMATSKI NADZOR

Podtema EQPSB 6.1 – Načela automatskog nadzora

Podtema EQPSB 6.2 – Upotreba automatskog nadzora

TEMA EQPSB 7 – MULTILATERACIJA

Podtema EQPSB 7.1 – Načela multilateracije

Podtema EQPSB 7.2 – Upotreba multilateracije

TEMA EQPSB 8 – OBRADA NADZORNIH PODATAKA

Podtema EQPSB 8.1 – Umrežavanje nadzornih podataka

Podtema EQPSB 8.2 – Radna načela umrežavanja nadzornih podataka

TEMA EQPSB 9 – BUDUĆA OPREMA

Podtema EQPSB 9.1 – Nove nadogradnje

TEMA EQPSB 10 – AUTOMATIZACIJA U OPERATIVNIM USLUGAMA U ZRAČNOM PROMETU

Podtema EQPSB 10.1 – Načela automatizacije

Podtema EQPSB 10.2 – Nepokretna zrakoplovna telekomunikacijska mreža (AFTN)

Podtema EQPSB 10.3 – Mrežna razmjena podataka

Podtema EQPSB 10.4 – Sustavi koji se upotrebljavaju za automatsko širenje informacija

TEMA EQPSB 11 – RADNA MJESTA

Podtema EQPSB 11.1 – Oprema na radnim mjestima

Podtema EQPSB 11.2 – Aerodromska kontrola

Podtema EQPSB 11.3 – Prilazna kontrola

Podtema EQPSB 11.4 – Oblasna kontrola

9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PENB 1 – UPOZNAVANJE

Podtema PENB 1.1 – Operativne usluge u zračnom prometu i aerodromska postrojenja

TEMA PENB 2 – KORISNICI ZRAČNOG PROSTORA

Podtema PENB 2.1 – Civilno zrakoplovstvo

Podtema PENB 2.2 – Vojska

Podtema PENB 2.3 – Očekivanja od pilota i zahtjevi za pilote

TEMA PENB 3 – ODNOS S KORISNICIMA

Podtema PENB 3.1 – Odnos s korisnicima

TEMA PENB 4 – ZAŠTITA OKOLIŠA

Podtema PENB 4.1 – Zaštita okoliša

*Dodatak 3. Prilogu I.***OVLAŠTENJE AERODROMSKA VIZUALNA KONTROLA (ADV)**

(Referenca: Prilog I. – dio ATCO poddio D, odjeljak 2., stavak ATCO.D.010 točka (a) podtočka 2. podtočka i.)

SADRŽAJ

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ
2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO
3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM
4. PREDMET: METEOROLOGIJA
5. PREDMET: NAVIGACIJA
6. PREDMET: ZRAKOPLOVI
7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI
8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI
9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE
10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI
11. PREDMET: AERODROMI

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ

TEMA INTR 1 – VOĐENJE TEČAJA

Podtema INTR 1.1 – Predstavljanje tečaja

Podtema INTR 1.2 – Administracija tečaja

Podtema INTR 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za osposobljavanje

TEMA INTR 2 – UVOD U TEČAJ OSPOSOBLJAVANJA ZA KONTROLU ZRAČNOG PROMETA

Podtema INTR 2.1 – Sadržaj i organizacija tečaja

Podtema INTR 2.2 – Sustav vrijednosti osposobljavanja

Podtema INTR 2.3 – Postupak ocjenjivanja

2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW 1 – LICENCIRANJE/CERTIFIKAT O STRUČNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 1.1 – Privilegiji i uvjeti

TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI

Podtema LAW 2.1 – Izvješća

Podtema LAW 2.2 – Zračni prostor

TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOSTI U KONTROLI ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 3.1 – Proces primanja povratnih informacija

Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA

Podtema ATM 1.1 – Usluga aerodromske kontrole

Podtema ATM 1.2 – Usluga letnih informacija (FIS)

Podtema ATM 1.3 – Usluga uzbunjivanja (ALRS)

Podtema ATM 1.4 – Kapacitet sustava operativnih usluga u zračnom prometu i upravljanje protokom zračnog prometa

TEMA ATM 2 – KOMUNIKACIJA

Podtema ATM 2.1 – Učinkovita komunikacija

TEMA ATM 3 – ODOBRENJA I UPUTE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

Podtema ATM 3.1 – Odobrenja kontrole zračnog prometa

Podtema ATM 3.2 – Upute kontrole zračnog prometa

TEMA ATM 4 – KOORDINACIJA

Podtema ATM 4.1 – Neophodnost koordinacije

Podtema ATM 4.2 – Koordinacijski alati i metode

Podtema ATM 4.3 – Koordinacijske procedure

TEMA ATM 5 – ALTIMetriJA I DODJELA RAZINE

Podtema ATM 5.1 – Altimetrija

TEMA ATM 6 – RAZDVAJANJA

Podtema ATM 6.1 – Razdvajanje između zrakoplova u odlasku

Podtema ATM 6.2 – Razdvajanje između zrakoplova koji slijeće i prethodnog zrakoplova koji slijeće ili polijeće

Podtema ATM 6.3 – Longitudinalno razdvajanje vrtložnih turbulencija na temelju vremena

Podtema ATM 6.4 – Najmanje vrijednosti smanjenog razdvajanja

TEMA ATM 7 – SUSTAVI ZA IZBJEGAVANJE SUDARA U ZRAKU I ZEMALJSKI SUSTAVI ZAŠTITE

Podtema ATM 7.1 – Sustavi za izbjegavanje sudara u zraku

Podtema ATM 7.2 – Zemaljski sustavi zaštite

TEMA ATM 8 – PRIKAZ PODATAKA

Podtema ATM 8.1 – Upravljanje podacima

TEMA ATM 9 – OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)

Podtema ATM 9.1 – Integritet operativnog okruženja

Podtema ATM 9.2 – Provjera aktualnosti operativnih postupaka

Podtema ATM 9.3 – Predaja-preuzimanje

TEMA ATM 10 – PRUŽANJE USLUGE AERODROMSKE KONTROLE

Podtema ATM 10.1 – Odgovornost za pružanje usluge

Podtema ATM 10.2 – Funkcije aerodromskog kontrolnog tornja

Podtema ATM 10.3 – Proces upravljanja prometom

Podtema ATM 10.4 – Zemaljska zrakoplovna svjetla

Podtema ATM 10.5 – Informacije koje aerodromski kontrolni toranj šalje zrakoplovu

Podtema ATM 10.6 – Kontrola aerodromskog prometa

Podtema ATM 10.7 – Kontrola prometa u prometnom krugu

Podtema ATM 10.8 – Aktivna uzletno-sletna staza

4. PREDMET: METEOROLOGIJA

TEMA MET 1 – METEOROLOŠKE POJAVE

Podtema MET 1.1 – Meteorološke pojave

TEMA MET 2 – IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA

Podtema MET 2.1 – Meteorološki instrumenti

Podtema MET 2.2 – Ostali izvori meteoroloških podataka

5. PREDMET: NAVIGACIJA

TEMA NAV 1 – KARTE I ZRAKOPLOVNE KARTE

Podtema NAV 1.1 – Karte

TEMA NAV 2 – INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA

Podtema NAV 2.1 – Navigacijski sustavi

Podtema NAV 2.2 – Stabilizirani prilaz

6. PREDMET: ZRAKOPLOVI

TEMA ACFT 1 – INSTRUMENTI ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 1.1 – Instrumenti zrakoplova

TEMA ACFT 2 – KATEGORIJE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 2.1 – Vrtložne turbulencije

TEMA ACFT 3 – ČIMBENICI KOJI UTJEČU NA PERFORMANSE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 3.1 – Čimbenici pri polijetanju

Podtema ACFT 3.2 – Čimbenici pri penjanju

Podtema ACFT 3.3 – Čimbenici pri završnom prilazu i slijetanju

Podtema ACFT 3.4 – Ekonomski čimbenici

Podtema ACFT 3.5 – Čimbenici okoliša

TEMA ACFT 4 – PODACI O ZRAKOPLOVIMA

Podtema ACFT 4.1 – Prepoznavanje tipova zrakoplova

Podtema ACFT 4.2 – Podaci o performansama

7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI

TEMA HUM 1 – PSIHOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 1.1 – Kognitivni

TEMA HUM 2 – MEDICINSKI I FIZIOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 2.1 – Umor

Podtema HUM 2.2 – Zdravstvena sposobnost

TEMA HUM 3 – DRUŠTVENI I ORGANIZACIJSKI ČIMBENICI

Podtema HUM 3.1 – Upravljanje timskim resursima (TRM)

Podtema HUM 3.2 – Timski rad i uloge u timu

Podtema HUM 3.3 – Odgovorno ponašanje

TEMA HUM 4 – STRES

Podtema HUM 4.1 – Stres

Podtema HUM 4.2 – Rješavanje problema stresa

TEMA HUM 5 – LJUDSKE POGREŠKE

Podtema HUM 5.1 – Ljudske pogreške

Podtema HUM 5.2 – Kršenje pravila

TEMA HUM 6 – ZAJEDNIČKI RAD

Podtema HUM 6.1 – Komunikacija

Podtema HUM 6.2 – Zajednički rad unutar istog područja odgovornosti

Podtema HUM 6.3 – Zajednički rad između različitih područja odgovornosti

Podtema HUM 6.4 – Suradnja između kontrolora i pilota

8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI

TEMA EQPS 1 – GOVORNA KOMUNIKACIJA

Podtema EQPS 1.1 – Radiokomunikacija

Podtema EQPS 1.2 – Drugi oblici govorne komunikacije

TEMA EQPS 2 – AUTOMATIZACIJA U OPERATIVNIM USLUGAMA U ZRAČNOM PROMETU

Podtema EQPS 2.1 – Nepokretna zrakoplovna telekomunikacijska mreža (AFTN)

Podtema EQPS 2.2 – Automatska razmjena podataka

TEMA EQPS 3 – RADNO MJESTO KONTROLORA

Podtema EQPS 3.1 – Rad i nadzor opreme

Podtema EQPS 3.2 – Prikazi situacije i informacijski sustavi

Podtema EQPS 3.3 – Sustavi za podatke o letu

TEMA EQPS 4 – BUDUĆA OPREMA

Podtema EQPS 4.1 – Nove nadogradnje

TEMA EQPS 5 – OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SUSTAVA

Podtema EQPS 5.1 – Reakcija na ograničenja

Podtema EQPS 5.2 – Degradacija komunikacijske opreme

Podtema EQPS 5.3 – Degradacija navigacijske opreme

9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PEN 1 – UPOZNAVANJE

Podtema PEN 1.1 – Studijski posjet aerodromu

TEMA PEN 2 – KORISNICI ZRAČNOG PROSTORA

Podtema PEN 2.1 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u civilnom zračnom prometu

Podtema PEN 2.2 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u vojnom zračnom prometu

TEMA PEN 3 – ODNOS S KORISNICIMA

Podtema PEN 3.1 – Pružanje usluga i zahtjevi korisnika

TEMA PEN 4 – ZAŠTITA OKOLIŠA

Podtema PEN 4.1 – Zaštita okoliša

10. PREDMET: NEUOBICAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

TEMA ABES 1 – NEUOBICAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI (ABES)

Podtema ABES 1.1 – Pregled neuobičajenih situacija i situacija u slučaju opasnosti

TEMA ABES 2 – POBOLJŠAVANJE VJEŠTINA

Podtema ABES 2.1 – Učinkovitost komunikacije

Podtema ABES 2.2 – Izbjegavanje mentalnog preopterećenja

Podtema ABES 2.3 – Suradnja između zemlje i zraka

TEMA ABES 3 – POSTUPCI ZA NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

Podtema ABES 3.1 – Primjena postupaka za neuobičajene situacije i situacije u slučaju opasnosti

Podtema ABES 3.2 – Otkaz radija

Podtema ABES 3.3 – Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u zrakoplovu

Podtema ABES 3.4 – Zalutali ili neidentificirani zrakoplov

Podtema ABES 3.5 – Neodobreni upad na uzletno-sletnu stazu

11. PREDMET: AERODROMI

TEMA AGA 1 – PODACI O AERODROMU, TLOCRT/PLAN I KOORDINACIJA

Podtema AGA 1.1 – Definicije

Podtema AGA 1.2 – Koordinacija

TEMA AGA 2 – POVRŠINA ZA KRETANJE

Podtema AGA 2.1 – Površina za kretanje

Podtema AGA 2.2 – Manevarska površina

Podtema AGA 2.3 – Uzletno-sletne staze

TEMA AGA 3 – PREPREKE

Podtema AGA 3.1 – Zračni prostor oko aerodroma bez prepreka

TEMA AGA 4 – RAZNA OPREMA

Podtema AGA 4.1 – Lokacija

*Dodatak 4. Prilogu I.***OVLAŠTENJE AERODROMSKA INSTRUMENTALNA KONTROLA ZA TORANJ – ADI (TWR)**

(Referenca: Prilog I. – dio ATCO poddio D, odjeljak 2., stavak ATCO.D.010 točka (a) podtočka 2. podtočka ii.)

SADRŽAJ

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ
2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO
3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM
4. PREDMET: METEOROLOGIJA
5. PREDMET: NAVIGACIJA
6. PREDMET: ZRAKOPLOVI
7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI
8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI
9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE
10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI
11. PREDMET: AERODROMI

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ

TEMA INTR 1 – VOĐENJE TEČAJA

Podtema INTR 1.1 – Predstavljanje tečaja

Podtema INTR 1.2 – Administracija tečaja

Podtema INTR 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za osposobljavanje

TEMA INTR 2 – UVOD U TEČAJ OSPOSOBLJAVANJA ZA KONTROLU ZRAČNOG PROMETA

Podtema INTR 2.1 – Sadržaj i organizacija tečaja

Podtema INTR 2.2 – Sustav vrijednosti osposobljavanja

Podtema INTR 2.3 – Postupak ocjenjivanja

2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW 1 – LICENCIRANJE/CERTIFIKAT O STRUČNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 1.1 – Privilegiji i uvjeti

TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI

Podtema LAW 2.1 – Izvješća

Podtema LAW 2.2 – Zračni prostor

TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOSTI U KONTROLI ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 3.1 – Proces primanja povratnih informacija

Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA

Podtema ATM 1.1 – Usluga aerodromske kontrole

Podtema ATM 1.2 – Usluga letnih informacija (FIS)

Podtema ATM 1.3 – Usluga uzbunjivanja (ALRS)

Podtema ATM 1.4 – Kapacitet sustava operativnih usluga u zračnom prometu i upravljanje protokom zračnog prometa

TEMA ATM 2 – KOMUNIKACIJA

Podtema ATM 2.1 – Učinkovita komunikacija

TEMA ATM 3 – ODOBRENJA I UPUTE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

Podtema ATM 3.1 – Odobrenja kontrole zračnog prometa

Podtema ATM 3.2 – Upute kontrole zračnog prometa

TEMA ATM 4 – KOORDINACIJA

Podtema ATM 4.1 – Neophodnost koordinacije

Podtema ATM 4.2 – Koordinacijski alati i metode

Podtema ATM 4.3 – Koordinacijske procedure

TEMA ATM 5 – ALTIMetriJA I DODJELA RAZINE

Podtema ATM 5.1 – Altimetrija

Podtema ATM 5.2 – Nadvisivanje tla

TEMA ATM 6 – RAZDVAJANJA

Podtema ATM 6.1 – Razdvajanje između zrakoplova u odlasku

Podtema ATM 6.2 – Razdvajanje između zrakoplova u odlasku i zrakoplova u dolasku

Podtema ATM 6.3 – Razdvajanje između zrakoplova koji slijeće i prethodnog zrakoplova koji slijeće ili polazi

Podtema ATM 6.4 – Longitudinalno razdvajanje vrtložnih turbulencija na temelju vremena

Podtema ATM 6.5 – Najmanje vrijednosti smanjenog razdvajanja

TEMA ATM 7 – SUSTAVI ZA IZBJEGAVANJE SUDARA U ZRAKU I ZEMALJSKI SUSTAVI ZAŠTITE

Podtema ATM 7.1 – Sustavi za izbjegavanje sudara u zraku

Podtema ATM 7.2 – Zemaljski sustavi zaštite

TEMA ATM 8 – PRIKAZ PODATAKA

Podtema ATM 8.1 – Upravljanje podacima

TEMA ATM 9 – OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)

Podtema ATM 9.1 – Integritet operativnog okruženja

Podtema ATM 9.2 – Provjera aktualnosti operativnog okruženja

Podtema ATM 9.3 – Predaja-preuzimanje

TEMA ATM 10 – PRUŽANJE USLUGE AERODROMSKE KONTROLE

Podtema ATM 10.1 – Odgovornost za pružanje usluge

Podtema ATM 10.2 – Funkcije aerodromskog kontrolnog tornja

Podtema ATM 10.3 – Proces upravljanja prometom

Podtema ATM 10.4 – Zemaljska zrakoplovna svjetla

Podtema ATM 10.5 – Informacije koje aerodromski kontrolni toranj šalje zrakoplovu

Podtema ATM 10.6 – Kontrola aerodromskog prometa

Podtema ATM 10.7 – Kontrola prometa u prometnom krugu

Podtema ATM 10.8 – Aktivna uzletno-sletna staza

TEMA ATM 11 – PRUŽANJE USLUGE AERODROMSKE KONTROLE – INSTRUMENTALNO

Podtema ATM 11.1 – Operacije u uvjetima niske vidljivosti i posebna pravila vizualnog letenja (VFR)

Podtema ATM 11.2 – Promet u odlasku

Podtema ATM 11.3 – Promet u dolasku

Podtema ATM 11.4 – Usluga aerodromske kontrole s podrškom naprednih sustava

4. PREDMET: METEOROLOGIJA

TEMA MET 1 – METEOROLOŠKE POJAVE

Podtema MET 1.1 – Meteorološke pojave

TEMA MET 2 – IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA

Podtema MET 2.1 – Meteorološki instrumenti

Podtema MET 2.2 – Ostali izvori meteoroloških podataka

5. PREDMET: NAVIGACIJA

TEMA NAV 1 – KARTE I ZRAKOPLOVNE KARTE

Podtema NAV 1.1 – Karte

TEMA NAV 2 – INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA

Podtema NAV 2.1 – Navigacijski sustavi

Podtema NAV 2.2 – Stabilizirani prilaz

Podtema NAV 2.3 – Instrumentalni odlasci i dolasci

Podtema NAV 2.4 – Satelitski navigacijski sustavi

Podtema NAV 2.5 – Primjene navigacije temeljene na performansama

6. PREDMET: ZRAKOPLOVI

TEMA ACFT 1 – INSTRUMENTI ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 1.1 – Instrumenti zrakoplova

TEMA ACFT 2 – KATEGORIJE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 2.1 – Vrtložne turbulencije

Podtema ACFT 2.2 – Primjena ICAO kategorija prilaza

TEMA ACFT 3 – ČIMBENICI KOJI UTJEČU NA PERFORMANSE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 3.1 – Čimbenici pri polijetanju

Podtema ACFT 3.2 – Čimbenici pri penjanju

Podtema ACFT 3.3 – Čimbenici pri završnom prilazu i slijetanju

Podtema ACFT 3.4 – Ekonomski čimbenici

Podtema ACFT 3.5 – Čimbenici okoliša

TEMA ACFT 4 – PODACI O ZRAKOPLOVIMA

Podtema ACFT 4.1 – Prepoznavanje tipova zrakoplova

Podtema ACFT 4.2 – Podaci o performansama

7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI

TEMA HUM 1 – PSIHOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 1.1 – Kognitivni

TEMA HUM 2 – MEDICINSKI I FIZIOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 2.1 – Umor

Podtema HUM 2.2 – Zdravstvena sposobnost

TEMA HUM 3 – DRUŠTVENI I ORGANIZACIJSKI ČIMBENICI

Podtema HUM 3.1 – Upravljanje timskim resursima (TRM)

Podtema HUM 3.2 – Timski rad i uloge u timu

Podtema HUM 3.3 – Odgovorno ponašanje

TEMA HUM 4 – STRES

Podtema HUM 4.1 – Stres

Podtema HUM 4.2 – Rješavanje problema stresa

TEMA HUM 5 – LJUDSKE POGREŠKE

Podtema HUM 5.1 – Ljudske pogreške

Podtema HUM 5.2 – Kršenje pravila

TEMA HUM 6 – ZAJEDNIČKI RAD

Podtema HUM 6.1 – Komunikacija

Podtema HUM 6.2 – Zajednički rad unutar istog područja odgovornosti

Podtema HUM 6.3 – Zajednički rad između različitih područja odgovornosti

Podtema HUM 6.4 – Suradnja između kontrolora i pilota

8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI

TEMA EQPS 1 – GOVORNA KOMUNIKACIJA

Podtema EQPS 1.1 – Radiokomunikacija

Podtema EQPS 1.2 – Drugi oblici govorne komunikacije

TEMA EQPS 2 – AUTOMATIZACIJA U OPERATIVNIM USLUGAMA U ZRAČNOM PROMETU

Podtema EQPS 2.1 – Nepokretna zrakoplovna telekomunikacijska mreža (AFTN)

Podtema EQPS 2.2 – Automatska razmjena podataka

TEMA EQPS 3 – RADNO MJESTO KONTROLORA

Podtema EQPS 3.1 – Rad i nadzor opreme

Podtema EQPS 3.2 – Prikazi situacije i informacijski sustavi

Podtema EQPS 3.3 – Sustavi za podatke o letu

TEMA EQPS 4 – BUDUĆA OPREMA

Podtema EQPS 4.1 – Nove nadogradnje

TEMA EQPS 5 – OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SUSTAVA

Podtema EQPS 5.1 – Reakcija na ograničenja

Podtema EQPS 5.2 – Degradacija komunikacijske opreme

Podtema EQPS 5.3 – Degradacija navigacijske opreme

9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PEN 1 – UPOZNAVANJE

Podtema PEN 1.1 – Studijski posjet aerodromu

TEMA PEN 2 – KORISNICI ZRAČNOG PROSTORA

Podtema PEN 2.1 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u civilnom zračnom prometu

Podtema PEN 2.2 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u vojnom zračnom prometu

TEMA PEN 3 – ODNOS S KORISNICIMA

Podtema PEN 3.1 – Pružanje usluga i zahtjevi korisnika

TEMA PEN 4 – ZAŠTITA OKOLIŠA

Podtema PEN 4.1 – Zaštita okoliša

10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

TEMA ABES 1 – NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI (ABES)

Podtema ABES 1.1 – Pregled neuobičajenih situacija i situacija u slučaju opasnosti

TEMA ABES 2 – POBOLJŠAVANJE VJEŠTINA

Podtema ABES 2.1 – Učinkovitost komunikacije

Podtema ABES 2.2 – Izbjegavanje mentalnog preopterećenja

Podtema ABES 2.3 – Suradnja između zemlje i zraka

TEMA ABES 3 – POSTUPCI ZA NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

Podtema ABES 3.1 – Primjena postupaka za neuobičajene situacije i situacije u slučaju opasnosti

Podtema ABES 3.2 – Otkaz radija

Podtema ABES 3.3 – Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u zrakoplovu

Podtema ABES 3.4 – Zalutali ili neidentificirani zrakoplov

Podtema ABES 3.5 – Neodobreni upad na uzletno-sletnu stazu

11. PREDMET: AERODROMI

TEMA AGA 1 – PODACI O AERODROMU, TLOCRT/PLAN I KOORDINACIJA

Podtema AGA 1.1 – Definicije

Podtema AGA 1.2 – Koordinacija

TEMA AGA 2 – POVRŠINA ZA KRETANJE

Podtema AGA 2.1 – Površina za kretanje

Podtema AGA 2.2 – Manevarska površina

Podtema AGA 2.3 – Uzletno-sletne staze

TEMA AGA 3 – PREPREKE

Podtema AGA 3.1 – Zračni prostor oko aerodroma bez prepreka

TEMA AGA 4 – RAZNA OPREMA

Podtema AGA 4.1 – Lokacija

*Dodatak 5. Prilogu I.***OVLAŠTENJE PRILAZNA PROCEDURALNA KONTROLA (APP)**

(Referenca: Prilog I. – dio ATCO poddio D, odjeljak 2., stavak ATCO.D.010 točka (a) podtočka 2. podtočka iii.)

SADRŽAJ

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ
2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO
3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM
4. PREDMET: METEOROLOGIJA
5. PREDMET: NAVIGACIJA
6. PREDMET: ZRAKOPLOVI
7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI
8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI
9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE
10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI
11. PREDMET: AERODROMI

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ

TEMA INTR 1 – VOĐENJE TEČAJA

Podtema INTR 1.1 – Predstavljanje tečaja

Podtema INTR 1.2 – Administracija tečaja

Podtema INTR 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za osposobljavanje

TEMA INTR 2 – UVOD U TEČAJ OSPOSOBLJAVANJA ZA KONTROLU ZRAČNOG PROMETA

Podtema INTR 2.1 – Sadržaj i organizacija tečaja

Podtema INTR 2.2 – Sustav vrijednosti osposobljavanja

Podtema INTR 2.3 – Postupak ocjenjivanja

2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW 1 – LICENCIRANJE/CERTIFIKAT O STRUČNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 1.1 – Privilegiji i uvjeti

TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI

Podtema LAW 2.1 – Izvješća

Podtema LAW 2.2 – Zračni prostor

TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOSTI U KONTROLI ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 3.1 – Proces primanja povratnih informacija

Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA

Podtema ATM 1.1 – Usluga kontrole zračnog prometa (ATC)

Podtema ATM 1.2 – Usluga letnih informacija (FIS)

Podtema ATM 1.3 – Usluga uzbunjivanja (ALRS)

Podtema ATM 1.4 – Kapacitet sustava operativnih usluga u zračnom prometu i upravljanje protokom zračnog prometa

Podtema ATM 1.5 – Upravljanje zračnim prostorom (ASM)

TEMA ATM 2 – KOMUNIKACIJA

Podtema ATM 2.1 – Učinkovita komunikacija

TEMA ATM 3 – ODOBRENJA I UPUTE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

Podtema ATM 3.1 – Odobrenja kontrole zračnog prometa

Podtema ATM 3.2 – Upute kontrole zračnog prometa

TEMA ATM 4 – KOORDINACIJA

Podtema ATM 4.1 – Neophodnost koordinacije

Podtema ATM 4.2 – Koordinacijski alati i metode

Podtema ATM 4.3 – Koordinacijske procedure

TEMA ATM 5 – ALTIMetriJA I DODJELA RAZINE

Podtema ATM 5.1 – Altimetrija

Podtema ATM 5.2 – Nadvisivanje tla

TEMA ATM 6 – RAZDVAJANJA

Podtema ATM 6.1 – Vertikalno razdvajanje

Podtema ATM 6.2 – Horizontalno razdvajanje

Podtema ATM 6.3 – Dodjela razdvajanja

TEMA ATM 7 – SUSTAVI ZA IZBJEGAVANJE SUDARA U ZRAKU I ZEMALJSKI SUSTAVI ZAŠTITE

Podtema ATM 7.1 – Sustavi za izbjegavanje sudara u zraku

TEMA ATM 8 – PRIKAZ PODATAKA

Podtema ATM 8.1 – Upravljanje podacima

TEMA ATM 9 – OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)

Podtema ATM 9.1 – Integritet operativnog okruženja

Podtema ATM 9.2 – Provjera aktualnosti operativnog okruženja

Podtema ATM 9.3 – Predaja-preuzimanje

TEMA ATM 10 – PRUŽANJE USLUGE KONTROLE

Podtema ATM 10.1 – Odgovornost i obrada informacija

Podtema ATM 10.2 – Prilazna kontrola

Podtema ATM 10.3 – Proces upravljanja prometom

Podtema ATM 10.4 – Upravljanje prometom

TEMA ATM 11 – ČEKANJE

Podtema ATM 11.1 – Opći postupci za čekanje

Podtema ATM 11.2 – Zrakoplovi u prilazu

4. PREDMET: METEOROLOGIJA

TEMA MET 1 – METEOROLOŠKE POJAVE

Podtema MET 1.1 – Meteorološke pojave

TEMA MET 2 – IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA

Podtema MET 2.1 – Izvori meteoroloških podataka

5. PREDMET: NAVIGACIJA

TEMA NAV 1 – KARTE I ZRAKOPLOVNE KARTE

Podtema NAV 1.1 – Karte

TEMA NAV 2 – INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA

Podtema NAV 2.1 – Navigacijski sustavi

Podtema NAV 2.2 – Stabilizirani prilaz

Podtema NAV 2.3 – Instrumentalni odlasci i dolasci

Podtema NAV 2.4 – Pomoć u navigaciji

Podtema NAV 2.5 – Satelitski navigacijski sustavi

Podtema NAV 2.6 – Primjene navigacije temeljene na performansama

6. PREDMET: ZRAKOPLOVI

TEMA ACFT 1 – INSTRUMENTI ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 1.1 – Instrumenti zrakoplova

TEMA ACFT 2 – KATEGORIJE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 2.1 – Vrtložne turbulencije

Podtema ACFT 2.2 – Primjena ICAO kategorija prilaza

TEMA ACFT 3 – ČIMBENICI KOJI UTJEČU NA PERFORMANSE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 3.1 – Čimbenici pri penjanju

Podtema ACFT 3.2 – Čimbenici pri letenju na putnoj razini

Podtema ACFT 3.3 – Čimbenici pri snižavanju i početnom prilazu

Podtema ACFT 3.4 – Čimbenici pri završnom prilazu i slijetanju

Podtema ACFT 3.5 – Ekonomski čimbenici

Podtema ACFT 3.6 – Čimbenici okoliša

TEMA ACFT 4 – PODACI O ZRAKOPLOVIMA

Podtema ACFT 4.1 – Podaci o performansama

7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI

TEMA HUM 1 – PSIHOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 1.1 – Kognitivni

TEMA HUM 2 – MEDICINSKI I FIZIOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 2.1 – Umor

Podtema HUM 2.2 – Zdravstvena sposobnost

TEMA HUM 3 – DRUŠTVENI I ORGANIZACIJSKI ČIMBENICI

Podtema HUM 3.1 – Upravljanje timskim resursima (TRM)

Podtema HUM 3.2 – Timski rad i uloge u timu

Podtema HUM 3.3 – Odgovorno ponašanje

TEMA HUM 4 – STRES

Podtema HUM 4.1 – Stres

Podtema HUM 4.2 – Rješavanje problema stresa

TEMA HUM 5 – LJUDSKE POGREŠKE

Podtema HUM 5.1 – Ljudske pogreške

Podtema HUM 5.2 – Kršenje pravila

TEMA HUM 6 – ZAJEDNIČKI RAD

Podtema HUM 6.1 – Komunikacija

Podtema HUM 6.2 – Zajednički rad unutar istog područja odgovornosti

Podtema HUM 6.3 – Zajednički rad između različitih područja odgovornosti

Podtema HUM 6.4 – Suradnja između kontrolora i pilota

8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI

TEMA EQPS 1 – GOVORNA KOMUNIKACIJA

Podtema EQPS 1.1 – Radiokomunikacija

Podtema EQPS 1.2 – Drugi oblici govorne komunikacije

TEMA EQPS 2 – AUTOMATIZACIJA U OPERATIVNIM USLUGAMA U ZRAČNOM PROMETU

Podtema EQPS 2.1 – Nepokretna zrakoplovna telekomunikacijska mreža (AFTN)

Podtema EQPS 2.2 – Automatska razmjena podataka

TEMA EQPS 3 – RADNO MJESTO KONTROLORA

Podtema EQPS 3.1 – Rad i nadzor opreme

Podtema EQPS 3.2 – Prikazi situacije i informacijski sustavi

Podtema EQPS 3.3 – Sustavi za podatke o letu

TEMA EQPS 4 – BUDUĆA OPREMA

Podtema EQPS 4.1 – Nove nadogradnje

TEMA EQPS 5 – OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SUSTAVA

Podtema EQPS 5.1 – Reakcija na ograničenja

Podtema EQPS 5.2 – Degradacija komunikacijske opreme

Podtema EQPS 5.3 – Degradacija navigacijske opreme

9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PEN 1 – UPOZNAVANJE

Podtema PEN 1.1 – Studijski posjet lokaciji prilazne kontrole zračnog prometa

TEMA PEN 2 – KORISNICI ZRAČNOG PROSTORA

Podtema PEN 2.1 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u civilnom zračnom prometu

Podtema PEN 2.2 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u vojnom zračnom prometu

TEMA PEN 3 – ODNOS S KORISNICIMA

Podtema PEN 3.1 – Pružanje usluga i zahtjevi korisnika

TEMA PEN 4 – ZAŠTITA OKOLIŠA

Podtema PEN 4.1 – Zaštita okoliša

10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

TEMA ABES 1 – NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI (ABES)

Podtema ABES 1.1 – Pregled neuobičajenih situacija i situacija u slučaju opasnosti

TEMA ABES 2 – POBOLJŠAVANJE VJEŠTINA

Podtema ABES 2.1 – Učinkovitost komunikacije

Podtema ABES 2.2 – Izbjegavanje mentalnog preopterećenja

Podtema ABES 2.3 – Suradnja između zemlje i zraka

TEMA ABES 3 – POSTUPCI ZA NEUOBICAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

Podtema ABES 3.1 – Primjena postupaka za neuobičajene situacije i situacije u slučaju opasnosti

Podtema ABES 3.2 – Otkaz radija

Podtema ABES 3.3 – Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u zrakoplovu

Podtema ABES 3.4 – Zalutali ili neidentificirani zrakoplov

Podtema ABES 3.5 – Diverzije

11. PREDMET: AERODROMI

TEMA AGA 1 – PODACI O AERODROMU, TLOCRT/PLAN I KOORDINACIJA

Podtema AGA 1.1 – Definicije

Podtema AGA 1.2 – Koordinacija

TEMA AGA 2 – POVRŠINA ZA KRETANJE

Podtema AGA 2.1 – Površina za kretanje

Podtema AGA 2.2 – Manevarska površina

Podtema AGA 2.3 – Uzletno-sletne staze

TEMA AGA 3 – PREPREKE

Podtema AGA 3.1 – Zračni prostor oko aerodroma bez prepreka

TEMA AGA 4 – RAZNA OPREMA

Podtema AGA 4.1 – Lokacija

*Dodatak 6. Prilogu I.***OVLAŠTENJE OBLASNA PROCEDURALNA KONTROLA (ACP)**

(Referenca: Prilog I. – dio ATCO poddio D, odjeljak 2., stavak ATCO.D.010 točka (a) podtočka 2. podtočka iv.)

SADRŽAJ

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ
2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO
3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM
4. PREDMET: METEOROLOGIJA
5. PREDMET: NAVIGACIJA
6. PREDMET: ZRAKOPLOVI
7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI
8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI
9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE
10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ

TEMA INTR 1 – VOĐENJE TEČAJA

Podtema INTR 1.1 – Predstavljanje tečaja

Podtema INTR 1.2 – Administracija tečaja

Podtema INTR 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za osposobljavanje

TEMA INTR 2 – UVOD U TEČAJ OSPOSOBLJAVANJA ZA KONTROLU ZRAČNOG PROMETA

Podtema INTR 2.1 – Sadržaj i organizacija tečaja

Podtema INTR 2.2 – Sustav vrijednosti osposobljavanja

Podtema INTR 2.3 – Postupak ocjenjivanja

2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW 1 – LICENCIRANJE/CERTIFIKAT O STRUČNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 1.1 – Privilegiji i uvjeti

TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI

Podtema LAW 2.1 – Izvješća

Podtema LAW 2.2 – Zračni prostor

TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOSTI U KONTROLI ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 3.1 – Proces primanja povratnih informacija

Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA

Podtema ATM 1.1 – Usluga kontrole zračnog prometa (ATC)

Podtema ATM 1.2 – Usluga letnih informacija (FIS)

Podtema ATM 1.3 – Usluga uzbunjivanja (ALRS)

Podtema ATM 1.4 – Kapacitet sustava operativnih usluga u zračnom prometu i upravljanje protokom zračnog prometa

Podtema ATM 1.5 – Upravljanje zračnim prostorom (ASM)

TEMA ATM 2 – KOMUNIKACIJA

Podtema ATM 2.1 – Učinkovita komunikacija

TEMA ATM 3 – ODOBRENJA I UPUTE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

Podtema ATM 3.1 – Odobrenja kontrole zračnog prometa

Podtema ATM 3.2 – Upute kontrole zračnog prometa

TEMA ATM 4 – KOORDINACIJA

Podtema ATM 4.1 – Neophodnost koordinacije

Podtema ATM 4.2 – Koordinacijski alati i metode

Podtema ATM 4.3 – Koordinacijske procedure

TEMA ATM 5 – ALTIMetriJA I DODJELA RAZINE

Podtema ATM 5.1 – Altimetrija

Podtema ATM 5.2 – Nadvisivanje tla

TEMA ATM 6 – RAZDVAJANJA

Podtema ATM 6.1 – Vertikalno razdvajanje

Podtema ATM 6.2 – Horizontalno razdvajanje

TEMA ATM 7 – SUSTAVI ZA IZBJEGAVANJE SUDARA U ZRAKU I ZEMALJSKI SUSTAVI ZAŠTITE

Podtema ATM 7.1 – Sustavi za izbjegavanje sudara u zraku

TEMA ATM 8 – PRIKAZ PODATAKA

Podtema ATM 8.1 – Upravljanje podacima

TEMA ATM 9 – OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)

Podtema ATM 9.1 – Integritet operativnog okruženja

Podtema ATM 9.2 – Provjera aktualnosti operativnog okruženja

Podtema ATM 9.3 – Predaja-preuzimanje

TEMA ATM 10 – PRUŽANJE USLUGE KONTROLE

Podtema ATM 10.1 – Odgovornost i obrada informacija

Podtema ATM 10.2 – Oblasna kontrola

Podtema ATM 10.3 – Proces upravljanja prometom

Podtema ATM 10.4 – Upravljanje prometom

TEMA ATM 11 – ČEKANJE

Podtema ATM 11.1 – Opći postupci za čekanje

Podtema ATM 11.2 – Zrakoplovi u čekanju

4. PREDMET: METEOROLOGIJA

TEMA MET 1 – METEOROLOŠKE POJAVE

Podtema MET 1.1 – Meteorološke pojave

TEMA MET 2 – IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA

Podtema MET 2.1 – Izvori meteoroloških podataka

5. PREDMET: NAVIGACIJA

TEMA NAV 1 – KARTE I ZRAKOPLOVNE KARTE

Podtema NAV 1.1 – Karte

TEMA NAV 2 – INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA

Podtema NAV 2.1 – Navigacijski sustavi

Podtema NAV 2.2 – Pomoć u navigaciji

Podtema NAV 2.3 – Primjene navigacije temeljene na performansama

6. PREDMET: ZRAKOPLOVI

TEMA ACFT 1 – INSTRUMENTI ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 1.1 – Instrumenti zrakoplova

TEMA ACFT 2 – KATEGORIJE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 2.1 – Vrtložne turbulencije

TEMA ACFT 3 – ČIMBENICI KOJI UTJEČU NA PERFORMANSE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 3.1 – Čimbenici pri penjanju

Podtema ACFT 3.2 – Čimbenici pri letenju na putnoj razini

Podtema ACFT 3.3 – Čimbenici pri snižavanju

Podtema ACFT 3.4 – Ekonomski čimbenici

Podtema ACFT 3.5 – Čimbenici okoliša

TEMA ACFT 4 – PODACI O ZRAKOPLOVIMA

Podtema ACFT 4.1 – Podaci o performansama

7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI

TEMA HUM 1 – PSIHOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 1.1 – Kognitivni

TEMA HUM 2 – MEDICINSKI I FIZIOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 2.1 – Umor

Podtema HUM 2.2 – Zdravstvena sposobnost

TEMA HUM 3 – DRUŠTVENI I ORGANIZACIJSKI ČIMBENICI

Podtema HUM 3.1 – Upravljanje timskim resursima (TRM)

Podtema HUM 3.2 – Timski rad i uloge u timu

Podtema HUM 3.3 – Odgovorno ponašanje

TEMA HUM 4 – STRES

Podtema HUM 4.1 – Stres

Podtema HUM 4.2 – Rješavanje problema stresa

TEMA HUM 5 – LJUDSKE POGREŠKE

Podtema HUM 5.1 – Ljudske pogreške

Podtema HUM 5.2 – Kršenje pravila

TEMA HUM 6 – ZAJEDNIČKI RAD

Podtema HUM 6.1 – Komunikacija

Podtema HUM 6.2 – Zajednički rad unutar istog područja odgovornosti

Podtema HUM 6.3 – Zajednički rad između različitih područja odgovornosti

Podtema HUM 6.4 – Suradnja između kontrolora i pilota

8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI

TEMA EQPS 1 – GOVORNA KOMUNIKACIJA

Podtema EQPS 1.1 – Radiokomunikacija

Podtema EQPS 1.2 – Drugi oblici govorne komunikacije

TEMA EQPS 2 – AUTOMATIZACIJA U OPERATIVNIM USLUGAMA U ZRAČNOM PROMETU

Podtema EQPS 2.1 – Nepokretna zrakoplovna telekomunikacijska mreža (AFTN)

Podtema EQPS 2.2 – Automatska razmjena podataka

TEMA EQPS 3 – RADNO MJESTO KONTROLORA

Podtema EQPS 3.1 – Rad i nadzor opreme

Podtema EQPS 3.2 – Prikazi situacije i informacijski sustavi

Podtema EQPS 3.3 – Sustavi za podatke o letu

TEMA EQPS 4 – BUDUĆA OPREMA

Podtema EQPS 4.1 – Nove nadogradnje

TEMA EQPS 5 – OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SUSTAVA

Podtema EQPS 5.1 – Reakcija na ograničenja

Podtema EQPS 5.2 – Degradacija komunikacijske opreme

Podtema EQPS 5.3 – Degradacija navigacijske opreme

9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PEN 1 – UPOZNAVANJE

Podtema PEN 1.1 – Studijski posjet oblasnom centru kontrole zračnog prometa

TEMA PEN 2 – KORISNICI ZRAČNOG PROSTORA

Podtema PEN 2.1 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u civilnom zračnom prometu

Podtema PEN 2.2 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u vojnom zračnom prometu

TEMA PEN 3 – ODNOS S KORISNICIMA

Podtema PEN 3.1 – Pružanje usluga i zahtjevi korisnika

TEMA PEN 4 – ZAŠTITA OKOLIŠA

Podtema PEN 4.1 – Zaštita okoliša

10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

TEMA ABES 1 – NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI (ABES)

Podtema ABES 1.1 – Pregled neuobičajenih situacija i situacija u slučaju opasnosti

TEMA ABES 2 – POBOLJŠAVANJE VJEŠTINA

Podtema ABES 2.1 – Učinkovitost komunikacije

Podtema ABES 2.2 – Izbjegavanje mentalnog preopterećenja

Podtema ABES 2.3 – Suradnja između zemlje i zraka

TEMA ABES 3 – POSTUPCI ZA NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

Podtema ABES 3.1 – Primjena postupaka za neuobičajene situacije i situacije u slučaju opasnosti

Podtema ABES 3.2 – Otkaz radija

Podtema ABES 3.3 – Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u zrakoplovu

Podtema ABES 3.4 – Zalutali ili neidentificirani zrakoplov

Podtema ABES 3.5 – Diverzije

*Dodatak 7. Prilogu I.***OVLAŠTENJE PRILAZNA NADZORNA KONTROLA (APS)**

(Referenca: Prilog I. – dio ATCO poddio D, odjeljak 2., stavak ATCO.D.010 točka (a) podtočka 2. podtočka v.)

SADRŽAJ

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ
2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO
3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM
4. PREDMET: METEOROLOGIJA
5. PREDMET: NAVIGACIJA
6. PREDMET: ZRAKOPLOVI
7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI
8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI
9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE
10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI
11. PREDMET: AERODROMI

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ

TEMA INTR 1 – VOĐENJE TEČAJA

Podtema INTR 1.1 – Predstavljanje tečaja

Podtema INTR 1.2 – Administracija tečaja

Podtema INTR 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za osposobljavanje

TEMA INTR 2 – UVOD U TEČAJ OSPOSOBLJAVANJA ZA KONTROLU ZRAČNOG PROMETA

Podtema INTR 2.1 – Sadržaj i organizacija tečaja

Podtema INTR 2.2 – Sustav vrijednosti osposobljavanja

Podtema INTR 2.3 – Postupak ocjenjivanja

2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW 1 – LICENCIRANJE/CERTIFIKAT O STRUČNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 1.1 – Privilegiji i uvjeti

TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI

Podtema LAW 2.1 – Izvješća

Podtema LAW 2.2 – Zračni prostor

TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOSTI U KONTROLI ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 3.1 – Proces primanja povratnih informacija

Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA

Podtema ATM 1.1 – Usluga kontrole zračnog prometa (ATC)

Podtema ATM 1.2 – Usluga letnih informacija (FIS)

Podtema ATM 1.3 – Usluga uzbunjivanja (ALRS)

Podtema ATM 1.4 – Kapacitet sustava operativnih usluga u zračnom prometu i upravljanje protokom zračnog prometa

Podtema ATM 1.5 – Upravljanje zračnim prostorom (ASM)

TEMA ATM 2 – KOMUNIKACIJA

Podtema ATM 2.1 – Učinkovita komunikacija

TEMA ATM 3 – ODOBRENJA I UPUTE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

Podtema ATM 3.1 – Odobrenja kontrole zračnog prometa

Podtema ATM 3.2 – Upute kontrole zračnog prometa

TEMA ATM 4 – KOORDINACIJA

Podtema ATM 4.1 – Neophodnost koordinacije

Podtema ATM 4.2 – Koordinacijski alati i metode

Podtema ATM 4.3 – Koordinacijske procedure

TEMA ATM 5 – ALTIMetriJA I DODJELA RAZINE

Podtema ATM 5.1 – Altimetrija

Podtema ATM 5.2 – Nadvisivanje tla

TEMA ATM 6 – RAZDVAJANJA

Podtema ATM 6.1 – Vertikalno razdvajanje

Podtema ATM 6.2 – Longitudinalno razdvajanje u okruženju pod nadzorom

Podtema ATM 6.3 – Dodjela razdvajanja

Podtema ATM 6.4 – Razdvajanje vrtložnih turbulencija na temelju udaljenosti

Podtema ATM 6.5 – Razdvajanje na temelju nadzornih sustava operativnih usluga u zračnom prometu

TEMA ATM 7 – SUSTAVI ZA IZBJEGAVANJE SUDARA U ZRAKU I ZEMALJSKI SUSTAVI ZAŠTITE

Podtema ATM 7.1 – Sustavi za izbjegavanje sudara u zraku

Podtema ATM 7.2 – Zemaljski sustavi zaštite

TEMA ATM 8 – PRIKAZ PODATAKA

Podtema ATM 8.1 – Upravljanje podacima

TEMA ATM 9 – OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)

Podtema ATM 9.1 – Integritet operativnog okruženja

Podtema ATM 9.2 – Provjera aktualnosti operativnog okruženja

Podtema ATM 9.3 – Predaja-preuzimanje

TEMA ATM 10 – PRUŽANJE USLUGE KONTROLE

Podtema ATM 10.1 – Odgovornost i obrada informacija

Podtema ATM 10.2 – Nadzorni sustav operativnih usluga u zračnom prometu

Podtema ATM 10.3 – Proces upravljanja prometom

Podtema ATM 10.4 – Upravljanje prometom

Podtema ATM 10.5 – Usluga kontrole s podrškom naprednih sustava

TEMA ATM 11 – ČEKANJE

Podtema ATM 11.1 – Opći postupci za čekanje

Podtema ATM 11.2 – Zrakoplovi u prilazu

Podtema ATM 11.3 – Čekanje u okruženju pod nadzorom

TEMA ATM 12 – IDENTIFIKACIJA

Podtema ATM 12.1 – Uspostavljanje identifikacije

Podtema ATM 12.2 – Održavanje identifikacije

Podtema ATM 12.3 – Gubitak identifikacije

Podtema ATM 12.4 – Informacije o poziciji

Podtema ATM 12.5 – Prijenos identifikacije

4. PREDMET: METEOROLOGIJA

TEMA MET 1 – METEOROLOŠKE POJAVE

Podtema MET 1.1 – Meteorološke pojave

TEMA MET 2 – IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA

Podtema MET 2.1 – Izvori meteoroloških podataka

5. PREDMET: NAVIGACIJA

TEMA NAV 1 – KARTE I ZRAKOPLOVNE KARTE

Podtema NAV 1.1 – Karte

TEMA NAV 2 – INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA

Podtema NAV 2.1 – Navigacijski sustavi

Podtema NAV 2.2 – Stabilizirani prilaz

Podtema NAV 2.3 – Instrumentalni odlasci i dolasci

Podtema NAV 2.4 – Pomoć u navigaciji

Podtema NAV 2.5 – Satelitski navigacijski sustavi

Podtema NAV 2.6 – Primjene navigacije temeljene na performansama

6. PREDMET: ZRAKOPLOVI

TEMA ACFT 1 – INSTRUMENTI ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 1.1 – Instrumenti zrakoplova

TEMA ACFT 2 – KATEGORIJE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 2.1 – Vrtložne turbulencije

Podtema ACFT 2.2 – Primjena ICAO kategorija prilaza

TEMA ACFT 3 – ČIMBENICI KOJI UTJEČU NA PERFORMANSE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 3.1 – Čimbenici pri penjanju

Podtema ACFT 3.2 – Čimbenici pri letenju na putnoj razini

Podtema ACFT 3.3 – Čimbenici pri snižavanju i početnom prilazu

Podtema ACFT 3.4 – Čimbenici pri završnom prilazu i slijetanju

Podtema ACFT 3.5 – Ekonomski čimbenici

Podtema ACFT 3.6 – Čimbenici okoliša

TEMA ACFT 4 – PODACI O ZRAKOPLOVIMA

Podtema ACFT 4.1 – Podaci o performansama

7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI

TEMA HUM 1 – PSIHOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 1.1 – Kognitivni

TEMA HUM 2 – MEDICINSKI I FIZIOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 2.1 – Umor

Podtema HUM 2.2 – Zdravstvena sposobnost

TEMA HUM 3 – DRUŠTVENI I ORGANIZACIJSKI ČIMBENICI

Podtema HUM 3.1 – Upravljanje timskim resursima (TRM)

Podtema HUM 3.2 – Timski rad i uloge u timu

Podtema HUM 3.3 – Odgovorno ponašanje

TEMA HUM 4 – STRES

Podtema HUM 4.1 – Stres

Podtema HUM 4.2 – Rješavanje problema stresa

TEMA HUM 5 – LJUDSKE POGREŠKE

Podtema HUM 5.1 – Ljudske pogreške

Podtema HUM 5.2 – Kršenje pravila

TEMA HUM 6 – ZAJEDNIČKI RAD

Podtema HUM 6.1 – Komunikacija

Podtema HUM 6.2 – Zajednički rad unutar istog područja odgovornosti

Podtema HUM 6.3 – Zajednički rad između različitih područja odgovornosti

Podtema HUM 6.4 – Suradnja između kontrolora i pilota

8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI

TEMA EQPS 1 – GOVORNA KOMUNIKACIJA

Podtema EQPS 1.1 – Radiokomunikacija

Podtema EQPS 1.2 – Drugi oblici govorne komunikacije

TEMA EQPS 2 – AUTOMATIZACIJA U OPERATIVNIM USLUGAMA U ZRAČNOM PROMETU

Podtema EQPS 2.1 – Nepokretna zrakoplovna telekomunikacijska mreža (AFTN)

Podtema EQPS 2.2 – Automatska razmjena podataka

TEMA EQPS 3 – RADNO MJESTO KONTROLORA

Podtema EQPS 3.1 – Rad i nadzor opreme

Podtema EQPS 3.2 – Prikazi situacije i informacijski sustavi

Podtema EQPS 3.3 – Sustavi za podatke o letu

Podtema EQPS 3.4 – Upotreba nadzornog sustava operativnih usluga u zračnom prometu

Podtema EQPS 3.5 – Napredni sustavi

TEMA EQPS 4 – BUDUĆA OPREMA

Podtema EQPS 4.1 – Nove nadogradnje

TEMA EQPS 5 – OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SUSTAVA

Podtema EQPS 5.1 – Reakcija na ograničenja

Podtema EQPS 5.2 – Degradacija komunikacijske opreme

Podtema EQPS 5.3 – Degradacija navigacijske opreme

Podtema EQPS 5.4 – Degradacija nadzorne opreme

Podtema EQPS 5.5 – Degradacija sustava za obradu podataka kontrole zračnog prometa

9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PEN 1 – UPOZNAVANJE

Podtema PEN 1.1 – Studijski posjet lokaciji prilazne kontrole zračnog prometa

TEMA PEN 2 – KORISNICI ZRAČNOG PROSTORA

Podtema PEN 2.1 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u civilnom zračnom prometu

Podtema PEN 2.2 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u vojnom zračnom prometu

TEMA PEN 3 – ODNOS S KORISNICIMA

Podtema PEN 3.1 – Pružanje usluga i zahtjevi korisnika

TEMA PEN 4 – ZAŠTITA OKOLIŠA

Podtema PEN 4.1 – Zaštita okoliša

10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

TEMA ABES 1 – NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI (ABES)

Podtema ABES 1.1 – Pregled neuobičajenih situacija i situacija u slučaju opasnosti

TEMA ABES 2 – POBOLJŠAVANJE VJEŠTINA

Podtema ABES 2.1 – Učinkovitost komunikacije

Podtema ABES 2.2 – Izbjegavanje mentalnog preopterećenja

Podtema ABES 2.3 – Suradnja između zemlje i zrak

TEMA ABES 3 – POSTUPCI ZA NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

Podtema ABES 3.1 – Primjena postupaka za neuobičajene situacije i situacije u slučaju opasnosti

Podtema ABES 3.2 – Otkaz radija

Podtema ABES 3.3 – Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u zrakoplovu

Podtema ABES 3.4 – Zalutali ili neidentificirani zrakoplov

Podtema ABES 3.5 – Diverzije

Podtema ABES 3.6 – Otkaz transpondera

11. PREDMET: AERODROMI

TEMA AGA 1 – PODACI O AERODROMU, TLOCRT/PLAN I KOORDINACIJA

Podtema AGA 1.1 – Definicije

Podtema AGA 1.2 – Koordinacija

TEMA AGA 2 – POVRŠINA ZA KRETANJE

Podtema AGA 2.1 – Površina za kretanje

Podtema AGA 2.2 – Manevarska površina

Podtema AGA 2.3 – Uzletno-sletne staze

TEMA AGA 3 – PREPREKE

Podtema AGA 3.1 – Zračni prostor oko aerodroma bez prepreka

TEMA AGA 4 – RAZNA OPREMA

Podtema AGA 4.1 – Lokacija

*Dodatak 8. Prilogu I.***OVLAŠTENJE OBLASNA NADZORNA KONTROLA (ACS)**

(Referenca: Prilog I. – dio ATCO poddio D, odjeljak 2., stavak ATCO.D.010 točka (a) podtočka 2. podtočka vi.)

SADRŽAJ

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ
2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO
3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM
4. PREDMET: METEOROLOGIJA
5. PREDMET: NAVIGACIJA
6. PREDMET: ZRAKOPLOVI
7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI
8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI
9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE
10. PREDMET: NEUOBİČAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

1. PREDMET: UVOD U TEČAJ

TEMA INTR 1 – VOĐENJE TEČAJA

Podtema INTR 1.1 – Predstavljanje tečaja

Podtema INTR 1.2 – Administracija tečaja

Podtema INTR 1.3 – Materijali za učenje i dokumentacija za osposobljavanje

TEMA INTR 2 – UVOD U TEČAJ OSPOSABLJAVANJA ZA KONTROLU ZRAČNOG PROMETA

Podtema INTR 2.1 – Sadržaj i organizacija tečaja

Podtema INTR 2.2 – Sustav vrijednosti osposobljavanja

Podtema INTR 2.3 – Postupak ocjenjivanja

2. PREDMET: ZRAKOPLOVNO PRAVO

TEMA LAW 1 – LICENCIRANJE/CERTIFIKAT O STRUČNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 1.1 – Privilegiji i uvjeti

TEMA LAW 2 – PRAVILA I PROPISI

Podtema LAW 2.1 – Izvješća

Podtema LAW 2.2 – Zračni prostor

TEMA LAW 3 – UPRAVLJANJE SIGURNOSTI U KONTROLI ZRAČNOG PROMETA

Podtema LAW 3.1 – Proces primanja povratnih informacija

Podtema LAW 3.2 – Sigurnosna istraga

3. PREDMET: UPRAVLJANJE ZRAČNIM PROMETOM

TEMA ATM 1 – PRUŽANJE USLUGA

Podtema ATM 1.1 – Usluga kontrole zračnog prometa (ATC)

Podtema ATM 1.2 – Usluga letnih informacija (FIS)

Podtema ATM 1.3 – Usluga uzbunjivanja (ALRS)

Podtema ATM 1.4 – Kapacitet sustava operativnih usluga u zračnom prometu i upravljanje protokom zračnog prometa

Podtema ATM 1.5 – Upravljanje zračnim prostorom (ASM)

TEMA ATM 2 – KOMUNIKACIJA

Podtema ATM 2.1 – Učinkovita komunikacija

TEMA ATM 3 – ODOBRENJA I UPUTE KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

Podtema ATM 3.1 – Odobrenja kontrole zračnog prometa

Podtema ATM 3.2 – Upute kontrole zračnog prometa

TEMA ATM 4 – KOORDINACIJA

Podtema ATM 4.1 – Neophodnost koordinacije

Podtema ATM 4.2 – Koordinacijski alati i metode

Podtema ATM 4.3 – Koordinacijske procedure

TEMA ATM 5 – ALTIMetriJA I DODJELA RAZINE

Podtema ATM 5.1 – Altimetrija

Podtema ATM 5.2 – Nadvisivanje tla

TEMA ATM 6 – RAZDVAJANJA

Podtema ATM 6.1 – Vertikalno razdvajanje

Podtema ATM 6.2 – Longitudinalno razdvajanje u okruženju pod nadzorom

Podtema ATM 6.3 – Longitudinalno razdvajanje vrtložne turbulencije

Podtema ATM 6.4 – Razdvajanje na temelju nadzornih sustava operativnih usluga u zračnom prometu

TEMA ATM 7 – SUSTAVI ZA IZBJEGAVANJE SUDARA U ZRAKU I ZEMALJSKI SUSTAVI ZAŠTITE

Podtema ATM 7.1 – Sustavi za izbjegavanje sudara u zraku

Podtema ATM 7.2 – Zemaljski sustavi zaštite

TEMA ATM 8 – PRIKAZ PODATAKA

Podtema ATM 8.1 – Upravljanje podacima

TEMA ATM 9 – OPERATIVNO OKRUŽENJE (SIMULIRANO)

Podtema ATM 9.1 – Integritet operativnog okruženja

Podtema ATM 9.2 – Provjera aktualnosti operativnog okruženja

Podtema ATM 9.3 – Predaja-preuzimanje

TEMA ATM 10 – PRUŽANJE USLUGE KONTROLE

Podtema ATM 10.1 – Odgovornost i obrada informacija

Podtema ATM 10.2 – Nadzorni sustav operativnih usluga u zračnom prometu

Podtema ATM 10.3 – Proces upravljanja prometom

Podtema ATM 10.4 – Upravljanje prometom

Podtema ATM 10.5 – Usluga kontrole s podrškom naprednih sustava

TEMA ATM 11 – ČEKANJE

Podtema ATM 11.1 – Opći postupci za čekanje

Podtema ATM 11.2 – Zrakoplovi u čekanju

Podtema ATM 11.3 – Čekanje u okruženju pod nadzorom

TEMA ATM 12 – IDENTIFIKACIJA

Podtema ATM 12.1 – Uspostavljanje identifikacije

Podtema ATM 12.2 – Održavanje identifikacije

Podtema ATM 12.3 – Gubitak identifikacije

Podtema ATM 12.4 – Informacije o poziciji

Podtema ATM 12.5 – Prijenos identifikacije

4. PREDMET: METEOROLOGIJA

TEMA MET 1 – METEOROLOŠKE POJAVE

Podtema MET 1.1 – Meteorološke pojave

TEMA MET 2 – IZVORI METEOROLOŠKIH PODATAKA

Podtema MET 2.1 – Izvori meteoroloških podataka

5. PREDMET: NAVIGACIJA

TEMA NAV 1 – KARTE I ZRAKOPLOVNE KARTE

Podtema NAV 1.1 – Karte

TEMA NAV 2 – INSTRUMENTALNA NAVIGACIJA

Podtema NAV 2.1 – Navigacijski sustavi

Podtema NAV 2.2 – Pomoć u navigaciji

Podtema NAV 2.3 – Primjene navigacije temeljene na performansama

6. PREDMET: ZRAKOPLOVI

TEMA ACFT 1 – INSTRUMENTI ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 1.1 – Instrumenti zrakoplova

TEMA ACFT 2 – KATEGORIJE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 2.1 – Vrtložne turbulencije

TEMA ACFT 3 – ČIMBENICI KOJI UTJEČU NA PERFORMANSE ZRAKOPLOVA

Podtema ACFT 3.1 – Čimbenici pri penjanju

Podtema ACFT 3.2 – Čimbenici pri letenju na putnoj razini

Podtema ACFT 3.3 – Čimbenici pri snižavanju

Podtema ACFT 3.4 – Ekonomski čimbenici

Podtema ACFT 3.5 – Čimbenici okoliša

TEMA ACFT 4 – PODACI O ZRAKOPLOVIMA

Podtema ACFT 4.1 – Podaci o performansama

7. PREDMET: LJUDSKI ČIMBENICI

TEMA HUM 1 – PSIHOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 1.1 – Kognitivni

TEMA HUM 2 – MEDICINSKI I FIZIOLOŠKI ČIMBENICI

Podtema HUM 2.1 – Umor

Podtema HUM 2.2 – Zdravstvena sposobnost

TEMA HUM 3 – DRUŠTVENI I ORGANIZACIJSKI ČIMBENICI

Podtema HUM 3.1 – Upravljanje timskim resursima (TRM)

Podtema HUM 3.2 – Timski rad i uloge u timu

Podtema HUM 3.3 – Odgovorno ponašanje

TEMA HUM 4 – STRES

Podtema HUM 4.1 – Stres

Podtema HUM 4.2 – Rješavanje problema stresa

TEMA HUM 5 – LJUDSKE POGREŠKE

Podtema HUM 5.1 – Ljudske pogreške

Podtema HUM 5.2 – Kršenje pravila

TEMA HUM 6 – ZAJEDNIČKI RAD

Podtema HUM 6.1 – Komunikacija

Podtema HUM 6.2 – Zajednički rad unutar istog područja odgovornosti

Podtema HUM 6.3 – Zajednički rad između različitih područja odgovornosti

Podtema HUM 6.4 – Suradnja između kontrolora i pilota

8. PREDMET: OPREMA I SUSTAVI

TEMA EQPS 1 – GOVORNA KOMUNIKACIJA

Podtema EQPS 1.1 – Radiokomunikacija

Podtema EQPS 1.2 – Drugi oblici govorne komunikacije

TEMA EQPS 2 – AUTOMATIZACIJA U OPERATIVNIM USLUGAMA U ZRAČNOM PROMETU

Podtema EQPS 2.1 – Nepokretna zrakoplovna telekomunikacijska mreža (AFTN)

Podtema EQPS 2.2 – Automatska razmjena podataka

TEMA EQPS 3 – RADNO MJESTO KONTROLORA

Podtema EQPS 3.1 – Rad i nadzor opreme

Podtema EQPS 3.2 – Prikazi situacije i informacijski sustavi

Podtema EQPS 3.3 – Sustavi za podatke o letu

Podtema EQPS 3.4 – Upotreba nadzornog sustava operativnih usluga u zračnom prometu

Podtema EQPS 3.5 – Napredni sustavi

TEMA EQPS 4 – BUDUĆA OPREMA

Podtema EQPS 4.1 – Nove nadogradnje

TEMA EQPS 5 – OGRANIČENJA I DEGRADACIJA OPREME I SUSTAVA

Podtema EQPS 5.1 – Reakcija na ograničenja

Podtema EQPS 5.2 – Degradacija komunikacijske opreme

Podtema EQPS 5.3 – Degradacija navigacijske opreme

Podtema EQPS 5.4 – Degradacija nadzorne opreme

Podtema EQPS 5.5 – Degradacija sustava za obradu podataka kontrole zračnog prometa

9. PREDMET: PROFESIONALNO OKRUŽENJE

TEMA PEN 1 – UPOZNAVANJE

Podtema PEN 1.1 – Studijski posjet oblasnom centru kontrole zračnog prometa

TEMA PEN 2 – KORISNICI ZRAČNOG PROSTORA

Podtema PEN 2.1 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u civilnom zračnom prometu

Podtema PEN 2.2 – Sudionici u pružanju operativnih usluga u vojnom zračnom prometu

TEMA PEN 3 – ODNOS S KORISNICIMA

Podtema PEN 3.1 – Pružanje usluga i zahtjevi korisnika

TEMA PEN 4 – ZAŠTITA OKOLIŠA

Podtema PEN 4.1 – Zaštita okoliša

10. PREDMET: NEUOBICAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

TEMA ABES 1 – NEUOBICAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI (ABES)

Podtema ABES 1.1 – Pregled neuobičajenih situacija i situacija u slučaju opasnosti

TEMA ABES 2 – Poboljšavanje vještina

Podtema ABES 2.1 – Učinkovitost komunikacije

Podtema ABES 2.2 – Izbjegavanje mentalnog preopterećenja

Podtema ABES 2.3 – Suradnja između zemlje i zraka

TEMA ABES 3 – POSTUPCI ZA NEUOBICAJENE SITUACIJE I SITUACIJE U SLUČAJU OPASNOSTI

Podtema ABES 3.1 – Primjena postupaka za neuobičajene situacije i situacije u slučaju opasnosti

Podtema ABES 3.2 – Otkaz radija

Podtema ABES 3.3 – Nezakonito ometanje i prijetnja bombom u zrakoplovu

Podtema ABES 3.4 – Zalutali ili neidentificirani zrakoplov

Podtema ABES 3.5 – Diverzije

Podtema ABES 3.6 – Otkaz transpondera

PRILOG II.

DIO ATCO.AR

ZAHTJEVI ZA NADLEŽNA TIJELA

PODDIO A

OPĆI ZAHTJEVI

ATCO.AR.A.001 PODRUČJE PRIMJENE

Ovim se dijelom, izloženim u ovom Prilogu, utvrđuju administrativni zahtjevi koji se primjenjuju na nadležna tijela odgovorna za izdavanje, održavanje, privremeno oduzimanje ili oduzimanje dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlasti i certifikata o zdravstvenoj sposobnosti za kontrolore zračnog prometa te za certifikaciju i nadzor organizacija za osposobljavanje i zrakoplovno-medicinskih centara.

ATCO.AR.A.005 Osoblje

- (a) Nadležna tijela izrađuju i svake dvije godine ažuriraju procjenu ljudskih resursa potrebnih za provođenje njihovih nadzornih funkcija na temelju analize postupaka koje zahtijeva ova Uredba i njihove primjene.
- (b) Osoblje koje nadležno tijelo ovlasti za obavljanje dužnosti certifikacije i/ili nadzora ovlašćuje se za obavljanje najmanje sljedećih zadataka:
 - 1. pregled dokumenata, uključujući dozvole, certifikate, zapise, podatke, postupke i bilo koji drugi materijal relevantan za obavljanje potrebnog zadatka;
 - 2. uzimanje preslika takvih zapisa, podataka, postupaka i drugog materijala ili izvadaka iz njih;
 - 3. traženje objašnjenja;
 - 4. ulazak u relevantne prostorije i operativne površine;
 - 5. obavljanje audita i inspekcija, uključujući nenajavljene inspekcije;
 - 6. poduzimanje ili pokretanje mjera za osiguravanje primjene propisa, prema potrebi.
- (c) Nadležno tijelo može svoje osoblje ovlastiti za izvršavanje ocjenjivanja koje vodi do izdavanja, produljenja i obnavljanja posebne ovlasti za lokaciju, pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u stavku ATCO.C.045, uz iznimku točke (d) podtočke 1. Međutim, mora se osigurati poznavanje aktualnih operativnih praksa i postupaka lokacije u kojoj se obavlja ocjenjivanje.

ATCO.AR.A.010 Zadaci nadležnih tijela

- (a) Zadaci nadležnih tijela uključuju:
 - 1. izdavanje, privremeno oduzimanje i oduzimanje dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlasti i certifikata o zdravstvenoj sposobnosti;
 - 2. izdavanje privremenih odobrenja instruktora osposobljavanja na radnom mjestu u skladu sa stavkom ATCO.C.025;
 - 3. izdavanje privremenih odobrenja ocjenjivača u skladu sa stavkom ATCO.C.065;
 - 4. produljenje ili obnavljanje posebnih ovlasti;
 - 5. produljenje, obnavljanje i ograničenje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti nakon upućivanja AME-a ili AeMC-a;
 - 6. izdavanje, produljenje, obnavljanje, privremeno oduzimanje, oduzimanje, ograničenje i promjenu certifikata zrakoplovno-medicinskih ispitivača;
 - 7. izdavanje, privremeno oduzimanje, oduzimanje i ograničenje certifikata organizacija za osposobljavanje i certifikata zrakoplovno-medicinskih centara;

8. odobravanje tečajeva osposobljavanja, planova i shema stručnosti za lokaciju te metoda ocjenjivanja;
9. odobravanje metode ocjenjivanja za dokazivanje jezične sposobnosti i utvrđivanje zahtjeva primjenjivih na tijela za ocjenjivanje jezične sposobnosti u skladu sa stavkom ATCO.B.040;
10. odobravanje potrebe za naprednom razinom (petom razinom) jezične sposobnosti u skladu sa stavkom ATCO.B.030 točkom (d);
11. nadzor organizacija za osposobljavanje, uključujući njihove tečajeve i planove osposobljavanja;
12. odobravanje i nadzor shema stručnosti za lokaciju;
13. uspostavljanje odgovarajućih žalbenih postupaka i mehanizama za izvješćivanje;
14. olakšavanje priznavanja i zamjene dozvola, uključujući prijenos zapisa o kontrolorima zračnog prometa i povrat stare dozvole nadležnom tijelu koje ju je izdalo u skladu sa stavkom ATCO.A.010;
15. olakšavanje priznavanja certifikata organizacija za osposobljavanje i odobravanje tečajeva.

ATCO.AR.A.015 Načini usklađivanja

- (a) Agencija razvija prihvatljive načine udovoljavanja (AMC) koji se mogu koristiti za uspostavljanje usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima. Kad se uskladi sa prihvatljivim načinom udovoljavanja, ispunjeni su povezani zahtjevi provedbenih pravila.
- (b) Za uspostavljanje usklađenosti s provedbenim pravilima mogu se koristiti alternativni načini udovoljavanja.
- (c) Nadležno tijelo uspostavlja sustav kojim se dosljedno ocjenjuje omogućuje li se svakom alternativnom načinu udovoljavanja, koji primjenjuje samo nadležno tijelo ili koji primjenjuju organizacije i osoblje pod njegovim nadzorom, uspostavljanje usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima.
- (d) Nadležno tijelo ocjenjuje sve alternativne načine udovoljavanja koje predloži neka organizacija u skladu sa stavkom ATCO.OR.B.005 analiziranjem dostavljene dokumentacije i, ako to smatra potrebnim, provođenjem inspekcije organizacije.

Kad nadležno tijelo utvrdi da su alternativni načini udovoljavanja u skladu s provedbenim pravilima, ono bez nepotrebnog odlaganja:

1. obavješćuje podnositelja zahtjeva da se alternativni načini udovoljavanja mogu uvesti i, prema potrebi, u skladu s tim mijenja odobrenje ili certifikat podnositelja zahtjeva;
 2. obavješćuje Agenciju o njihovoj sadržaju, što uključuje preslike sve relevantne dokumentacije; i
 3. obavješćuje druge države članice o prihvaćenim alternativnim načinima udovoljavanja.
- (e) Kad samo nadležno tijelo primjenjuje alternativne načine udovoljavanja za postizanje usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima, ono:
 1. čini te alternativne načine dostupnima svim organizacijama i osobama koje su pod njezinim nadzorom; i
 2. bez nepotrebnog odlaganja obavješćuje Agenciju.

Nadležno tijelo dostavlja Agenciji potpun opis alternativnih načina udovoljavanja, uključujući svaku izmjenu postupaka koja bi mogla biti relevantna, kao i procjenu kojom se dokazuje da su provedbena pravila ispunjena.

ATCO.AR.A.020 Obavješćivanje Agencije

- (a) Nadležno tijelo bez nepotrebnog odlaganja obavješćuje Agenciju u slučaju bilo kakvih značajnih problema u vezi s provedbom Uredbe (EZ) br. 216/2008 i ove Uredbe.
- (b) Nadležno tijelo dostavlja Agenciji informacije značajne za sigurnost koje proizlaze iz izvješća o događajima koje je primilo.

ATCO.AR.A.025 Trenutačna reakcija na sigurnosni problem

- (a) Ne dovodeći u pitanje Uredbu br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, nadležno tijelo uspostavlja sustav za primjereno prikupljanje, analizu i širenje informacija u vezi sa sigurnosti.
- (b) Agencija uspostavlja sustav za odgovarajuću analizu svih primljenih relevantnih sigurnosnih informacija te bez nepotrebnog odlaganja državama članicama i Komisiji daje sve informacije, uključujući preporuke ili korektivne mjere koje treba poduzeti, koje su im potrebne kako bi pravovremeno reagirale na sigurnosni problem koji uključuje proizvode, dijelove, uređaje, osobe ili organizacije podložne Uredbi (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima.
- (c) Po primitku informacija iz točaka (a) i (b) nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere za rješavanje sigurnosnog problema.
- (d) O mjerama poduzetima u skladu s točkom (c) odmah se obavješćuju sve osobe ili organizacije koje se u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima moraju s njima uskladiti. Nadležno tijelo o tim mjerama također obavješćuje Agenciju i, ako je potrebna zajednička akcija, druge predmetne države članice.

PODDIO B

UPRAVLJANJE**ATCO.AR.B.001 Sustav upravljanja**

- (a) Nadležno tijelo uspostavlja i održava sustav upravljanja koji se sastoji barem od:
 - 1. dokumentiranih politika i postupaka za opisivanje njegove organizacije, načina i metoda za postizanje usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i ovom Uredbom. Postupci moraju biti ažurni i unutar tog nadležnog tijela služiti kao osnovni radni dokumenti za sve povezane zadatke;
 - 2. dovoljnog broja osoblja, uključujući inspektore za licenciranje i certifikaciju, za obavljanje njihovih dužnosti i ispunjavanje njihovih odgovornosti. Takvo osoblje mora biti kvalificirano za obavljanje dodijeljenih zadataka i mora raspolagati potrebnim znanjem i iskustvom te proći kroz inicijalno i periodično osposobljavanje i osposobljavanje na radnom mjestu kako bi se osigurala kontinuirana stručnost. Mora postojati sustav za planiranje raspoloživosti osoblja kako bi se osiguralo pravilno obavljanje svih povezanih zadataka;
 - 3. odgovarajuće opreme i uredskog prostora za obavljanje dodijeljenih zadataka;
 - 4. funkcije praćenja usklađenosti sustava upravljanja s relevantnim zahtjevima i prikladnosti postupaka, uključujući uspostavljanje postupka internog audita i postupka upravljanja sigurnosnim rizicima. Praćenje usklađenosti uključuje sustav povratnih informacija o nalazima audita za višu upravu nadležnog tijela kako bi se osigurala provedba korektivnih mjera u slučaju potrebe; i
 - 5. osobe ili skupine osoba koje su u konačnici odgovorne višoj upravi nadležnog tijela za funkciju praćenja usklađenosti.
- (b) Za svako područje djelatnosti koje se nalazi u sustavu upravljanja nadležno tijelo imenuje jednu ili više osoba koje su općenito odgovorne za upravljanje relevantnim zadatkom ili zadacima.
- (c) Nadležno tijelo uspostavlja postupke za sudjelovanje u međusobnoj razmjeni svih potrebnih informacija i pomoći s drugim relevantnim nadležnim tijelima, uključujući razmjenu informacija o svim nalazima i poduzetim naknadnim mjerama na temelju rezultata nadzora osoba i organizacija koje obavljaju djelatnosti na državnom području države članice, ali koje je certificiralo nadležno tijelo druge države članice ili Agencija.
- (d) Primjerak postupaka povezanih sa sustavom upravljanja i njihovih izmjena stavlja se na raspolaganje Agenciji za potrebe standardizacije.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu, o izmjeni Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 (SL L 122, 24.4.2014., str. 18.–43.)

ATCO.AR.B.005 Dodjela zadataka kvalificiranim subjektima

(a) Ako nadležno tijelo dodjeljuje zadatke povezane s inicijalnom certifikacijom ili kontinuiranim nadzorom osoba ili organizacija koje podliježu Uredbi (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima, ti se zadaci dodjeljuju samo kvalificiranim subjektima. Pri dodjeljivanju zadataka, nadležno tijelo osigurava:

1. da je uspostavljen sustav za inicijalno i kontinuirano ocjenjivanje sukladnosti kvalificiranog subjekta s Prilogom V. Uredbi (EZ) br. 216/2008.

Taj sustav i rezultati ocjenjivanja se dokumentiraju;

2. da je sklopljen dokumentirani sporazum s kvalificiranim subjektom, koji su obje strane odobrile na odgovarajućoj upravnoj razini, u kojem je jasno utvrđeno sljedeće:

- i. zadatke koji moraju biti provedeni;
- ii. izvještaje i zapise koji moraju biti osigurani;
- iii. tehničke uvjete koji se moraju zadovoljiti u provođenju takvih zadataka;
- iv. pokrivenost povezane odgovornosti; i
- v. zaštita koja se osigurava za informacije dobivene pri obavljanju takvih zadataka.

(b) Nadležno tijelo osigurava da su postupkom internog audita i postupkom upravljanja sigurnosnim rizikom koji se zahtijevaju stavkom ATCO.AR.B.001 točkom (a) podtočkom 4. obuhvaćeni svi zadaci certifikacije ili nadzora koji se obavljaju u njegovo ime.

ATCO.AR.B.010 Promjene u sustavu upravljanja

(a) Nadležno tijelo mora uspostaviti sustav za utvrđivanje promjena koje utječu na njegovu sposobnost za izvršavanje zadataka i odgovornosti kako je određeno u Uredbi (EZ) br. 216/2008 i ovoj Uredbi. Tim se sustavom nadležnom tijelu omogućuje da prema potrebi poduzima mjere kako bi njegov sustav upravljanja ostao prikladan i učinkovit.

(b) Nadležno tijelo pravovremeno ažurira svoj sustav upravljanja u skladu s bilo kakvom izmjenom Uredbe (EZ) br. 216/2008 i ove Uredbe kako bi se osigurala učinkovita provedba.

(c) Nadležno tijelo obavješćuje Agenciju o promjenama koje utječu na njegovu sposobnost za izvršavanje zadataka i odgovornosti kako je određeno u Uredbi (EZ) br. 216/2008 i ovoj Uredbi.

ATCO.AR.B.015 Čuvanje zapisa

(a) Nadležna tijela vode popis svih certifikata organizacija i dozvola i certifikata osoblja koje izdaju.

(b) Nadležno tijelo uspostavlja sustav čuvanja zapisa kojim se osigurava odgovarajuće pohranjivanje, dostupnost i pouzdana sljedivost:

1. dokumentiranih politika i postupaka sustava upravljanja;
2. osposobljavanja, kvalifikacija i odobrenja njegova osoblja;
3. dodjeljivanja zadataka, obuhvaćajući elemente koji se zahtijevaju stavkom ATCO.AR.B.005, kao i detalja o dodijeljenim zadacima;
4. certifikacijskih postupaka i kontinuiranog nadzora certificiranih organizacija;
5. detalja o tečajevima koje provode organizacije za osposobljavanje;
6. postupaka za izdavanje dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlasti i certifikata te za kontinuirani nadzor imatelja dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlasti i certifikata;
7. kontinuiranog nadzora nad osobama i organizacijama koje obavljaju djelatnosti unutar državnog područja države članice, ali koje je certificiralo nadležno tijelo druge države članice, u skladu s dogovorom između tih nadležnih tijela;
8. nalaza, korektivnih mjera i datuma okončanja mjera;

9. poduzetih mjera za osiguravanje primjene propisa;
 10. sigurnosnih informacija i naknadnih mjera;
 11. upotrebe odredaba o odstupanju u skladu s člankom 14. Uredbe (EZ) br. 216/2008;
 12. procjena i obavješćivanja Agencije o alternativnim načinima udovoljavanja koje su predložile organizacije te ocjenjivanja alternativnih načina udovoljavanja koje samo nadležno tijelo primjenjuje.
- (c) Zapisi se čuvaju tijekom razdoblja od najmanje 5 godina, a u pogledu dozvola osoblja tijekom razdoblja od najmanje 10 godina nakon isteka posljednje posebne ovlasti dozvole, podložno primjenjivom zakonu o zaštiti podataka.

PODDIO C

NADZOR I MJERE ZA OSIGURAVANJE PRIMJENE PROPISA

ATCO.AR.C.001 Nadzor

(a) Nadležno tijelo provjerava:

1. usklađenost sa zahtjevima koji se primjenjuju na organizacije ili osobe prije izdavanja certifikata organizacije ili dozvole, certifikata, ovlaštenja ili posebne ovlasti osoblja, prema potrebi;
2. kontinuiranu usklađenost s primjenjivim zahtjevima i uvjetima za certifikat organizacije za osposobljavanje i s primjenjivim zahtjevima za tečajeve, planove i sheme osposobljavanja koje je nadležno tijelo odobrilo te zahtjevima primjenjivim na osoblje;
3. provedbu odgovarajućih sigurnosnih mjera koje je naložilo nadležno tijelo, kako je određeno u stavku ATCO.AR.A.025 točkama (c) i (d).

(b) Ta provjera:

1. mora imati podršku u obliku dokumentacije koja je posebno namijenjena za pružanje smjernica osoblju odgovornom za sigurnosni nadzor kako bi ono moglo obavljati svoje funkcije;
2. služi da se relevantnim osobama i organizacijama predaju rezultati aktivnosti sigurnosnog nadzora;
3. je utemeljena na auditima i inspekcijama, među kojima su, prema potrebi, nenajavljene inspekcije;
4. služi da se nadležnom tijelu pruže potrebni dokazi u slučaju da su potrebne daljnje mjere, uključujući mjere predviđene stavcima ATCO.AR.C.010 i ATCO.ARE.015.

(c) Opseg nadzora utvrđuje se na temelju opsega i rezultata prošlih nadzornih aktivnosti i sigurnosnih prioriteta.

(d) Ne dovodeći u pitanje nadležnost država članica, opseg i rezultati nadzora nad aktivnostima koje na državnom području države članice obavljaju osobe ili organizacije s poslovnim nastanom ili prebivalištem u drugoj državi članici određuje se na temelju sigurnosnih prioriteta i prošlih nadzornih aktivnosti.

(e) Ako aktivnost osobe ili organizacije uključuje više država članica, nadležno tijelo odgovorno za nadzor u skladu s točkama od (a) do (c) može pristati na specifične alternativne dogovore o nadzoru s drugim nadležnim tijelom ili tijelima. Bilo koja osoba ili organizacija podložna takvom dogovoru obavješćuje se o njegovu postojanju i području primjene.

ATCO.AR.C.005 Program nadzora

(a) Nadležno tijelo uspostavlja i održava program nadzora kojim su obuhvaćene aktivnosti nadzora zahtijevane stavkom ATCO.AR.C.001.

(b) Za organizacije koje je certificiralo nadležno tijelo sastavlja se program nadzora koji uzima u obzir specifičnu prirodu organizacije, složenost njezinih aktivnosti i rezultate prošlih certifikacijskih i/ili nadzornih aktivnosti. U svakom ciklusu planiranja nadzora program mora uključiti:

1. audite i inspekcije, među kojima su, prema potrebi, nenajavljene inspekcije; i

2. sastanke koje su dogovorili uprava organizacije za osposobljavanje i nadležno tijelo kako bi se osigurala obostrana trajna informiranost u pogledu značajnih pitanja.

- (c) U slučaju organizacija koje je certificiralo nadležno tijelo primjenjuje se ciklus planiranja nadzora koji ne traje dulje od 24 mjeseca.

Ciklus planiranja nadzora može se skratiti ako postoji dokaz da se smanjila sigurnosna učinkovitost organizacije.

Ciklus planiranja nadzora može se produljiti na najviše 36 mjeseci ako je nadležno tijelo utvrdilo da za razdoblje od prethodna 24 mjeseca vrijedi sljedeće:

1. organizacija je dokazala da učinkovito identificira opasnosti u području sigurnosti zračnog prometa i upravlja povezanim rizicima;
2. organizacija je neprestano pokazivala da potpuno vlada svim promjenama u skladu sa stavkom ATCO.OR.B.015;
3. nisu bili izdani nalazi 1. razine; i
4. sve su korektivne mjere provedene unutar vremenskog razdoblja koje je nadležno tijelo prihvatilo ili produljilo, kako je definirano u stavku ATCO.AR.E.015.

Ciklus planiranja nadzora može se dodatno produljiti na najviše 48 mjeseci ako je, uz gore navedeno, organizacija uspostavila, a nadležno tijelo potvrdilo, učinkovit sustav neprestanog izvješćivanja nadležnog tijela o sigurnosnoj učinkovitosti i regulatornoj usklađenosti same organizacije.

- (d) Program nadzora za organizacije za osposobljavanje sadrži praćenje standarda osposobljavanja, uključujući, prema potrebi, provjeru odabranih dijelova pruženog osposobljavanja.
- (e) U slučaju osoba koje imaju dozvolu, ovlaštenje ili posebnu ovlast koju je izdalo nadležno tijelo program nadzora uključuje inspekcije, među kojima su, prema potrebi, nenajavljene inspekcije.

ATCO.AR.C.010 Nalazi i mjere za osiguravanje primjene propisa za osoblje

- (a) Ako nadležno tijelo odgovorno za nadzor u skladu sa stavkom ATCO.AR.C.001 tijekom nadzora ili na bilo koji drugi način pronađe dokaz neusklađenosti kod osobe koja ima dozvolu izdanu u skladu s ovom Uredbom, ono sastavlja nalaz, pohranjuje ga te ga pismeno dostavlja imatelju dozvole i, ako je primjenjivo, organizaciji u kojoj je imatelj dozvole zaposlen.
- (b) Ako je nadležno tijelo koje je utvrdilo nalaz ujedno nadležno tijelo odgovorno za izdavanje dozvole:
1. ono može privremeno oduzeti ili oduzeti dozvolu, ovlaštenje ili posebnu ovlast, prema potrebi, ako je ustanovljen sigurnosni problem; i
 2. ono poduzima dodatne mjere za osiguravanje primjene propisa potrebne kako bi se spriječio nastavak te neusklađenosti.
- (c) Ako nadležno tijelo koje je utvrdilo nalaz nije nadležno tijelo odgovorno za izdavanje dozvole, ono obavješćuje nadležno tijelo koje je izdalo dozvolu. U tom slučaju nadležno tijelo koje je izdalo dozvolu poduzima mjere u skladu s točkom (b) i obavješćuje nadležno tijelo koje je utvrdilo nalaz.

PODDIO D

IZDAVANJE, PRODULJENJE, OBNAVLJANJE, PRIVREMENO ODUZIMANJE I ODUZIMANJE DOZVOLA, OVLAŠTENJA I POSEBNIH OVLASTI

ATCO.AR.D.001 Postupak za izdavanje, produljenje i obnavljanje dozvola, ovlaštenja, posebnih ovlasti i odobrenja

- (a) Nadležno tijelo uspostavlja postupke za podnošenje zahtjeva, izdavanje i zamjenu dozvola, izdavanje ovlaštenja i posebnih ovlasti te produljenje i obnavljanje posebnih ovlasti. Ti postupci mogu uključivati:
1. izdavanje privremenih odobrenja instruktora osposobljavanja na radnom mjestu i privremenih odobrenja ocjenjivača; i
 2. ako je primjenjivo, odobrenje ocjenjivačima za produljenje i obnavljanje posebnih ovlasti za lokaciju, u kom slučaju ocjenjivači dostavljaju sve zapise, izvješća i sve ostale informacije nadležnom tijelu na način utvrđen u takvim postupcima.

- (b) Nakon što zaprimi zahtjev i, prema potrebi, prateću dokumentaciju, nadležno tijelo provjerava je li zahtjev potpun i ispunjava li kandidat zahtjeve utvrđene u Prilogu I.
- (c) Ako kandidat ispunjava primjenjive zahtjeve, nadležno tijelo izdaje, produljuje ili obnavlja, prema potrebi, dozvolu, ovlaštenje ili ovlaštenja i posebnu ovlast ili posebne ovlasti, upotrebljavajući format za dozvole utvrđen u Dodatku 1. Prilogu II. Privremeno odobrenje instruktora osposobljavanja na radnom mjestu iz stavka ATCO.C.025 i privremeno odobrenje ocjenjivača iz stavka ATCO.C.065 izdaje se kao odvojeni dokument u kojem se utvrđuju privilegiji imatelja i valjanost odobrenja.
- (d) Radi smanjivanja nepotrebnog administrativnog opterećenja nadležno tijelo može definirati postupke za određivanje jedinstvenog datuma valjanosti za više posebnih ovlasti. U svakom slučaju, razdoblja valjanosti za predmetne posebne ovlasti se ne produljuju.
- (e) Nadležno tijelo zamjenjuje dozvolu kontrolora zračnog prometa ako je potrebno iz administrativnih razloga te ako je točka (XII.a) dozvole popunjena pa nema više mjesta. Datum prvog izdavanja ovlaštenja i posebnih ovlasti ovlaštenja prenosi se u novu dozvolu.

ATCO.AR.D.005 Oduzimanje i privremeno oduzimanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti

- (a) Za potrebe stavka ATCO.A.020 nadležno tijelo utvrđuje upravne postupke za privremeno oduzimanje i oduzimanje dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti.
- (b) Nadležno tijelo može privremeno oduzeti dozvolu u slučaju privremene nesposobnosti koja nije okončana u skladu s postupcima iz stavka ATCO.A.015 točke (e).
- (c) Nadležno tijelo privremeno oduzima ili oduzima dozvolu, ovlaštenje ili posebnu ovlast u skladu sa stavkom ATCO.AR.C.010, a posebno u sljedećim situacijama:
 - 1. korištenje privilegija dozvole kad imatelj dozvole više ne ispunjava primjenjive zahtjeve iz ove Uredbe;
 - 2. stjecanje dozvole studenta kontrolora zračnog prometa, dozvole kontrolora zračnog prometa, ovlaštenja, posebne ovlasti ili certifikata dostavljanjem krivotvorenih dokaznih dokumenata;
 - 3. krivotvorenje zapisa o dozvoli ili certifikatu;
 - 4. korištenje privilegija dozvole, jednog ili više ovlaštenja ili posebnih ovlasti pod utjecajem psihoaktivnih tvari.
- (d) U slučaju privremenog oduzimanja ili oduzimanja dozvola, ovlaštenja i posebnih ovlasti, nadležno tijelo pismeno obavješćuje imatelja dozvole o toj odluci i o njegovu pravu na žalbu u skladu s postupcima utvrđenim u stavku ATCO.AR.A.010 točki (a) podtočki 14. Potrebno je također obavijestiti odgovarajućeg pružatelja usluga u zračnoj plovidbi o privremenom oduzimanju ili oduzimanju posebne ovlasti ocjenjivača.
- (e) Nadležno tijelo također privremeno oduzima ili oduzima dozvolu, ovlaštenje ili posebnu ovlast na pisani zahtjev imatelja dozvole.

PODDIO E

POSTUPAK CERTIFIKACIJE ZA ORGANIZACIJE ZA OSPOSABLJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA I ODOBRAVANJE TEČAJEVA OSPOSABLJAVANJA

ATCO.ARE.001 Postupak podnošenja zahtjeva i certifikacije za organizacije za osposobljavanje

- (a) Nakon primitka zahtjeva za izdavanje certifikata organizacije za osposobljavanje, nadležno tijelo provjerava usklađenost organizacije za osposobljavanje sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu III.
- (b) Ako organizacija za osposobljavanje koja podnosi zahtjev zadovoljava primjenjive zahtjeve, nadležno tijelo izdaje certifikat upotrebljavajući format utvrđen u Dodatku 2. Prilogu II.
- (c) Kako bi se organizaciji omogućilo uvođenje promjena bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela u skladu sa stavkom ATCO.OR.B.015 i stavkom ATCO.ARE.010 točkom (c), nadležno tijelo odobrava postupak koji mu je dostavila organizacija za osposobljavanje u kojem se određuje opseg takvih promjena te se opisuje kako će se takvim promjenama upravljati i o njima izvješćivati.

ATCO.ARE.005 Odobranje tečajeva osposobljavanja i planova osposobljavanja

- (a) Nadležno tijelo odobrava tečajeve osposobljavanja i planove osposobljavanja koji su napravljeni u skladu sa zahtjevima utvrđenima u stavku ATCO.OR.D.001.
- (b) Nakon zamjene dozvole u skladu sa stavkom ATCO.A.010, nadležno tijelo odobrava ili odbacuje tečaj osposobljavanja za posebnu ovlast za lokaciju utvrđen u skladu sa stavkom ATCO.B.020 točkama (b) i (c) najkasnije šest tjedana nakon podnošenja zahtjeva za odobrenje tečaja te osigurava poštovanje načela nediskriminacije i proporcionalnosti.

ATCO.ARE.010 Promjene u organizacijama za osposobljavanje

- (c) Nakon primitka zahtjeva za promjenu za koju je potrebno prethodno odobrenje u skladu sa stavkom ATCO.OR.B.015, nadležno tijelo prije izdavanja odobrenja provjerava usklađenost organizacije za osposobljavanje sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu III.

Nadležno tijelo propisuje uvjete pod kojima organizacija smije raditi tijekom promjene, osim ako nadležno tijelo odluči da se promjena ne može provesti.

Nakon provjere da organizacija za osposobljavanje ispunjava primjenjive zahtjeve, nadležno tijelo odobrava promjenu.

- (d) Ne dovodeći u pitanje bilo kakve dodatne mjere za osiguravanje primjene propisa u skladu sa stavkom ATCO.ARE.015, kad organizacija uvodi promjene za koje se zahtijeva prethodno odobrenje a da pri tome nije dobila odobrenje nadležnog tijela kako je određeno u točki (a), nadležno tijelo odmah poduzima odgovarajuće mjere.
- (e) U slučaju promjena za koje se ne zahtijeva prethodno odobrenje, nadležno tijelo odobrava postupak koji je razvila organizacija za osposobljavanje u skladu sa stavkom ATCO.OR.B.015 i utvrđuje opseg takvih promjena, upravljanje istima i mehanizam za obavješćivanje o njima. U okviru kontinuiranog nadzora nadležno tijelo procjenjuje informacije dobivene u obavijesti radi provjere usklađenosti poduzetih mjera s odobrenim postupcima i primjenjivim zahtjevima.

ATCO.ARE.015 Nalazi i korektivne mjere

- (a) Nadležno tijelo mora posjedovati sustav kojim se analiziraju nalazi radi utvrđivanja njihova značaja za sigurnost.
- (b) Nadležno tijelo izdaje nalaz razine 1. kad se otkrije bilo kakva značajna neusklađenost s primjenjivim zahtjevima Uredbe (EZ) br. 216/2008 i ove Uredbe, s postupcima i priručnicima organizacije za osposobljavanje, vrstom ili vrstama osposobljavanja i/ili usluge ili usluga koji se pružaju ili s certifikatom ili certifikatima, a kojom se smanjuje sigurnost i/ili dovodi do značajnog pogoršanja pruženog osposobljavanja.

Nalazi razine 1. uključuju, ali se ne ograničavaju na:

1. nedopuštanje nadležnom tijelu da pristupi objektima organizacije kako je utvrđeno u stavku ATCO.OR.B.025 tijekom uobičajenog radnog vremena i nakon dva pisana zahtjeva;
2. stjecanje ili održavanje valjanosti certifikata organizacije za osposobljavanje dostavljanjem krivotvorenih dokaznih dokumenata;
3. dokaz o zloupotrebi ili neovlaštenoj upotrebi certifikata organizacije za osposobljavanje;
4. nepostojanje odgovornog rukovoditelja.

- (c) Nadležno tijelo izdaje nalaz razine 2. kad se otkrije bilo kakva neusklađenost s primjenjivim zahtjevima Uredbe (EZ) br. 216/2008 i ove Uredbe, s postupcima i priručnicima organizacije za osposobljavanje, vrstom ili vrstama osposobljavanja i/ili usluge ili usluga koji se pružaju ili s certifikatom ili certifikatima, a kojom bi se mogla smanjiti sigurnost i/ili moglo dovesti do pogoršanja pruženog osposobljavanja.
- (d) Kad se tijekom nadzora ili na bilo koji drugi način otkrije nalaz, nadležno tijelo, ne dovodeći u pitanje bilo kakve dodatne mjere zahtijevane Uredbom (EZ) br. 216/2008 i ovom Uredbom, organizaciju za osposobljavanje obavješćuje o nalazu u pisanom obliku i zahtijeva korektivne mjere za rješavanje svih utvrđenih neusklađenosti.

1. U slučaju nalaza razine 1., nadležno tijelo poduzima trenutačne i primjerene mjere kako bi zabranilo ili ograničilo aktivnosti i, prema potrebi, poduzima mjere za oduzimanje certifikata ili za njegovo djelomično ili potpuno ograničenje ili privremeno oduzimanje, ovisno o opsegu nalaza, sve dok organizacija za osposobljavanje ne provede uspješne korektivne mjere.
 2. U slučaju nalaza razine 2., nadležno tijelo:
 - i. odobrava organizaciji za osposobljavanje rok za provedbu korektivnih mjera uključen u plan mjera primjeren prirodi nalaza; i
 - ii. procjenjuje plan korektivnih mjera i provedbe koji je predložila organizacija za osposobljavanje te ga prihvaća ako se na temelju procjene zaključi da je dostatan za rješavanje neusklađenosti.
 3. Ako organizacija za osposobljavanje ne dostavi prihvatljiv plan korektivnih mjera ili ne izvede korektivne mjere u roku koji je nadležno tijelo prihvatilo ili produljilo, nalaz se podiže na nalaz razine 1. te se poduzimaju mjere utvrđene u točki (d) podtočki 1.
- (e) Nadležno tijelo bilježi sve utvrđene nalaze i, kad je primjenjivo, mjere za osiguravanje primjene propisa koje je primijenilo, kao i sve korektivne mjere i datum okončanja mjera u vezi s nalazima.

PODDIO F

POSEBNI ZAHTEVI U POGLEDU ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE CERTIFIKACIJE

ODJELJAK 1.

Opći zahtjevi

ATCO.AR.F.001 Zrakoplovno-medicinski centri i zrakoplovno-medicinska certifikacija

Odstupajući od poddijelova A, B i C u pogledu zrakoplovno-medicinskih centara (AeMC-ovi) i zrakoplovno-medicinske certifikacije, nadležno tijelo primjenjuje sljedeće odredbe Priloga VI. Uredbi Komisije (EU) br. 1178/2011 (Uredba o članovima posade zrakoplova) ⁽¹⁾, uz isključivanje svih upućivanja na liječnike opće medicine (GMP-ovi):

- Poddio ARA.GEN,
- Poddio ARA.AeMC,
- ARA.MED.120 Medicinski procjenitelji,
- ARA.MED.125 Upućivanje nadležnom tijelu za izdavanje za dozvole,
- ARA.MED.150 Čuvanje zapisa,
- ARA.MED.200 Postupak izdavanja, produljenja, obnavljanja ili promjene AME certifikata,
- ARA.MED.245 Kontinuirani nadzor AME-ova i GMP-ova,
- ARA.MED.250 Ograničenje, privremeno oduzimanje ili oduzimanje AME certifikata,
- ARA.MED.255 Prisilne mjere za osiguranje primjene propisa,
- ARA.MED.315 Provjera liječničkih izvještaja, i
- ARA.MED.325 Procedura drugostupanske procjene.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1178/2011 od 3. studenoga 2011. o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i administrativnih postupaka vezano za članove posade zrakoplova u civilnom zrakoplovstvu u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 25.11.2011., str. 1.).

ODJELJAK 2.

Dokumentacija**ATCO.AR.F.005 Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti**

Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti mora odgovarati sljedećim specifikacijama:

(a) Sadržaj

1. Država u kojoj je izdana dozvola kontrolora zračnog prometa ili u kojoj je podnesen zahtjev za njezino izdavanje (I.);
2. Kategorija certifikata o zdravstvenoj sposobnosti (II.)
3. Broj certifikata o zdravstvenoj sposobnosti koji počinje s UN oznakom države u kojoj je izdana dozvola kontrolora zračnog prometa ili u kojoj je podnesen zahtjev za njezino izdavanje nakon kojeg slijedi oznaka sastavljena od arapskih brojeva i/ili slova latiničnog pisma (III.);
4. Ime imatelja (IV.);
5. Državljanstvo imatelja (VI.);
6. Datum rođenja imatelja (XIV.);
7. Potpis imatelja (VII.);
8. Ograničenja (XIII.);
9. Datum isteka certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 (IX.);
10. Datum pregleda;
11. Datum posljednjeg elektrokardiograma;
12. Datum posljednjeg audiograma;
13. Datum izdavanja i potpis AME-a ili medicinskog procjenjivača koji je izdao certifikat o zdravstvenoj sposobnosti (X.);
14. Pečat ili žig.

(b) Materijal: Upotrebljava se papir ili drugi materijal na kojem su onemogućene bilo kakve promjene ili brisanja ili na kojem su takve izmjene ili brisanja lako uočljivi. Svaki upis i svako brisanje na obrascu mora jasno odobriti nadležno tijelo.

(c) Jezik: Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti piše se na nacionalnom jeziku ili jezicima i na engleskom te na onom jeziku koji nadležno tijelo smatra prikladnim.

(d) Svi datumi na certifikatu o zdravstvenoj sposobnosti pišu se u obliku dd/mm/gggg.

ATCO.AR.F.010 AME certifikat

Nakon provjere da AME zadovoljava primjenjive zahtjeve, nadležno tijelo izdaje, produljuje, obnavlja ili zamjenjuje AME certifikat koristeći obrazac utvrđen u Dodatku 3. Prilogu II.

ATCO.AR.F.015 AeMC certifikat

Nakon provjere da AeMC zadovoljava primjenjive zahtjeve, nadležno tijelo izdaje ili zamjenjuje AeMC certifikat koristeći obrazac utvrđen u Dodatku 4. Prilogu II.

ATCO.AR.F.020 Zrakoplovno-medicinski obrasci

Nadležno tijelo osigurava AME-ovima i AeMC-ovima obrasce koji se upotrebljavaju za:

- (a) podnošenje zahtjeva za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti; i
- (b) izvješće liječničkog pregleda za kandidate za kategoriju 3.

Dodatak 1. Prilogu II.

Format dozvole

DOZVOLA KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

Dozvole kontrolora zračnog prometa izdane u skladu s ovom Uredbom odgovaraju sljedećim specifikacijama:

- (a) Sadržaj. Broj stavke uvijek mora biti otisnut zajedno s nazivom stavke. Stavke od I. do XI. su „stalne” stavke, a stavke od XII. do XIV. su „promjenjive” stavke koje se mogu napisati na odvojenom ili odvojivom dijelu glavnog obrasca, u skladu s propisanim u daljnjem tekstu. Svaki odvojeni ili odvojivi dio mora biti jasno prepoznatljiv kao dio dozvole.

1. Stalne stavke:

- I. država izdavanja dozvole;
- II. naziv dozvole;
- III. serijski broj dozvole s UN kodom zemlje izdavanja dozvole za kojim slijedi „Dozvola (studenta) kontrolora zračnog prometa” i oznaka sastavljena od arapskih brojeva i/ili slova latiničnog pisma;
- IV. puno ime imatelja dozvole (latiničnim pismom, čak i ako je pismo nacionalnog jezika drukčije od latinice);
- IV.a datum rođenja;
- V. imateljeva adresa, ako je nadležno tijelo zahtijeva;
- VI. državljanstvo imatelja dozvole.
- VII. Potpis imatelja dozvole.
- VIII. nadležno tijelo;
- IX. certifikacija valjanosti i odobrenje za odobrene privilegije, uključujući datume kad su prvi put izdani;
- X. potpis službenika koji izdaje dozvolu i datum tog izdavanja;
- XI. Pečat ili žig nadležnog tijela.

2. Promjenjive stavke:

- XII. ovlaštenja i posebne ovlasti s datumima isteka valjanosti;
 - XIII. napomene: posebne ovlasti jezične sposobnosti; i
 - XIV. svi ostali podaci koje zahtijeva nadležno tijelo.
- (b) Uz dozvolu se prilaže valjan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti, osim ako se koriste samo privilegiji instruktora na uređaju za osposobljavanje.
- (c) Materijal. Upotrebljava se papir prve klase i/ili drugi prikladan materijal, uključujući plastične kartice, na kojem su onemogućene bilo kakve promjene ili brisanja ili na kojem su takve izmjene ili brisanja lako uočljivi. Svaki upis i svako brisanje na obrascu će jasno odobriti nadležno tijelo.
- (d) Jezik. Dozvole se pišu na engleskom i, ako to zahtijevaju države članice, na nacionalnom jeziku ili jezicima i ostalim jezicima koji se smatraju prikladnima.

Naziv i logotip nadležnog tijela (engleski i svi ostali jezici koje je odredilo nadležno tijelo)	Zahtjevi ⁽¹⁾
EUROPSKA UNIJA (samo na engleskom jeziku)	„Europska unija” treba se izbrisati u slučaju država koje nisu članice EU-a.
DOZVOLA (STUDENTA) KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA	
[engleski i svi ostali jezici koje je odredilo nadležno tijelo] Izdano u skladu s Uredbom Komisije (EU) 2015/340 Ova je dozvola u skladu sa standardima ICAO-a [engleski i svi ostali jezici koje je odredilo nadležno tijelo] EASA obrazac 152. – 1. izdanje	Veličina svake stranice je jedna osmina A4.

⁽¹⁾ Zahtjevi:

Stranice u pogledu uputa kako se dozvola (studenta) kontrolora zračnog prometa mora ispuniti namijenjene su za upotrebu nadležnog tijela ili ocjenjivača kojima je izričito odobreno produljenje ili obnavljanje posebnih ovlasti za lokaciju. Početna izdavanja ovlaštenja, posebnih ovlasti ovlaštenja, posebnih ovlasti jezične sposobnosti i posebne ovlasti instruktora i ocjenjivača uvijek će upisivati nadležno tijelo. Produljenje i obnavljanje posebnih ovlasti za lokaciju unosit će nadležno tijelo ili ovlašteni ocjenjivači.

I.	Država izdavanja:	Zahitjevi:
II.	Naziv dozvole:	
III.	Serijski broj dozvole:	Serijski broj dozvole uvijek će započeti s UN oznakom države izdavanja dozvole koju slijedi „Dozvola (studenta) kontrolora zračnog prometa”.
IV.	Puno ime imatelja:	
IV.a	Datum rođenja:	Treba upotrebljavati standardni oblik datuma, tj. neskraceni dan/mjesec/godina (npr. 31.01.2010.)
XIV.	Mjesto rođenja:	
V.	Adresa imatelja, ako to nadležno tijelo želi: Ulica, grad, područje, poštanski broj	
VI.	Državljanstvo imatelja:	Navodi se UN oznaka države
VII.	Potpis imatelja:	
VIII.	Nadležno tijelo:	
X.	Potpis službenika koji je izdao dozvolu i datum izdavanja	
XI.	Pečat ili žig nadležnog tijela koje izdaje dozvolu	

IX.

Valjanost privilegija:

Imatelj ima pravo koristiti privilegije sljedećih ovlaštenja i posebnih ovlasti ovlaštenja, ako su valjani:

<i>Ovlaštenje</i>	<i>Datum prvog izdavanja</i>

<i>Posebna ovlast</i>	<i>Datum prvog izdavanja</i>

Zahtjevi:

Engleski i svi ostali jezici koje je odredilo nadležno tijelo.

Datum prvog izdavanja ovlaštenja i/ili posebne ovlasti ovlaštenja je datum uspješnog završetka osposobljavanja koje se odnosi na to ovlaštenje i/ili posebnu ovlast ovlaštenja.

XII.a Ovlaštenja i posebne ovlasti s datumima isteka

Imatelj ima pravo koristiti privilegije sljedećih ovlaštenja i posebnih ovlasti ovlaštenja u jedinicama operativnih usluga u zračnom prometu za koje posjeduje posebnu ovlast za lokaciju u skladu s u nastavku navedenim, isključivo pod uvjetom da imatelj ima valjan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti:

[illegible]

(*) Nije primjenjivo za dozvolu studenta kontrolora zračnog prometa.

Stranica 5

XII.b Ostale posebne ovlasti: <i>Imatelj ima pravo koristiti privilegije sljedećih posebnih ovlasti</i>		Zahtjevi: nije primjenjivo

XIII.	Napomene: Posebne ovlasti jezične sposobnosti: [jezik/razina/datum isteka]	Unose se posebne ovlasti jezične sposobnosti, razina i datum isteka. Sve ostale informacije o dozvoli unose se ovdje.
-------	--	---

Kratice

Ovlaštenja kontrolora zračnog prometa		Zahtjevi: nije primjenjivo
ADV	Aerodromska vizualna kontrola	
ADI	Aerodromska instrumentalna kontrola	
APP	Prilazna proceduralna kontrola	
APS	Prilazna nadzorna kontrola	
ACP	Oblasna proceduralna kontrola	
ACS	Oblasna nadzorna kontrola	
Posebne ovlasti ovlaštenja		
AIR	Zračna kontrola	
GMC	Kontrola kretanja manevarskim površinama	
TWR	Toranjaska kontrola	
GMS	Nadzor kretanja manevarskim površinama	
RAD	Aerodromska radarska kontrola	
PAR	Precizni prilazni radar	
SRA	Nadzorni prilazni radar	
TCL	Terminalna kontrola	
OCN	Oceanska kontrola	
Posebne ovlasti dozvole		
OJTI	Instruktor osposobljavanja na radnom mjestu	
STDI	Instruktor na uređaju za osposobljavanje	
Ocjenjivač	Ocjenjivač	

*Dodatak 2. Prilogu II.***CERTIFIKAT ZA ORGANIZACIJE ZA OSPOSoblJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA (ATCO TO-ovi)****Europska unija ⁽¹⁾****Nadležno tijelo****CERTIFIKAT ORGANIZACIJE ZA OSPOSoblJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA****[BROJ CERTIFIKATA / REFERENTNI BROJ]**

U skladu s Uredbom Komisije (EU) 2015/340 i podložno uvjetima navedenima u nastavku, [nadležno tijelo] ovim potvrđuje organizaciju

[NAZIV ORGANIZACIJE ZA OSPOSoblJAVANJE]**[ADRESA ORGANIZACIJE ZA OSPOSoblJAVANJE]**

kao certificiranu organizaciju za osposobljavanje u skladu s dijelom ATCO.OR s privilegijem pružanja osposobljavanja u skladu s dijelom ATCO, prema popisanom u priloženom odobrenju za osposobljavanje.

Uvjeti odobrenja i privilegiji:

Ovaj je certifikat ograničen na privilegije i opseg pružanja osposobljavanja prema popisanom u priloženom odobrenju osposobljavanja.

Ovaj je certifikat valjan sve dok je certificirana organizacija usklađena s dijelom ATCO.OR, dijelom ATCO i ostalim primjenjivim propisima.

Podložno usklađenosti s prethodno navedenim uvjetima odobrenja i privilegijima, ovaj certifikat je valjan osim ako je vraćen, zamijenjen novim, ograničen, privremeno oduzet ili oduzet.

Datum izdavanja:

Potpis:

[Nadležno tijelo]

⁽¹⁾ „Europska unija” treba se izbrisati u slučaju država koje nisu članice EU-a.

**CERTIFIKAT ORGANIZACIJE ZA OSPOSoblJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA
ODOBRENJE OSPOSoblJAVANJA**

Prilog certifikatu ATCO TO broj:

[BROJ CERTIFIKATA / REFERENTNI BROJ]

[NAZIV ORGANIZACIJE ZA OSPOSoblJAVANJE]

je organizacija za osposobljavanje koja je dobila privilegije za pružanje i izvršavanje sljedećeg osposobljavanja u skladu s dijelom ATCO:

VRSTE OSPOSoblJAVANJA			
Vrsta osposobljavanja	Tečaj	Posebne ovlasti ovlaštenja ⁽²⁾	Napomene ⁽³⁾
☐ Inicijalno osposobljavanje kontrolora zračnog prometa	☐ Osnovno osposobljavanje	nije primjenjivo	
	☐ Osposobljavanje za ovlaštenje ⁽⁴⁾		
☐ Osposobljavanje kontrolora zračnog prometa za lokaciju	 ⁽⁵⁾		
☐ Kontinuirano osposobljavanje kontrolora zračnog prometa	☐ Osposobljavanje za obnovu znanja kontrolora zračnog prometa	nije primjenjivo	
	☐ Osposobljavanje za konverziju kontrolora zračnog prometa ⁽⁶⁾	nije primjenjivo	
☐ Osposobljavanje instruktora za praktično osposobljavanje	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
		nije primjenjivo	
☐ Osposobljavanje ocjenjivača	nije primjenjivo	nije primjenjivo	
		nije primjenjivo	

Ovo odobrenje tečajeva osposobljavanja valjano je sve dok:

- certifikat organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa nije vraćen, zamijenjen novim, ograničen, privremeno oduzet ili oduzet; i
- sve se aktivnosti izvode u skladu s dijelom ATCO.OR, dijelom ATCO, ostalim primjenjivim propisima i, prema potrebi, postupcima u dokumentaciji organizacije na temelju zahtjeva dijela ATCO.OR.

Datum izdavanja:

Datum izdavanja

Za državu članicu / EASA-u

⁽²⁾ Nadležno tijelo određuje posebne ovlasti ovlaštenja u skladu sa stavkom ATCO.B.015 za koje se osposobljavanje pruža, prema potrebi.

⁽³⁾ Što god bude potrebno.

⁽⁴⁾ Nadležno tijelo određuje ovlaštenja u skladu sa stavkom ATCO.B.010 za koja se pruža osposobljavanje.

⁽⁵⁾ Nadležno tijelo određuje posebne ovlasti za lokaciju za koje se pruža osposobljavanje.

⁽⁶⁾ Osposobljavanje koje nije opće; pruža se za specifičnu namjenu na temelju posebnog odobrenja nadležnog tijela.

Dodatak 3. Prilogu II.

CCERTIFIKAT ZA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE ISPITIVAČE (AME-ovi) ⁽¹⁾**Europska unija ⁽²⁾****Nadležno tijelo****CERTIFIKAT ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG ISPITIVAČA**

Certifikat [broj / referentni broj]:

U skladu s Uredbom Komisije (EU) 2015/340 i podložno uvjetima navedenima u nastavku, [nadležno tijelo] ovim potvrđuje da je

[IME ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG ISPITIVAČA]

[ADRESA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG ISPITIVAČA]

certificiran/certificirana kao zrakoplovno-medicinski ispitivač

UVJETI:

1. Ovaj je certifikat ograničen na privilegije navedene u prilogu ovom AME certifikatu;
2. Ovaj certifikat zahtijeva usklađenost s provedbenim pravilima i postupcima navedenima u dijelu MED i/ili dijelu ATCO.MED, prema potrebi.
3. Ovaj certifikat vrijedi u razdoblju od tri godine do [xx/yy/yyyy ⁽³⁾] podložno usklađenosti sa zahtjevima iz dijela MED i/ili dijela ATCO.MED, prema potrebi, osim ako je vraćen, zamijenjen novim, privremeno oduzet ili oduzet.

.....
Datum izdavanja:.....
Potpis: [Nadležno tijelo]⁽¹⁾ EASA obrazac 148. – 1. izdanje.⁽²⁾ „Europska unija” treba se izbrisati u slučaju država koje nisu članice EU-a.⁽³⁾ Datum isteka: dan/mjesec/godina.

CERTIFIKAT ZA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE ISPITIVAČE (AME-ovi)

Prilog AME certifikatu broj:

PRIVILEGIJI I OPSEG

[ime i akademski naziv zrakoplovno-medicinskog ispitivača] stekao/stekla je privilegij/privilegije obavljanja zrakoplovno-medicinskih pregleda i procjena za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti prema navedenom u tablici u nastavku i izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti za:

LAPL	[da/datum]
Kategorija 2	[da/datum]
Produljenje/obnavljanje kategorije 1	[da/datum]/[ne]
Produljenje/obnavljanje kategorije 3	[da/datum]/[ne]

.....

Datum izdavanja:

.....

Potpis: [Nadležno tijelo]

Dodatak 4. Prilogu II.

CERTIFIKAT ZA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE CENTRE (AeMC-ovi) ⁽¹⁾**Europska unija ⁽²⁾****Nadležno tijelo****CERTIFIKAT ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKOG CENTRA**

REFERENCA:

U skladu s Uredbom Komisije (EU) 2015/340 i podložno uvjetima navedenima u nastavku, [nadležno tijelo] ovim potvrđuje organizaciju

[NAZIV ORGANIZACIJE]

[ADRESA ORGANIZACIJE]

kao certificirani zrakoplovno-medicinski centar u skladu s dijelom ORA s privilegijima i opsegom aktivnosti prema popisanom u priloženim uvjetima odobrenja.

UVJETI:

1. Ovaj je certifikat ograničen na područje primjene u skladu s dijelom s odobrenjima odobrenog priručnika organizacije;
2. Ovim se certifikatom zahtijeva usklađenost s postupcima utvrđenima u dokumentaciji u vezi s organizacijom, u skladu sa zahtjevima dijela ORA.
3. Ovaj je certifikat valjan podložno usklađenosti sa zahtjevima iz dijela ORA, osim ako je vraćen, zamijenjen novim, privremeno oduzet ili oduzet.

.....
Datum izdavanja:.....
Potpis: [Nadležno tijelo]

⁽¹⁾ EASA obrazac 146. – 1. izdanje.

⁽²⁾ „Europska unija” treba se izbrisati u slučaju država koje nisu članice EU-a.

PRILOG III.

DIO ATCO.OR

ZAHTEVI ZA ORGANIZACIJE ZA OSPOSABLJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA I ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE CENTRE

PODDIO A

OPĆI ZAHTEVI

ATCO.OR.A.001 Područje primjene

Ovim se dijelom, navedenim u ovom Prilogu, utvrđuju zahtjevi koji se primjenjuju na organizacije za osposobljavanje kontrolora zračnog prometa i zrakoplovno-medicinske centre radi stjecanja i održavanja certifikata u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i ovom Uredbom.

PODDIO B

ZAHTEVI ZA ORGANIZACIJE ZA OSPOSABLJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

ATCO.OR.B.001 Zahtjev za izdavanje certifikata organizacije za osposobljavanje

- (a) Zahtjevi za izdavanje certifikata organizacije za osposobljavanje pravodobno se podnose nadležnom tijelu kako bi ih ono moglo procijeniti. Zahtjev se podnosi u skladu s postupkom koji je utvrdilo to tijelo.
- (b) Podnositelji zahtjeva za inicijalni certifikat nadležnom tijelu dokazuju kako će oni ispunjavati zahtjeve utvrđene u Uredbi (EZ) br. 216/2008 i ovoj Uredbi.
- (c) U zahtjevu za izdavanje certifikata organizacije za osposobljavanje nalaze se sljedeće informacije:
 - 1. naziv i adresa podnositelja zahtjeva;
 - 2. adrese mjesta poslovanja (uključujući, prema potrebi, popis nadležnih kontrola zračnog prometa (ATC units)) ako se razlikuju od adrese podnositelja zahtjeva iz točke (a);
 - 3. imena i podaci za kontakt:
 - i. odgovornog rukovoditelja;
 - ii. voditelja organizacije za osposobljavanje, ako se razlikuje od točke i.;
 - iii. osoba/osobe koje je organizacija za osposobljavanje imenovala kao kontaktne osobe za komunikaciju s nadležnim tijelom;
 - 4. datum predviđenog početka aktivnosti ili promjene;
 - 5. popis vrsta osposobljavanja koje se namjeravaju pružati i najmanje po jedan tečaj osposobljavanja za svaku vrstu osposobljavanja koju se namjerava pružati;
 - 6. izjavu o usklađenosti s primjenjivim zahtjevima potpisuje odgovorni rukovoditelj i u njoj se navodi da je organizacija za osposobljavanje stalno usklađena sa zahtjevima;
 - 7. postupke sustava za upravljanje; i
 - 8. datum podnošenja zahtjeva.

ATCO.OR.B.005 Načini usklađivanja

- (a) Radi uspostavljanja usklađenosti s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i ovom Uredbom organizacija za osposobljavanje smije upotrebljavati alternativne načine udovoljavanja u odnosu na prihvatljive načine udovoljavanja (AMC) koje je usvojila Agencija.
- (b) Kad organizacija za osposobljavanje želi upotrebljavati alternativne načine udovoljavanja, ona mora nadležnom tijelu dostaviti potpuni opis tih alternativnih načina udovoljavanja prije njihova uvođenja. Taj opis uključuje sve izmjene u priručnicima ili postupcima koje bi mogle biti relevantne, kao i ocjenu kojom se dokazuje usklađenost s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i njezinim provedbenim pravilima.
- (c) Organizacija za osposobljavanje može uvesti te alternativne načine udovoljavanja uz prethodno odobrenje nadležnog tijela i nakon primitka obavijesti, kako je propisano u stavku ATCO.AR.A.015 točki (d).

ATCO.OR.B.010 Uvjeti odobrenja i privilegiji certifikata organizacije za osposobljavanje

- (a) Organizacije za osposobljavanje moraju se pridržavati opsega i privilegija određenih u uvjetima odobrenja priloženima certifikatu organizacije.
- (b) Radi osiguravanja da se ispunjeni primjenjivi zahtjevi poddijela D Priloga I. (dio ATCO), privilegij za pružanje osposobljavanja za lokaciju i kontinuiranog osposobljavanja dodjeljuje se jedino organizacijama za osposobljavanje koje:
 - 1. posjeduju certifikat za pružanje usluge kontrole zračnog prometa; ili
 - 2. su sklopile poseban sporazum s pružateljem usluge kontrole zračnog prometa.

ATCO.OR.B.015 Promjene u organizaciji za osposobljavanje

- (a) Prethodno odobrenje nadležnog tijela zahtijeva se za promjene koje utječu na certifikat ili uvjete odobrenja organizacije za osposobljavanje ili na bilo koji drugi element sustava upravljanja organizacije za osposobljavanje.
- (b) Organizacije za osposobljavanje usuglašavaju sa svojim nadležnim tijelom promjene koje zahtijevaju prethodno odobrenje, uz promjene navedene u točki (a).
- (c) Organizacija za osposobljavanje mora podnijeti zahtjev nadležnom tijelu i dobiti od njega odobrenje za sve promjene za koje je potrebno prethodno odobrenje u skladu s točkama (a) i (b). Zahtjev se podnosi prije uvođenja bilo kakve takve promjene, kako bi nadležno tijelo moglo utvrditi kontinuiranu usklađenost s ovom Uredbom i, prema potrebi, izmijeniti certifikat organizacije za osposobljavanje i povezane uvjete odobrenja koji su mu priloženi.

Organizacija za osposobljavanje mora nadležnom tijelu dostaviti svu odgovarajuću dokumentaciju.

Promjena se provodi tek nakon primitka službenog odobrenja nadležnog tijela u skladu sa stavkom ATCO.ARE.010.

Tijekom takvih promjena organizacije za osposobljavanje rade u skladu s uvjetima koje, prema potrebi, propiše nadležno tijelo.

- (d) Radi dobivanja potrebnog odobrenja nadležno se tijelo bez odlaganja obavješćuje o promjenama elemenata iz točke (a) nastalima uslijed nepredviđenih okolnosti.
- (e) Upravljanje i obavješćivanje nadležnog tijela o svim promjenama za koje se ne zahtijeva prethodno odobrenje obavlja se kako je određeno u postupku koji je odobrilo nadležno tijelo u skladu sa stavkom ATCO.ARE.010.
- (f) Organizacije za osposobljavanje obavješćuju nadležno tijelo u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti.

ATCO.OR.B.020 Kontinuirana valjanost

- (a) Certifikacija organizacije za osposobljavanje ostaje valjana ako certifikat nije vraćen ili oduzet i ako organizacija za osposobljavanje ispunjava zahtjeve Uredbe (EZ) br. 216/2008 i ove Uredbe, uzimajući u obzir odredbe koje se odnose na postupanje s nalazima u skladu sa stavkom ATCO.OR.B.030.
- (b) Certifikat se bez odgađanja vraća nadležnom tijelu nakon oduzimanja ili prestanka obavljanja svih djelatnosti.

ATCO.OR.B.025 Pristup podacima i prostorijama organizacije za osposobljavanje

Organizacije za osposobljavanje i podnositelji zahtjeva za izdavanje certifikata organizacije za osposobljavanje odobrit će pristup odgovarajućim poslovnim prostorijama svakoj osobi koju nadležno tijelo ovlasti ili koja djeluje u njegovo ime radi pregleda odgovarajućih zapisa, podataka, postupaka i svih ostalih materijala relevantnih za obavljanje dužnosti nadležnog tijela.

ATCO.OR.B.030 Nalazi

Nakon primitka obavijesti o nalazima koju je izdalo nadležno tijelo u skladu sa stavkom ATCO.ARE.015, organizacija za osposobljavanje:

- (a) utvrđuje temeljni uzrok nalaza;
- (b) određuje plan korektivnih mjera; i
- (c) zadovoljava nadležno tijelo dokazivanjem provedbe korektivnih mjera u roku dogovorenom s tim nadležnim tijelom u skladu sa stavkom ATCO.ARE.015.

ATCO.OR.B.035 Trenutačna reakcija na sigurnosni problem

Organizacija za osposobljavanje provodi sve sigurnosne mjere koje odredi nadležno tijelo u skladu sa stavkom ATCO.AR.C.001 točkom (a) podtočkom 3. za aktivnosti organizacije za osposobljavanje.

ATCO.OR.B.040 Izvješćivanje o događajima

- (a) Organizacija za osposobljavanje koja pruža osposobljavanje na radnom mjestu izvješćuje nadležno tijelo, kao i svaku drugu organizaciju za koju država operatora zahtijeva da bude izvješćena, o bilo kakvoj nesreći, ozbiljnoj nezgodi i događaju iz Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Uredbe (EU) br. 376/2014 koja je posljedica osposobljavanja.
- (b) Izvješća se sastavljaju čim to bude moguće, ali u svakom slučaju u roku od 72 sata od trenutka kad organizacija za osposobljavanje ustanovi situaciju na koju se izvješće odnosi, osim ako to ne bude moguće zbog izvanrednih okolnosti.
- (c) Organizacije za osposobljavanje prema potrebi izrađuju dodatno izvješće u kojem se navode detalji mjera koje organizacija namjerava poduzeti kako bi spriječila slične događaje u budućnosti, čim se takve mjere odrede.
- (d) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 996/2010 i Uredbu (EU) br. 376/2014, izvješća iz točaka (a), (b) i (c) izrađuju se u obliku i na način koji odredi nadležno tijelo i sadrže sve važne informacije o situaciji koje su poznate organizaciji za osposobljavanje.

PODDIO C

UPRAVLJANJE U ORGANIZACIJAMA ZA OSPOSOBLJAVANJE KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA**ATCO.OR.C.001 Sustav upravljanja organizacija za osposobljavanje**

Organizacije za osposobljavanje utvrđuju, uvode i održavaju sustav upravljanja koji uključuje:

- (a) jasno definirane linije odgovornosti i ovlasti u cijeloj organizaciji, uključujući izravnu odgovornost za sigurnost odgovornog rukovoditelja;
- (b) opis svih načela organizacije u pogledu sigurnosti, što se naziva politikom sigurnosti;
- (c) identifikaciju opasnosti u području sigurnosti zračnog prometa koje proizlaze iz aktivnosti organizacije za osposobljavanje, njihovu procjenu i upravljanje povezanim rizicima, uključujući mjere za ublažavanje rizika i provjeravanje učinkovitosti tih mjera;
- (d) održavanje osposobljenosti i stručnosti osoblja za obavljanje zadataka;
- (e) dokumentaciju o svim ključnim postupcima u sustavu upravljanja, uključujući postupak za upoznavanje osoblja s njihovim odgovornostima i postupak za izmjenu te dokumentacije;
- (f) funkciju praćenja usklađenosti organizacije s relevantnim zahtjevima. Praćenje usklađenosti mora uključivati sustav povratnih informacija o nalazima koje se dostavljaju odgovornom rukovoditelju kako bi se, prema potrebi, osigurala učinkovita provedba korektivnih mjera;
- (g) sustav upravljanja mora biti u skladu s veličinom organizacije i njezinih aktivnosti, uzimajući u obzir opasnosti i povezane rizike svojstvene tim aktivnostima.

ATCO.OR.C.005 Ugovorne aktivnosti

- (a) Pri ugovaranju ili kupovini bilo kojeg dijela svojih aktivnosti, organizacije za osposobljavanje osiguravaju da su ugovorene ili kupljene aktivnosti ili dijelovi aktivnosti sukladni s primjenjivim zahtjevima.
- (b) Ako organizacija za osposobljavanje ugovori bilo koji dio svojih aktivnosti s organizacijom koja sama nije certificirana za obavljanje takve aktivnosti u skladu s ovom Uredbom, organizacija s kojom je sklopljen ugovor radi na temelju odobrenja sadržanog u certifikatu izdanom organizaciji za osposobljavanje koja sklapa ugovor. Organizacija za osposobljavanje koja sklapa ugovor osigurava da se nadležnom tijelu omogući pristup organizaciji s kojom je sklopljen ugovor radi utvrđivanja kontinuirane usklađenosti s primjenjivim zahtjevima.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o istragama i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ (SL L 295, 12.11.2010., str. 35.)

ATCO.OR.C.010 Zahtjevi za osoblje

- (a) Organizacija za osposobljavanje imenuje odgovornog rukovoditelja.
- (b) Organizacija za osposobljavanje imenuje osobu ili skupinu osoba koje su odgovorne za osposobljavanje. Ta ili te osobe u konačnici su odgovorne odgovornom rukovoditelju.
- (c) Organizacije za osposobljavanje moraju imati dovoljno kvalificiranog osoblja za obavljanje planiranih zadataka i aktivnosti u skladu s primjenjivim zahtjevima.
- (d) Organizacije za osposobljavanje vode zapise o instruktorima za teorijsko osposobljavanje u kojima se nalaze njihove relevantne stručne kvalifikacije, odgovarajuće znanje i iskustvo, kao i dokazi za prethodno, ocjena njihovih tehnika podučavanja i predmeti koje su ovlašteni predavati.
- (e) Organizacije za osposobljavanje utvrđuju postupak za održavanje stručnosti instruktora za teorijsko osposobljavanje.
- (f) Organizacije za osposobljavanje osiguravaju da su instruktori za praktično osposobljavanje i ocjenjivači uspješno završili osposobljavanje za obnovu znanja radi produljenja valjanosti svojih posebnih ovlasti.
- (g) Organizacije za osposobljavanje vode zapise o osobama kvalificiranima za ocjenjivanje stručnosti instruktora za praktično osposobljavanje i ocjenjivača u skladu sa stavkom ATCO.C.045, zajedno s njihovim odgovarajućim posebnim ovlastima.

ATCO.OR.C.015 Prostorije i oprema

- (a) Organizacije za osposobljavanje moraju imati prostorije koja im omogućava izvršavanje svih planiranih zadataka i aktivnosti i upravljanje njima, u skladu s ovom Uredbom.
- (b) Organizacija za osposobljavanje osigurava da uređaji za osposobljavanje zadovoljavaju primjenjive specifikacije i zahtjeve koji odgovaraju zadatku.
- (c) Tijekom osposobljavanja na radnom mjestu organizacija za osposobljavanje osigurava da instruktor raspolaže s potpuno istim informacijama koje su na raspolaganju osobi koja prolazi kroz osposobljavanje na radnom mjestu te da instruktor raspolaže sredstvima za trenutačnu intervenciju.

ATCO.OR.C.020 Čuvanje zapisa

- (a) Organizacije za osposobljavanje čuvaju detaljne zapise o osobama koje pohađaju ili koje su pohađale osposobljavanje da bi dokazale da su ispunjeni svi zahtjevi tečajeva osposobljavanja.
- (b) Organizacije za osposobljavanje uspostavljaju i održavaju sustav za vođenje zapisa o stručnim kvalifikacijama i ocjenama tehnika podučavanja instruktora i ocjenjivača te, ako je primjenjivo, predmeta koje su ovlašteni predavati.
- (c) Zapisi koji se zahtijevaju u točkama (a) i (b) čuvaju se najmanje pet godina u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonom o zaštiti podataka:
 - 1. nakon što osoba koja pohađa osposobljavanje završi tečaj; i
 - 2. nakon što instruktor ili ocjenjivač prestane obavljati funkciju za organizaciju za osposobljavanje, ovisno o tome što je primjenjivo.
- (d) Postupak arhiviranja, uključujući format zapisa, određuje se u sustavu upravljanja organizacije za osposobljavanje.
- (e) Zapisi se pohranjuju na siguran način.

ATCO.OR.C.025 Financiranje i osiguranje

Organizacije za osposobljavanje dokazuju da postoje dostatna financijska sredstva za provođenje osposobljavanja u skladu s ovom Uredbom te da su aktivnosti primjereno osigurane u skladu s naravi osposobljavanja koje se pruža te da se sve aktivnosti mogu izvesti u skladu s ovom Uredbom.

PODDIO D

ZAHTJEVI ZA TEČAJEVE OSPOSoblJAVANJA I PLANOVE OSPOSoblJAVANJA**ATCO.OR.D.001 Zahtjevi za tečajeve i planove osposobljavanja**

Organizacije za osposobljavanje sastavljaju:

- (a) planove osposobljavanja i tečajeve osposobljavanja povezane s vrstama osposobljavanja koje pružaju u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu I. (dio ATCO) poddijelu D;
- (b) predmete, ciljeve predmeta, teme i podteme za posebne ovlasti ovlaštenja u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu I. (dio ATCO);
- (c) metode ocjenjivanja u skladu sa stavkom ATCO.D.090 točkom (a) podtočkom 3. i stavkom ATCO.D.095 točkom (a) podtočkom 3.

ATCO.OR.D.005 Rezultati ispitivanja i ocjenjivanja te certifikati

- (a) Organizacija za osposobljavanje stavlja na raspolaganje kandidatu njegove rezultate ispitivanja i ocjenjivanja te na zahtjev kandidata izdaje certifikat s njegovim rezultatom ispitivanja i ocjenjivanja.
- (b) Organizacija za osposobljavanje izdaje certifikat nakon uspješnog završetka inicijalnog osposobljavanja ili nakon osposobljavanja za ovlaštenje za izdavanje dodatnog ovlaštenja.
- (c) Certifikat o završetku osnovnog osposobljavanja izdaje se na zahtjev kandidata samo ako je završeno osposobljavanje iz svih predmeta, tema i podtema sadržanih u Dodatku 2. Prilogu I. te ako je kandidat uspješno prošao s njima povezana ispitivanja i ocjenjivanja.

PODDIO E

ZAHTJEVI ZA ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKE CENTRE**ATCO.ORE.001 Zrakoplovno-medicinski centri**

Zrakoplovno-medicinski centri (AeMC-ovi) primjenjuju odredbe poddijelova ORA.GEN i ORA.AeMC Priloga VII. Uredbi Komisije (EU) br. 290/2012 ⁽¹⁾, s tim da se:

- (a) sva upućivanja na kategoriju 1 zamjenjuju s kategorijom 3; i
- (b) sva upućivanja na dio MED zamjenjuju upućivanjima na dio ATCO.MED.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 290/2012 od 30. ožujka 2012. o izmjeni Uredbe Komisije (EU) br. 1178/2011 o utvrđivanju tehničkih zahtjeva i upravnih postupaka u vezi s letačkim operacijama u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 100, 5.4.2012., str. 1.).

PRILOG IV.

DIO ATCO.MED

ZDRAVSTVENI ZAHTJEVI ZA KONTROLE ZRAČNOG PROMETA

PODDIO A

OPĆI ZAHTJEVI

ODJELJAK 1.

Općenito**ATCO.MED.A.001 Nadležno tijelo**

Za potrebe ovog dijela nadležno tijelo je:

- (a) za zrakoplovno-medicinske centre (AeMC-ovi):
 - 1. tijelo koje je odredila država članica u kojoj AeMC ima glavno mjesto poslovanja;
 - 2. Agencija ako se AeMC nalazi u trećoj zemlji;
- (b) za zrakoplovno-medicinske ispitivače (AME-ovi):
 - 1. tijelo koje je odredila država članica u kojoj AME ima glavno mjesto obavljanja djelatnosti;
 - 2. ako je glavno mjesto obavljanja djelatnosti AME-a u trećoj zemlji, tijelo koje je odredila država članica kojoj AME podnosi zahtjev za izdavanje AME certifikata;

ATCO.MED.A.005 Područje primjene

Ovim se dijelom, navedenim u ovom Prilogu, utvrđuju zahtjevi za:

- (a) izdavanje, valjanost, produljenje i obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti potrebnih za korištenje privilegija dozvole kontrolora zračnog prometa ili dozvole studenta kontrolora zračnog prometa; i
- (b) certifikaciju AME-ova za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3.

ATCO.MED.A.010 Definicije

Za potrebe ovog dijela primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „akreditirani medicinski zaključak” znači zaključak jednog ili više medicinskih stručnjaka prihvatljiv nadležnom tijelu za dozvole, donesen na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija za potrebe razmatranog slučaja u savjetovanju s operativnim stručnjacima ili drugim stručnjacima prema potrebi i koji sadrži procjenu operativnog rizika;
- (b) „zrakoplovno-medicinska procjena” znači zaključak o zdravstvenoj sposobnosti osobe na temelju procjene osobne medicinske povijesti i zrakoplovno-medicinskih pregleda u skladu sa zahtjevima ovog dijela i dodatnih pregleda i medicinskih pretraga prema potrebi;
- (c) „zrakoplovno-medicinski pregled” znači inspekcija, palpacija, perkusija, auskultacija ili drugi način istraživanja posebno za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za korištenje privilegija dozvole;
- (d) „specijalist za vid” znači oftalmolog ili specijalist za vid kvalificiran u optometriji i osposobljen za prepoznavanje patoloških stanja;
- (e) „istraživanje” znači procjenu sumnjivog patološkog stanja kandidata pregledima i pretragama u svrhu potvrđivanja prisutnosti ili odsutnosti medicinskog stanja;
- (f) „nadležno tijelo za dozvole” znači nadležno tijelo države članice koje je izdalo dozvolu ili kojem osoba podnosi zahtjev za izdavanje dozvole ili, ako osoba još nije podnijela zahtjev za izdavanje dozvole, nadležno tijelo u skladu s ovim dijelom;

- (g) „ograničenje” znači uvjet stavljen u certifikat o zdravstvenoj sposobnosti koji se mora poštovati prilikom korištenja privilegija dozvole;
- (h) „greška refrakcije” znači odstupanje od emetropije mjereno u dioptrijama u meridijanu s najvećom emetropijom, izmjereno standardnim metodama;
- (i) „značajno” znači stupanj medicinskog stanja čiji učinci mogu spriječiti sigurno korištenje privilegija dozvole.

ATCO.MED.A.015 Povjerljivost medicinskih podataka

Sve osobe uključene u zrakoplovno-medicinske preglede, procjene i certifikaciju moraju osigurati poštovanje medicinske povjerljivosti u svakom trenutku.

ATCO.MED.A.020 Smanjenje zdravstvene sposobnosti

- (a) Imatelj dozvola ne smije koristiti privilegije svoje dozvole u bilo kojem trenutku u kojem:
 - 1. su svjesni bilo kakvog smanjenja svoje zdravstvene sposobnosti koje bi moglo imati utjecaj na sigurno korištenje tih privilegija;
 - 2. uzimaju ili upotrebljavaju lijek koji se izdaje na liječnički recept ili lijek koji se izdaje bez liječničkog recepta koji bi mogao ometati sigurno korištenje privilegija dozvole;
 - 3. su podvrgnuti medicinskom, kirurškom ili drugom postupku koji bi mogao ometati sigurno korištenje privilegija dozvole.
- (b) Dodatno, imatelji certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 moraju bez nepotrebnog odlaganja i prije korištenja privilegija svoje dozvole zatražiti zrakoplovno-medicinski savjet ako:
 - 1. su bili podvrgnuti kirurškoj operaciji ili invazivnom postupku;
 - 2. im je prepisano redovito uzimanje bilo kakvih lijekova;
 - 3. su pretrpjeli bilo kakvu značajniju tjelesnu ozljedu koja uključuje nesposobnost korištenja privilegija dozvole;
 - 4. su bolovali od bilo kakve značajnije bolesti koja uključuje nesposobnost korištenja privilegija dozvole;
 - 5. su u drugom stanju;
 - 6. su primljeni u bolnicu ili kliniku;
 - 7. prvi put trebaju nositi korekcijske leće.

U ovim slučajevima AeMC ili AME mora procijeniti zdravstvenu sposobnost imatelja dozvole ili studenta kontrolora zračnog prometa i odlučiti je li osoba sposobna za nastavak korištenja svojih privilegija.

ATCO.MED.A.025 Obveze AeMC-a i AME-a

- (a) Pri obavljanju zrakoplovno-medicinskih pregleda i procjena prema zahtjevima iz ovog dijela AeMC ili AME mora:
 - 1. osigurati da se s podnositeljem zahtjeva može uspostaviti komunikacija bez jezičnih barijera;
 - 2. upoznati podnositelja zahtjeva s posljedicom davanja nepotpune, netočne ili lažne izjave o svojoj medicinskoj povijesti;
 - 3. obavijestiti nadležno tijelo za dozvole u slučaju da podnositelj zahtjeva da nepotpune, netočne ili lažne izjave o svojoj medicinskoj povijesti;
 - 4. obavijestiti nadležno tijelo za dozvole ako podnositelj zahtjeva povuče zahtjev za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti u bilo kojoj fazi postupka.
- (b) Nakon završetka zrakoplovno-medicinskih pregleda i procjena AeMC ili AME mora:
 - 1. priopćiti podnositelju zahtjeva je li sposoban, nesposoban ili upućen nadležnom tijelu za dozvole;
 - 2. obavijestiti podnositelja zahtjeva o bilo kojem ograničenju certifikata o zdravstvenoj sposobnosti; i

3. u slučaju da je ocjena podnositelja zahtjeva „nesposoban”, obavijestiti ga o pravu na provjeru odluke; i
 4. bez odgađanja nadležnom tijelu za dozvole dostaviti potpisano ili elektronički potvrđeno izvješće u kojem se nalaze detaljni rezultati zrakoplovno-medicinskih pregleda i procjena za certifikat o zdravstvenoj sposobnosti i preslika obrasca zahtjeva za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti, izvješća liječničkog pregleda i certifikata o zdravstvenoj sposobnosti; i
 5. obavijestiti podnositelja zahtjeva o njegovoj odgovornosti u slučaju smanjene zdravstvene sposobnosti, kako je utvrđeno u stavku ATCO.MED.A.020.
- (c) AeMC-ovi i AME-ovi moraju čuvati zapise s detaljima zrakoplovno-medicinskih pregleda i procjena obavljenih u skladu s ovim dijelom i njihove rezultate u razdoblju od najmanje od 10 godina ili razdoblju koje propisuje nacionalno zakonodavstvo ako je to razdoblje dulje.
- (d) AeMC-ovi i AME-ovi moraju na zahtjev medicinskom procjenjivaču nadležnog tijela dostaviti sve zrakoplovno-medicinske zapise i izvješća kao i bilo koju drugu relevantnu informaciju kad je to potrebno za:
1. medicinsku certifikaciju;
 2. nadzorne funkcije.

ODJELJAK 2.

Zdravstveni zahtjevi za certifikate o zdravstvenoj sposobnosti

ATCO.MED.A.030 Certifikati o zdravstvenoj sposobnosti

- (a) Podnositelji zahtjeva za dozvolu kontrolora zračnog prometa ili studenta kontrolora zračnog prometa i imatelji tih dozvola moraju imati certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3.
- (b) Imatelj dozvole ne smije ni u jednom trenutku imati više od jednog certifikata o zdravstvenoj sposobnosti izdanog u skladu s ovim dijelom.

ATCO.MED.A.035 Zahtjev za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti

- (a) Zahtjevi za izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti podnose se na obrascu koji je utvrdilo nadležno tijelo.
- (b) Podnositelji zahtjeva za certifikat o zdravstvenoj sposobnosti moraju AeMC-u ili AME-u dostaviti:
1. dokaz svog identiteta;
 2. potpisanu izjavu:
 - i. o medicinskim podacima u pogledu njihove medicinske povijesti;
 - ii. o tome jesu li prethodno podnosili zahtjev za certifikat o zdravstvenoj sposobnosti ili bili na zrakoplovno-medicinskom pregledu za certifikat o zdravstvenoj sposobnosti i, ako jesu, kod koga i s kojim rezultatom;
 - iii. o tome jesu li ikada dobili ocjenu „nesposoban” ili im je certifikat o zdravstvenoj sposobnosti bio privremeno oduzet ili oduzet.
- (c) Pri podnošenju zahtjeva za produljenje ili obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti, kandidati moraju AeMC-u ili AME-u predložiti prethodni certifikat o zdravstvenoj sposobnosti prije relevantnih zrakoplovno-medicinskih pregleda.

ATCO.MED.A.040 Izdavanje, produljenje i obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti

- (a) Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti izdaje se, produljuje ili obnavlja tek nakon završetka zahtijevanih zrakoplovno-medicinskih pregleda i procjena i nakon što je kandidat procijenjen sposobnim.
- (b) Inicijalno izdavanje
- Prvi certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 izdaje AeMC.
- (c) Produljenje i obnavljanje
- Certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 produljuje ili obnavlja AeMC ili AME.

- (d) AeMC ili AME izdaje, produljuje ili obnavlja certifikat o zdravstvenoj sposobnosti samo ako:
1. je kandidat dostavio potpunu medicinsku povijest i, na zahtjev AeMC-a ili AME-a, nalaze zrakoplovno-medicinskih pregleda i pretraga koje su obavili kandidatov liječnik ili bilo koji drugi specijalist;
 2. je AeMC ili AME obavio zrakoplovno-medicinsku procjenu na temelju zrakoplovno-medicinskih pregleda i pretraga potrebnih za potvrđivanje da podnositelj zahtjeva udovoljava svim relevantnim zahtjevima ovoga dijela.
- (e) Prije izdavanja, produljenja ili obnavljanja certifikata o zdravstvenoj sposobnosti AeMC, AME ili, u slučaju upućivanja, nadležno tijelo za dozvole može zatražiti od podnositelja zahtjeva da obavi dodatne liječničke preglede i istraživanja kad je to klinički indicirano.
- (f) Nadležno tijelo za dozvole može izdati ili ponovno izdati certifikat o zdravstvenoj sposobnosti, što god bilo primjenjivo, ako:
1. je slučaj upućen;
 2. je ustanovljeno da su neophodni ispravci podataka na certifikatu, u kom se slučaju oduzima netočan certifikat o zdravstvenoj sposobnosti.

ATCO.MED.A.045 Valjanost, produljenje i obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti

(a) Valjanost

1. Valjanost certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 je 24 mjeseca.
2. Razdoblje valjanosti certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 smanjuje se na 12 mjeseci u slučaju imatelja dozvole koji su navršili 40 godina. Certifikatu o zdravstvenoj sposobnosti izdanom prije navršenih 40 godina valjanost ističe kad vlasnik dozvole navrši 41 godinu.
3. Razdoblje valjanosti certifikata o zdravstvenoj sposobnosti, uključujući bilo koji povezani pregled ili specijalno istraživanje, se:
 - i. određuje starošću kandidata na dan kada je zrakoplovno-medicinski pregled obavljen; i
 - ii. računa od datuma zrakoplovno-medicinskog pregleda u slučaju prvog izdavanja i obnavljanja i od datuma isteka prijašnjeg certifikata o zdravstvenoj sposobnosti u slučaju produljenja.

(b) Produljenje

Zrakoplovno-medicinski pregledi i procjene zdravstvene sposobnosti za produljenje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti mogu se obaviti u roku od 45 dana prije datuma isteka certifikata o zdravstvenoj sposobnosti.

(c) Obnavljanje

1. Ako imatelj certifikata o zdravstvenoj sposobnosti ne zadovoljava točku (b), zahtijevaju se zrakoplovno-medicinski pregled i procjena za obnavljanje.
2. Ako je certifikat o zdravstvenoj sposobnosti istekao:
 - i. prije manje od 2 godine, provodi se samo rutinski zrakoplovno-medicinski pregled;
 - ii. prije više od 2 godine, AeMC ili AME će obaviti zrakoplovno-medicinski pregled za obnavljanje tek nakon procjene zrakoplovno-medicinskih zapisa podnositelja zahtjeva;
 - iii. prije više od 5 godina, primjenjuju se zahtjevi za zrakoplovno-medicinski pregled za prvo izdavanje i procjena se temelji na zahtjevima za produljenje.

ATCO.MED.A.046 Privremeno oduzimanje ili oduzimanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti

- (a) Nakon oduzimanja certifikata o zdravstvenoj sposobnosti, imatelj odmah vraća certifikat o zdravstvenoj sposobnosti nadležnom tijelu za dozvole.
- (b) Nakon privremenog oduzimanja certifikata o zdravstvenoj sposobnosti, imatelj na zahtjev nadležnog tijela vraća certifikat o zdravstvenoj sposobnosti nadležnom tijelu za dozvole.

ATCO.MED.A.050 Upućivanje

Ako se podnositelj zahtjeva za certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 uputi nadležnom tijelu za dozvole u skladu sa stavkom MED.B.001, AeMC ili AME mora prosljediti relevantnu medicinsku dokumentaciju nadležnom tijelu za dozvole.

PODDIO B

ZAHTJEVI ZA CERTIFIKATE O ZDRAVSTVENOJ SPOSOBNOSTI KONTROLORA ZRAČNOG PROMETA

ODJELJAK 1.

Općenito**ATCO.MED.B.001 Ograničenja certifikata o zdravstvenoj sposobnosti****(a) Ograničenja certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3**

1. Ako kandidat u potpunosti ne udovoljava zahtjevima za certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3, ali se smatra da vjerojatno neće ugroziti sigurno korištenje privilegija dozvole, AeMC ili AME mora:
 - i. odluku o sposobnosti kandidata prepustiti nadležnom tijelu za licencije kako je naznačeno u ovome poddijelu;
 - ii. u slučaju kad upućivanje nadležnom tijelu za dozvole nije naznačeno u ovom poddijelu, procijeniti je li kandidat sposoban obavljati sigurno svoje dužnosti ako poštuje jedno ili više ograničenja dodanih u certifikat o zdravstvenoj sposobnosti pa izdati certifikat o zdravstvenoj sposobnosti s ograničenjima koja bude smatrao neophodnima.
2. AeMC ili AME može produljiti ili obnoviti certifikat o zdravstvenoj sposobnosti s istim ograničenjem bez upućivanja kandidata nadležnom tijelu za dozvole.

(b) Pri procjeni je li ograničenje neophodno, treba se posebno uzeti u obzir sljedeće:

1. ukazuje li akreditirani medicinski zaključak na to da je u posebnim okolnostima nemogućnost podnositelja zahtjeva da udovolji nekom zahtjevu, numeričkom ili druge vrste, takva da korištenje privilegija dozvole vjerojatno neće ugroziti sigurno korištenje privilegija dozvole;
2. iskustvo kandidata relevantno za operaciju koju treba izvršiti.

(c) Operativna ograničenja

1. Nadležno tijelo, zajedno s pružateljem usluga u zračnoj plovidbi, utvrđuje operativna ograničenja primjenjiva u predmetnim posebnim operativnim okruženjima.
2. Samo nadležno tijelo može unijeti odgovarajuća operativna ograničenja u certifikat o zdravstvenoj sposobnosti.

(d) Bilo koje drugo ograničenje može se postaviti imatelju certifikata o zdravstvenoj sposobnosti ako je to potrebno da bi se osiguralo sigurno korištenje privilegija dozvole.**(e) U certifikatu mora biti navedeno svako ograničenje postavljeno imatelju certifikata o zdravstvenoj sposobnosti.**

ODJELJAK 2.

Zahtjevi za certifikate o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3**ATCO.MED.B.005 Općenito**

Podnositelji zahtjeva ne smiju imati ništa od sljedećega što podrazumijeva određeni stupanj funkcionalne nesposobnosti koja bi vjerojatno smetala sigurnom obavljanju dužnosti ili što bi moglo dovesti do toga da podnositelj zahtjeva iznenada izgubi sposobnost za sigurno korištenje privilegija dozvole:

1. abnormalnost, urođena ili stečena;
2. aktivna, latentna, akutna ili kronična bolest ili nesposobnost;

3. rana, ozljeda ili postoperativna tegoba;
4. posljedica ili nuspojava bilo kojeg uzetog propisanog ili nepropisanog lijeka u terapijske, dijagnostičke ili preventivne svrhe.

ATCO.MED.B.010 Srčano-žilni sustav

(a) Pregled

1. Standardni dvanaestokanalni elektrokardiogram u mirovanju (EKG) i izvješće moraju se napraviti na pregledu za prvo izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti i zatim:
 - i. svake 4 godine do 30. godine starosti;
 - ii. na svakom pregledu za produljenje ili obnavljanje nakon toga;
 - iii. ako je klinički indicirano.
2. Proširena se kardiovaskularna procjena daje:
 - i. na prvom pregledu za produljenje i obnavljanje nakon navršenih 65 godina;
 - ii. zatim svake 4 godine;
 - iii. ako je klinički indicirano.
3. Laboratorijske pretrage lipida seruma, uključujući kolesterol, zahtijevaju se na pregledu za prvo izdavanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti, na prvom pregledu nakon navršenih 40 godina i ako je klinički indicirano.

(b) Srčano-žilni sustav – općenito

1. Kandidatima s bilo kojim od sljedećih stanja daje se ocjena „nesposoban“:
 - i. aneurizma prsne ili trbušne aorte prije operacije;
 - ii. značajna funkcionalna ili simptomatska abnormalnost bilo kojeg od srčanih zalistaka;
 - iii. transplantacija srca ili srca/pluća.
2. Kandidati s postavljenom povijesti bolesti ili dijagnozom bilo kojeg od sljedećih stanja upućuju se nadležnom tijelu za dozvole prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban“:
 - i. periferna arterijska bolest prije ili poslije operacije;
 - ii. aneurizma prsne ili trbušne aorte poslije operacije;
 - iii. aneurizma infrarenalne trbušne aorte prije ili poslije operacije;
 - iv. funkcionalno beznačajne abnormalnosti srčanih zalistaka;
 - v. nakon operacije srčanih zalistaka;
 - vi. abnormalnosti perikarda, miokarda ili endokarda;
 - vii. urođena abnormalnost srca prije ili poslije korektivne operacije;
 - viii. opetovana vazovagalna sinkopa;
 - ix. arterijska ili venska tromboza;
 - x. plućna embolija;
 - xi. srčano-žilno stanje koje zahtijeva sistemsku terapiju antikoagulansima.

(c) Krvni tlak

1. Krvni se tlak mora mjeriti na svakom pregledu.
2. Krvni tlak kandidata mora biti u granicama normale.
3. Kandidatima se daje ocjena „nesposoban” ako:
 - i. imaju simptomatsku hipotenziju; ili
 - ii. krvni tlak na pregledu konstantno premašuje 160 mmHg sistolički i/ili 95 mmHG dijastolički, s ili bez liječenja.
4. Početak uzimanja lijekova za kontrolu krvnog tlaka zahtijeva razdoblje privremene ocjene „nesposoban” kako bi se utvrdila odsutnost značajnih nuspojava.

(d) Koronarna arterijska bolest

1. Kandidatima s bilo kojim od sljedećih stanja daje se ocjena „nesposoban”:
 - i. simptomatska bolest koronarnih arterija;
 - ii. simptomatska bolest koronarnih arterija kontrolirana lijekovima.
2. Kandidati s bilo kojim od sljedećih stanja upućuju se nadležnom tijelu za dozvole i prolaze kardiološku procjenu da se isključi miokardijalna ishemija prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”.
 - i. sumnja na miokardijalnu ishemiju;
 - ii. asimptomatska manja bolest koronarnih arterija koja ne zahtijeva antianginalnu terapiju.
3. Kandidati s povijesti bolesti ili dijagnozom bilo kojeg od sljedećih stanja upućuju se nadležnom tijelu za dozvole i prolaze kardiološku procjenu prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”:
 - i. miokardijalna ishemija;
 - ii. miokardijalni infarkt;
 - iii. revaskularizacija i ugradnja prenosnica za bolest koronarnih arterija.

(e) Poremećaji ritma ili provođenja

1. Kandidati za certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 s bilo kakvim ozbiljnim poremećajem srčanog ritma ili provođenja, povremenim ili trajnim, upućuju se nadležnom tijelu za dozvole i moraju proći kardiološku procjenu sa zadovoljavajućim rezultatom prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”. Ti poremećaji uključuju bilo što od sljedećega:
 - i. poremećaj supraventrikularnog ritma, uključujući povremenu ili trajnu sinoatrijalnu disfunkciju, atrijalnu fibrilaciju i/ili treperenje i asimptomatske sinus pauze;
 - ii. kompletni blok lijeve grane;
 - iii. atrioventrikularni blok tipa Mobitz 2;
 - iv. široki i/ili uski kompleks tahikardija;
 - v. ventrikularna preekscitacija;
 - vi. asimptomatska QT prolongacija;
 - vii. obrazac sindroma Brugada na elektrokardiografiji

2. Kandidatima s bilo kojim od stanja navedenih u točkama od (i) do (viii) može se dati ocjena „sposoban” u odsustvu svih drugih abnormalnosti i ovisno o prolasku kardiološke procjene sa zadovoljavajućim rezultatom:
 - i. nekompletni blok grane;
 - ii. kompletni blok desne grane;
 - iii. stabilna lijeva devijacija osi;
 - iv. asimptomatska sinusna bradikardija;
 - v. asimptomatska sinusna tahikardija;
 - vi. asimptomatski izolirani uniformni supra-ventrikularni ili ventrikularni ektopični kompleks;
 - vii. atrioventrikularni blok prvog stupnja;
 - viii. atrioventrikularni blok tipa Mobitz 1;
3. Kandidati s povijesti bolesti bilo kojeg od sljedećih stanja upućuju se nadležnom tijelu za dozvole i moraju proći kardiološku procjenu sa zadovoljavajućim rezultatom prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”:
 - i. terapija ablacijom;
 - ii. ugradnja srčanog elektrostimulatora (pacemaker).
4. Kandidatima s bilo kojim od sljedećih stanja daje se ocjena „nesposoban”:
 - i. simptomatska bolest sinuatrijalnog čvora;
 - ii. kompletni atrioventrikularni blok;
 - iii. simptomatska prolongacija QT-a;
 - iv. automatski ugrađivi defibrilacijski sustav;
 - v. srčani elektrostimulator (pacemaker) za ventrikularnu antitahikardiju.

ATCO.MED.B.015 Dišni sustav

- (a) Kandidati sa značajnim umanjnjem plućne funkcije upućuju se nadležnom tijelu za dozvole na zrakoplovno-medicinsku procjenu. Ocjena „sposoban” može se razmotriti tek kad se plućna funkcija oporavi i ako je zadovoljavajuća.
- (b) Pregled

Test plućne funkcije obavlja se na prvom pregledu i u slučaju kliničke indikacije.
- (c) Kandidati s povijesti bolesti ili postavljenom dijagnozom astme koja zahtijeva uzimanje lijekova moraju proći procjenu respiratornog sustava sa zadovoljavajućim rezultatom. Ocjena „sposoban” može se razmotriti ako je kandidat asimptomatičan, a terapija ne utječe na sigurnost.
- (d) Kandidati s povijesti bolesti ili postavljenom dijagnozom bilo kojeg od sljedećih stanja upućuju se nadležnom tijelu za dozvole i moraju uspješno proći procjenu respiratornog sustava sa zadovoljavajućim rezultatom prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”:
 1. aktivna upalna bolest dišnog sustava;
 2. aktivna sarkoidoza;
 3. pneumotoraks;

4. sindrom apneje u snu;
5. teža operacija u prsnom košu;
6. kronična opstruktivna bolest pluća;
7. presađivanje pluća.

ATCO.MED.B.020 Probavni sustav

- (a) Kandidatima s bilo kakvom komplikacijom bolesti ili kirurške intervencije u bilo kojem dijelu probavnog trakta ili pripadajućih adneksa koja bi mogla uzrokovati nesposobnost, a posebno opstrukcije uslijed striktura ili kompresije, daje se ocjena „nesposoban”.
- (b) Kandidati ne smiju patiti od hernije koja bi mogla izazvati simptome zbog kojih bi mogli biti onesposobljeni.
- (c) Kandidatima s poremećajima gastrointestinalnog sustava, uključujući one iz točaka od 1. do 5., može se dati ocjena „sposoban” nakon gastroenterološke procjene sa zadovoljavajućim rezultatom nakon uspješne terapije ili potpunog oporavka nakon kirurškog zahvata:
 1. opetovani dispeptički poremećaj koji zahtijeva lijekove;
 2. pankreatitis;
 3. simptomatski žučni kamenci;
 4. postavljena dijagnoza ili povijest bolesti kronične upalne bolesti crijeva;
 5. nakon kirurške operacije na probavnom traktu ili njegovim adneksima, uključujući kirurški zahvat s potpunom ili djelomičnom ekscizijom ili diverzijom bilo kojeg od tih organa.

ATCO.MED.B.025 Metabolički i endokrini sustav

- (a) Kandidatima s metaboličkom, prehrambenom ili endokrinom disfunkcijom može se dati ocjena „sposoban” ako se dokaže stabilnost stanja i ako prođu zrakoplovno-medicinsku procjenu sa zadovoljavajućim rezultatom.
- (b) Diabetes mellitus
 1. Kandidatima s diabetes mellitusom kojima je potreban inzulin daje se ocjena „nesposoban”.
 2. Kandidati s diabetes mellitusom kojima za kontrolu razine šećera u krvi trebaju lijekovi koji nisu inzulin upućuju se nadležnom tijelu za dozvole. Ocjena „sposoban” može se razmotriti ako se može dokazati da je regulacija šećera u krvi postignuta te da je on stabilan.

ATCO.MED.B.030 Hematologija

- (a) Uzimajući u obzir medicinsku povijest i nakon fizičkog pregleda, AME ili AeMC prema potrebi propisuje pretragu krvi.
- (b) Kandidati s hematološkim stanjem kao što je:
 1. koagulacijski, hemoragični ili trombotični poremećaj;
 2. kronična leukemija;
 3. abnormalni hemoglobin, uključujući, ali ne ograničavajući se na, anemiju, eritrocitozu ili hemoglobinopatiju;
 4. značajno povećanje limfnih čvorova;
 5. povećana slezenaupućuju se nadležnom tijelu za dozvole. Ocjena „sposoban” može se razmotriti ovisno o zrakoplovno-medicinskoj procjeni sa zadovoljavajućim rezultatom.
- (c) Kandidatima koji boluju od akutne leukemije daje se ocjena „nesposoban”.

ATCO.MED.B.035 Spolno-mokraćni sustav

- (a) Analiza urina sastavni je dio svakog zrakoplovno-medicinskog pregleda. Urin ne smije sadržavati nijedan abnormalni element koji se smatra patološki značajnim.
- (b) Kandidatima s bilo kakvom komplikacijom bolesti ili kirurške intervencije na genitourinarnom traktu ili njegovim adneksima koja bi mogla uzrokovati nesposobnost, a posebno opstrukcije uslijed striktura ili kompresije, daje se ocjena „nesposoban”.
- (c) Kandidatima s poremećajem spolno-mokraćnog sustava, kao što je:
1. bolest bubrega;
 2. jedan ili više mokraćnih kamenaca,
- može se dati ocjena „sposoban” ovisno o nefrološkoj/urološkoj procjeni sa zadovoljavajućim rezultatom.
- (d) Kandidati koji su bili podvrgnuti:
1. teškoj kirurškoj operaciji genitourinarnog trakta ili njegovih adneksa s potpunom ili djelomičnom ekscizijom ili diverzijom bilo kojeg od njegovih organa; ili
 2. teškoj urološkoj operaciji
- upućuju se nadležnom tijelu za dozvole na zrakoplovno-medicinsku procjenu nakon potpunog oporavka prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”.

ATCO.MED.B.040 Zarazne bolesti

- (a) Kandidati koji su HIV pozitivni upućuju se tijelu nadležnom za dozvole te im se može dati ocjena „sposoban” ovisno o specijalističkoj procjeni sa zadovoljavajućim rezultatom i pod uvjetom da nadležno tijelo za dozvole ima dovoljno dokaza o tome da terapija ne utječe na sigurno korištenje privilegija dozvole.
- (b) Kandidati kojima je dijagnosticirana ili koji pokazuju simptome zarazne bolesti poput:
1. akutnog sifilisa;
 2. aktivne tuberkuloze;
 3. zaraznog hepatitisa;
 4. tropskih bolesti
- upućuju se tijelu nadležnom za dozvole na zrakoplovno-medicinsku procjenu. Ocjena „sposoban” može se razmotriti nakon potpunog oporavka i specijalističke procjene pod uvjetom da nadležno tijelo za dozvole ima dovoljno dokaza za to da terapija ne utječe na sigurno korištenje privilegija dozvole.

ATCO.MED.B.045 Opstetricija i ginekologija

- (a) Kandidatkinjama koje su bile podvrgnute teškoj ginekološkoj operaciji daje se ocjena „nesposoban” do potpunog oporavka.
- (b) Trudnoća
- U slučaju trudnoće, ako AeMC ili AME smatra da je imateljica dozvole sposobna za korištenje svojih privilegija, ograničit će razdoblje valjanosti njezina certifikata o zdravstvenoj sposobnosti na kraj 34. tjedna gestacije. Nakon potpunog oporavka nakon trudnoće imateljica dozvole prolazi zrakoplovno-medicinski pregled i procjenu za produljenje.

ATCO.MED.B.050 Mišićno-koštani sustav

- (a) Kandidati moraju imati zadovoljavajuću funkcionalnost mišićno-koštanog sustava koja im omogućava sigurno korištenje privilegija dozvole.
- (b) Kandidati sa statičnim ili progresivnim mišićno-koštanim ili reumatološkim stanjima koja bi mogla utjecati na sigurno korištenje privilegija dozvole upućuju se nadležnom tijelu za dozvole. Ocjena „sposoban” može se razmotriti nakon specijalističke procjene sa zadovoljavajućim rezultatom.

ATCO.MED.B.055 Psihijatrija

- (a) Kandidatima s mentalnim poremećajem ili poremećajem ponašanja zbog upotrebe ili zloupotrebe alkohola ili drugih psihoaktivnih tvari, uključujući rekreativne tvari s ili bez ovisnosti, ocjenjuju se „nesposoban” do razdoblja dokumentirane trijeznosti ili prestanka upotrebe ili zloupotrebe psihoaktivnih tvari i ovisno o psihijatrijskoj procjeni sa zadovoljavajućim rezultatom nakon uspješne terapije. Kandidati se upućuju nadležnom tijelu za dozvole.
- (b) Kandidati s psihijatrijskim stanjem kao što je:
1. poremećaj raspoloženja;
 2. neurotični poremećaj;
 3. poremećaj osobnosti;
 4. mentalni poremećaj ili poremećaj ponašanja
- moraju proći psihijatrijsku procjenu sa zadovoljavajućim rezultatom prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”. Kandidati se upućuju nadležnom tijelu za dozvole radi procjene njihove zdravstvene sposobnosti.
- (c) Kandidatima s povijesti jednokratnog ili višekratnog čina namjernog samoozljeđivanja daje se ocjena „nesposoban”. Kandidati se upućuju nadležnom tijelu za dozvole i moraju proći psihijatrijsku procjenu sa zadovoljavajućim rezultatom prije nego se može razmotriti ocjena „sposoban”.
- (d) Kandidatima s postavljenom povijesti ili kliničkom dijagnozom shizofrenije, shizoidnog, sumanutog poremećaja ili manije daje se ocjena „nesposoban”.

ATCO.MED.B.060 Psihologija

- (a) Kandidati koji pokazuju simptome povezane sa stresom koji bi mogli smetati sigurnom korištenju privilegija dozvole upućuju se nadležnom tijelu za dozvole. Ocjena „sposoban” može se razmotriti tek nakon što se psihološkom i/ili psihijatrijskom procjenom pokaže da se kandidat oporavio od simptoma povezanih sa stresom.
- (b) Psihološka obrada može biti potrebna kao dio ili kao dopuna psihijatrijskom ili neurološkom pregledu.

ATCO.MED.B.065 Neurologija

- (a) Kandidatima s postavljenom povijesti ili kliničkom dijagnozom sljedećega daje se ocjena „nesposoban”:
1. epilepsije, osim u slučajevima iz točke (b) podtočaka 1. i 2.;
 2. opetovanih epizoda poremećaja svijesti nepoznatog uzroka;
 3. stanja s jakom sklonosti cerebralnim smetnjama.
- (b) Kandidati s postavljenom povijesti bolesti ili kliničkom dijagnozom bilo kojeg od sljedećih stanja upućuju se nadležnom tijelu za dozvole i moraju proći dodatnu procjenu prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”:
1. epilepsije bez recidiva nakon 5. godine;
 2. epilepsije bez recidiva i bez ikakve terapije više od 10 godina;
 3. epileptiformnih abnormalnosti EEG-a i žarištem sporih valova;
 4. progresivne ili neprogresivne bolesti živčanog sustava;
 5. jednokratnog poremećaja ili gubljenja svijesti;

6. ozljede mozga;
7. ozljede spinalnih ili perifernih živaca;
8. poremećaja živčanog sustava uslijed vaskularnih nedostataka, uključujući hemoragične i ishemične događaje

ATCO.MED.B.070 Vidni sustav**(a) Pregled**

1. Sveobuhvatan očni pregled mora biti dio prvog pregleda i treba ga periodički obavljati ovisno o refrakciji i funkcionalnoj performansi oka.
2. Rutinski očni pregled mora biti dio svih pregleda za produljenje i obnavljanje.
3. Kandidati moraju proći tonometriju pri prvom pregledu za produljenje nakon navršenih 40 godina, u slučaju kliničke indikacije i ako je to indicirano s obzirom na obiteljsku anamnezu.
4. Kandidati predaju AeMC-u ili AME-u izvješće oftalmološkog pregleda u slučajevima:
 - i. značajne promjene funkcionalnih performansi;
 - ii. kad se standard gledanja na daljinu može ostvariti samo upotrebom korektivnih leća;
5. Kandidati s velikom refraktivnom greškom upućuju se nadležnom tijelu za dozvole.

(b) Oštrina vida na daljinu, s ili bez optimalne korekcije, mora biti 6/9 (0,7) ili bolja na svakom oku odvojeno te oštrina vida na oba oka mora biti 6/6 (1,0) ili bolja.**(c) Kandidati za prvo izdavanje certifikata s monokularnim ili funkcionalno monokularnim vidom, uključujući probleme s ravnotežom očnog mišića, daje se ocjena „nesposoban”. Pri pregledima za produljenje i obnavljanje kandidatu se može dati ocjena „sposoban” pod uvjetom da oftalmološki pregled zadovoljava. Kandidat se upućuje nadležnom tijelu za dozvole.****(d) Kandidatima za prvo izdavanje certifikata kod kojih je vid u jednom oku postao ispod standarda daje se ocjena „nesposoban”. Pri pregledima za produljenje i obnavljanje kandidat se upućuje nadležnom tijelu za dozvole te može biti procijenjen sposobnim pod uvjetom da oftalmološki pregled zadovoljava.****(e) Kandidati moraju biti sposobni pročitati tablicu N5 ili ekvivalentnu tablicu na udaljenosti od 30 do 50 cm i tablicu N14 ili istovjetnu tablicu na udaljenosti od 60 do 100 cm, prema potrebi uz korekciju.****(f) Kandidati moraju imati normalna vidna polja i normalnu binokularnu funkciju.****(g) Kandidatima koji su bili na kirurškom zahvatu oka daje se ocjena „nesposoban” do potpunog oporavka njihove vidne funkcije. Nadležno tijelo može razmotriti ocjenu „sposoban” u slučaju oftalmološke procjene sa zadovoljavajućim rezultatom.****(h) Kandidati s kliničkom dijagnozom keratokonusa upućuju se nadležnom tijelu za dozvole te im se može dati ocjena „sposoban” ovisno o pregledu oftalmologa sa zadovoljavajućim rezultatom.****(i) Kandidatima s diplopijom daje se ocjena „nesposoban”.****(j) Naočale i kontaktne leće**

1. Ako je zadovoljavajuća funkcija vida postignuta tek upotrebom korekcije, naočale ili kontaktne leće moraju osigurati optimalnu vidnu funkciju, mora ih se dobro podnositi i moraju biti prikladne za svrhe kontrole zračnog prometa.
2. Kad se naočale nose tijekom korištenja privilegija dozvole, ne smije se upotrebljavati više od jednog para naočala za ispunjavanje vidnih zahtjeva za sve udaljenosti.
3. Slične rezervne korektivne naočale moraju biti dostupne tijekom korištenja privilegija dozvole.

4. Ako se tijekom korištenja privilegija dozvole nose kontaktne leće, one moraju biti monofokalne, nebojane i ne smiju biti ortokeratološke. Ne smiju se upotrebljavati kontaktne leće za monoviziju.
5. Kandidati s velikom refraktivnom greškom moraju upotrebljavati kontaktne leće ili naočale s lećama visokog indeksa.

ATCO.MED.B.075 Raspoznavanje boja

Kandidati moraju biti uredni trikromati.

ATCO.MED.B.080 Otorinolaringologija

(a) Pregled

1. Rutinski pregled uha, nosa i grla dio je svih pregleda za prvo izdavanje certifikata, produljenje i obnavljanje.
2. Sluh se provjerava na svakom pregledu. Kandidat mora biti sposoban točno razumjeti razgovorni govor sa svakim uhom na udaljenosti od 2 metra i leđima okrenut AME-u.
3. Sluh se ispituje čistom tonalnom audiometrijom na prvom liječničkom pregledu i sljedećim pregledima za produljenje i obnavljanje svake 4 godine do 40. godine i svake 2 godine nakon toga.
4. Audiometrija čistog tona:
 - i. Kandidati za certifikat o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 ne smiju imati gubitak sluha veći od 35 dB na bilo kojoj od frekvencija 500, 1 000 i 2 000 Hz, ili veći od 50 dB na 3 000 Hz, na svakom uhu posebno.
 - ii. Kandidati koji ne ispunjavaju prethodni kriterij za sluh upućuju se nadležnom tijelu za dozvole i moraju proći specijalističku procjenu prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”. Kandidati za prvo izdavanje certifikata moraju proći test razumijevanja govora. Kandidati za produljenje i obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 moraju proći funkcionalno testiranje sluha u operativnom okruženju.
5. Slušna pomagala
 - i. Prvi pregled: upotreba slušnih pomagala na prvom pregledu za zadovoljavanje zahtjeva za sluh podrazumijeva nesposobnost.
 - ii. Pregledi za produljenje i obnavljanje: ocjena „sposoban” može se razmotriti ako upotreba slušnih pomagala ili prikladnog prostetičkog pomagala poboljšava sluh do te razine da se u procjeni koja se obavlja testiranjem pune funkcionalnosti sluha u operativnom okruženju postigne normalni standard.
 - iii. Ako je prostetičko pomagalo potrebno za ostvarivanje normalnog standarda sluha, rezervni komplet opreme ili dodatka, poput baterija, mora biti na raspolaganju tijekom korištenja privilegija dozvole.

(b) Kandidati s:

1. aktivnim kroničnim patološkim procesom unutarnjeg ili srednjeg uha;
2. neizliječenom perforacijom ili disfunkcijom najmanje jedne membrane bubnjića;
3. smetnjama vestibularne funkcije;
4. značajnim izobličenjem ili uznapredovalom kroničnom infekcijom usne šupljine ili gornjeg dišnog sustava;
5. značajnom smetnjom u govoru ili glasu koja smanjuje razumljivost

upućuju se tijelu nadležnom za dozvole te moraju obaviti daljnji otorinolaringološki pregled i procjenu kako bi se utvrdilo da to stanje ne utječe na sigurno korištenje privilegija dozvole.

ATCO.MED.B.085 Dermatologija

Kandidati ne smiju imati utvrđena dermatološka stanja koja bi mogla utjecati na sigurno korištenje privilegija dozvole.

ATCO.MED.B.090 Onkologija

- (a) Nakon dijagnoze primarne ili sekundarne zloćudne bolesti, kandidati se upućuju nadležnom tijelu za dozvole i moraju proći onkološku procjenu sa zadovoljavajućim rezultatom prije nego što se može razmotriti ocjena „sposoban”.
- (b) Kandidatima s postavljenom povijesti ili kliničkom dijagnozom intracerebralnog malignog tumora daje se ocjena „nesposoban”.

PODDIO C

ZRAKOPLOVNO-MEDICINSKI ISPITIVAČI (AME-ovi)**ATCO.MED.C.001 Privilegiji**

- (a) U skladu s ovim dijelom, privilegiji AME-a su produljenje ili obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3 te obavljanje odgovarajućih zrakoplovno-medicinskih pregleda i procjena.
- (b) Opseg privilegija AME-a i svi uvjeti u vezi s njima moraju se navesti u certifikatu.
- (c) Imatelji AME certifikata ne smiju obavljati zrakoplovno-medicinske preglede i procjene u državi članici koja nije država članica koja je izdala njihov AME certifikat, osim:
 - 1. ako im država članica domaćin nije dopustila obavljanje njihovih profesionalnih aktivnosti liječnika specijalista;
 - 2. ako su obavijestili nadležno tijelo države članice domaćina o svojoj namjeri da obavljaju zrakoplovno-medicinske preglede i procjene i da izdaju certifikate o zdravstvenoj sposobnosti u granicama svojih privilegija AME-a; i
 - 3. ako su primili uputu nadležnog tijela države članice domaćina.

ATCO.MED.C.005 Zahtjev

- (a) Zahtjev za izdavanje AME certifikata podnosi se u skladu s postupkom koji je propisalo nadležno tijelo.
- (b) Podnositelji zahtjeva za AME certifikat moraju nadležnom tijelu dostaviti:
 - 1. osobne podatke i adresu na radnom mjestu;
 - 2. dokumentaciju kojom dokazuju da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u stavku ATCO.MED.C.010, uključujući certifikate o završenom tečaju osposobljavanja iz zrakoplovne medicine koji odgovaraju privilegijima za koje podnose zahtjev;
 - 3. pisanu izjavu da će AME izdavati certifikate o zdravstvenoj sposobnosti na temelju zahtjeva iz ovog dijela.
- (c) Kad AME obavlja zrakoplovno-medicinske preglede na više od jedne lokacije, AME dostavlja nadležnom tijelu relevantne informacije koje se odnose na sve lokacije i prostore u kojima obavlja svoju aktivnost.

ATCO.MED.C.010 Uvjeti za izdavanje AME certifikata

Podnositelji zahtjeva za AME certifikat s privilegijima za produljenje i obnavljanje certifikata o zdravstvenoj sposobnosti kategorije 3:

- (a) potpuno su kvalificirani i licencirani za bavljenje medicinom i imaju certifikat o završenom specijalističkom usavršavanju ili dokaz o specijalističkom usavršavanju;
- (b) uspješno su završili osnovni i napredni tečaj iz zrakoplovne medicine, uključujući posebne module za zrakoplovno-medicinsku procjenu kontrolora zračnog prometa i posebnog okruženja u kontroli zračnog prometa;
- (c) oni dokazuju nadležnom tijelu:
 - 1. da imaju odgovarajuće prostore, postupke, dokumentaciju i funkcionalnu opremu prikladnu za zrakoplovno-medicinske preglede; i
 - 2. da su uspostavili postupke i uvjete neophodne za osiguravanje medicinske povjerljivosti.

ATCO.MED.C.015 Tečajevi osposobljavanja iz zrakoplovne medicine

- (a) Tečajeve osposobljavanja iz zrakoplovne medicine mora odobriti kompetentno nadležno tijelo države članice u kojoj organizacija koja pruža osposobljavanje ima glavno mjesto poslovanja. Organizacija koja pruža osposobljavanje mora dokazati da nastavni plan sadrži nastavne ciljeve za stjecanje potrebne stručnosti te da osobe zadužene za pružanje osposobljavanja imaju odgovarajuće znanje i iskustvo.
- (b) Osim u slučaju osposobljavanja za obnovu znanja, tečajevi završavaju pismenim ispitivanjem iz predmeta obuhvaćenih sadržajem tečaja.
- (c) Organizacija koja pruža osposobljavanje mora kandidatima izdati certifikat o završenom tečaju nakon prolaska na ispitu.

ATCO.MED.C.020 Promjene AME certifikata

- (a) AME-ovi moraju obavijestiti nadležno tijelo o sljedećim okolnostima koje mogu utjecati na njihov certifikat:
 - 1. AME je podvrgnut disciplinskom postupku ili istrazi od strane regulatornog medicinskog tijela;
 - 2. došlo je do bilo kakvih promjena stanja na temelju kojih je certifikat odobren, uključujući sadržaj izjava predanih uz zahtjev;
 - 3. AME više ne ispunjava zahtjeve za izdavanje AME certifikata;
 - 4. došlo je do promjene lokacije obavljanja prakse zrakoplovno-medicinskog ispitivača ili adrese za korespondenciju.
- (b) Propust u obavještanju nadležnog tijela dovodi do privremenog oduzimanja ili oduzimanja privilegija AME certifikata na temelju odluke nadležnog tijela koje privremeno oduzima ili oduzima certifikat.

ATCO.MED.C.025 Valjanost AME certifikata

AME certifikat izdaje se za razdoblje od najviše 3 godine. Certifikat se produljuje pod uvjetom da:

- (a) imatelj nastavi ispunjavati opće uvjete za liječničku praksu i održava registraciju kao liječnik;
 - (b) je imatelj prošao osposobljavanje za obnovu znanja iz zrakoplovne medicine i u radnom okruženju kontrolora zračnog prometa tijekom posljednje 3 godine;
 - (c) je imatelj obavio najmanje 10 zrakoplovno-medicinskih pregleda svake godine. Ovaj broj zrakoplovno-medicinskih pregleda može smanjiti samo nadležno tijelo u propisno opravdanim okolnostima;
 - (d) ostaje usklađen s uvjetima svog AME certifikata; i
 - (e) koristi svoje AME privilegije u skladu s ovim dijelom.
-